

**Národný lesnícky program Slovenskej republiky  
pre obdobie rokov 2025 – 2030  
„LESY PRE SPOLOČNOSŤ“  
(stratégia)**



## Obsah

<b>Zoznam použitých skratiek .....</b>	<b>3</b>
<b>1. Úvod .....</b>	<b>4</b>
1.1 Základné informácie o stratégii .....	4
1.2 Kontext vzniku a existencie stratégie .....	5
1.3 Účel stratégie .....	5
1.4 Užívatelia stratégie .....	6
1.5 Základné používané pojmy .....	8
1.6 Ostatné relevantné strategické dokumenty .....	9
<b>2. Definícia a analýza riešeného problému .....</b>	<b>14</b>
<b>3. Vízia a základné strategické smerovanie .....</b>	<b>17</b>
3.1. Logika intervencie, hierarchia cieľov stratégie .....	17
3.2. Vízia a globálny cieľ .....	17
<b>4. Opis strategických a špecifických cieľov .....</b>	<b>20</b>
4.1 Tematická oblasť č. 1 – Lesy a klíma .....	20
4.2 Tematická oblasť č. 2 – Lesy a drevo .....	25
4.3 Tematická oblasť č. 3 – Lesy a moderné technológie .....	31
4.4 Tematická oblasť č. 4 – Lesy a spoločnosť .....	35
4.5 Tematická oblasť č. 5 – Lesy a verejná politika .....	41
<b>5. Implementácia stratégie .....</b>	<b>44</b>
5.1 Implementačná štruktúra a systém riadenia implementácie stratégie .....	44
5.2 Plán realizácie aktivít a časový harmonogram .....	44
5.3 Systém monitorovania a hodnotenia realizácie stratégie .....	45
5.4 Hlavné riziká implementácie stratégie .....	47
<b>6. Postup tvorby stratégie .....</b>	<b>49</b>
6.1 Autori stratégie a zúčastnené strany .....	49
6.2 Opis postupu tvorby stratégie .....	50
<b>7. Prílohy .....</b>	<b>58</b>

## Zoznam použitých skratiek

ALS	agrolesnícke systémy
APVV	Agentúra na podporu výskumu a vývoja
AP NLP	Akčný plán Národného lesníckeho programu na obdobie 2025 - 2030
COC	certifikát spotrebiteľského reťazca (Chain of Custody)
DPZ	diaľkový prieskum Zeme
DSP	drevospracujúci priemysel
EIP	Európske inovačné partnerstvo
ESL	ekosystémové služby lesa
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
FSC	Forest Stewardship Council (certifikačné schéma)
HEU	Horizon Europe
HÚL	hospodárska úprava lesa
IKT	informačno-komunikačné technológie
IS	informačný systém
LDS	lesnícko-drevársky sektor
LH	lesné hospodárstvo
MD SR	Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MPSVaR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MVO	mimovládne organizácie
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NIML	národná inventarizácia a monitoring lesov
NKIVS	Národná koncepcia informatizácie verejnej správy
NLC	Národné lesnícke centrum
NLP SR	Národný lesnícky program Slovenskej republiky
NPPC	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
OLH	odborný lesný hospodár
PBHL	prírode blízke hospodárenie v lesoch
PEFC	Programme for the Endorsement of Forest Certification (cerifikačné schéma)
PRV	Program rozvoja vidieka
PSL	plán starostlivosti o lesy
RIS3	Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu
SC	strategický cieľ
SR	Slovenská republika
ŠC	špecifický cieľ
ŠOP SR	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
ŠR	štátny rozpočet
ŠSLH	Štátna správa lesného hospodárstva a poľovníctva
TO	tematická oblasť
TUOL	trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov
TUZVO	Technická univerzita vo Zvolene
ÚOŠS	ústredný orgán štátnej správy

# 1. Úvod

## 1.1 Základné informácie o stratégii

<b>Názov stratégie</b>	Národný lesnícky program pre obdobie rokov 2025 – 2030 „LESY PRE SPOLOČNOSŤ“
<b>Predkladateľ vstupnej správy</b>	Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva
<b>Schvaľovateľ vstupnej správy</b>	Porada vedenia MPRV SR
<b>Zadávatel stratégie</b>	Porada vedenia MPRV SR
<b>Gestor tvorby stratégie</b>	Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva, odbor lesníckej politiky a ekonomiky lesného hospodárstva
<b>Riadiaci výbor tvorby stratégie</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• generálny riaditeľ sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva MPRV SR</li><li>• generálny riaditeľ Národného lesníckeho centra</li><li>• rektor Technickej univerzity vo Zvolene</li><li>• predseda Slovenskej lesníckej komory</li><li>• zástupca vlastníkov neštátnych lesov</li><li>• zástupca Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti</li></ul>
<b>Koordinátor tvorby stratégie</b>	Národné lesnícke centrum ako poverená organizácia
<b>Koordinátor prípravy tvorby stratégie</b>	Odbor manažmentu lesa
<b>Doba tvorby stratégie</b>	2019 – 2023
<b>Predkladateľ návrhu stratégie do Porady vedenia MPRV SR</b>	Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva
<b>Schvaľovateľ návrhu stratégie</b>	Porada vedenia MPRV SR
<b>Predkladateľ návrhu stratégie na rokovanie vlády SR</b>	Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
<b>Schvaľovateľ stratégie</b>	Vláda SR
<b>Kontext vzniku stratégie</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• časový rámec plnenia prvého Národného lesníckeho programu (uznesenie vlády SR č. 549/2007) a jeho akčného plánu pre obdobie rokov 2015 – 2020 (uznesenie vlády SR č. 697/2015)</li><li>• vyhodnotenie plnenia Národného lesníckeho programu a jeho akčného plánu pre obdobie rokov 2015 – 2020 (vláda SR vzala na vedomie na jej 160. schôdzi 12. 6. 2019)</li><li>• realizácia medzinárodných záväzkov, zásad a odporúčaní vrátane Stratégie EÚ pre lesy a Strategického plánu OSN pre lesy prostredníctvom národných lesníckych programov vypracovaných členskými štátmi</li></ul>

<b>Vízia</b>	<b>LESY PRE SPOLOČNOSŤ</b> riadenie lesov a lesného hospodárstva založené na včasných a presných informáciách, interdisciplinárnom prístupe a účasti zainteresovaných strán na všetkých úrovniach zabezpečí zachovanie biodiverzity, trvalo udržateľný rozvoj a kvalitu života obyvateľstva
<b>Globálne ciele</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Lesné hospodárstvo ako základ modernej bioekonomiky vidieka</li> <li>2. Diverzifikované lesy pripravené lepšie odolávať zmene klímy a zmiernovať jej dopady</li> <li>3. Prosperujúca spoločnosť nekonfliktne využívajúca všetky funkcie lesov</li> </ol>

## 1.2 Kontext vzniku a existencie stratégie

Dynamika globálneho vývoja so sebou prináša rad civilizačných zmien a procesov. Pred exekutívu štátov nastolili zmeny a vplyvy globálneho prostredia potrebu riešenia viacerých výziev a nových problémov, ktoré sú prierezovo orientované, majú komplexnejší a nadrezortný charakter. Je v nich obsiahnutá nielen ekonomická, sociálna, environmentálna, ale aj bezpečnostná dimenzia, čo si vyžaduje zásadnú a systémovú zmenu v prístupe riadenia štátu a jeho hospodárskej politiky vrátane lesníckej politiky. Táto zmena spočíva v zavedení flexibilnejších spôsobov programovania, resp. plánovania strategických priorít a cieľov a uplatnení efektívnejších metód dosahovania výsledkov realizovaných verejných politík a stratégií.

Lesnícka politika je typickým prípadom prierezovosti, nakoľko na ňu významne vplyvajú a aj ona sama ovplyvňuje koncepcie a stratégie viacerých odvetví. Ide najmä o územný a regionálny rozvoj, hospodársky rozvoj, životné prostredie, poľnohospodárstvo, zamestnanosť, školstvo, či výskum a inovácie.

Vypracovanie verejnej stratégie Národného lesníckeho programu Slovenskej republiky pre obdobie rokov 2025 – 2030 (NLP SR 2025 – 2030) priamo vyplýva z časového rámca plnenia prvého Národného lesníckeho programu Slovenskej republiky (uznesenie vlády SR č. 549/2007) a jeho akčného plánu pre obdobie rokov 2015 – 2020 (uznesenie vlády SR č. 697/2015). Na základe záverečnej správy bolo k 31.12.2020 splnených 56 z celkových 83 opatrení AP NLP 2015 – 2020, pričom najviac úsilia bolo venovaného na plnenie opatrení v oblasti zlepšovania a ochrany životného prostredia (20 splnených a 2 čiastočne splnené opatrenia z 23 plánovaných) a posilňovania kooperácie, koordinácie a komunikácie (14 splnených opatrení zo 17 plánovaných). Uvedené vyhodnotenie splnenia opatrení akčného plánu 2015 – 2020 bolo dôležitou súčasťou tvorby NLP SR 2025 – 2030 z dôvodu zabezpečenia nadväznosti a dosiahnutia čo najvyššej efektívnosti vynaložených zdrojov.

## 1.3 Účel stratégie

Medzinárodná diskusia o národných lesníckych politikách a programoch začala v roku 1992 na Konferencii Organizácie Spojených národov (OSN) o životnom prostredí a rozvoji. Ďalej pokračovala pod záštitou Medzivládneho panelu o lesoch (IPF), neskôr Medzivládneho fóra o lesoch (IFF) a od roku 2000 je súčasťou agendy Fóra OSN o lesoch (UNFF). Rozvoju národných lesníckych programov sa venovala veľká pozornosť aj v rámci procesu Ministerských konferencií o ochrane lesov v Európe (FOREST EUROPE), kde bol v roku 2002 prijatý tzv. spoločný postup. Tento postup bol premietnutý do Viedenskej rezolúcie (V1) podpísanej Európskymi ministrami zodpovednými za lesníctvo na štvrtjej konferencii o ochrane lesov v Európe v roku 2003. Národný lesnícky program bol definovaný ako nástroj pre formuláciu, plánovanie a realizáciu štátnej lesníckej politiky. Jeho tvorba sa riadi zásadami

(inkluzívnej) účasti, viaczorotného zastúpenia, interaktívneho postupu, dlhodobého záväzku a budovania kapacít.

Národný lesnícky program Slovenskej republiky predstavuje základný lesnícko-politický dokument, dôležitý nástroj na zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, medzirezortnej spolupráce a plnenia medzinárodných záväzkov súvisiacich s lesmi a LH. Účel vypracovania stratégie - NLP SR 2024 – 2030 je identifikovaný a zdôvodnený predovšetkým v nasledujúcich bodoch:

**1. Úloha tvorby novej stratégie TUOL v podobe NLP SR 2025 – 2030 priamo vyplýva z časového rámca plnenia prvého NLP SR a jeho akčných plánov** (Uznesenie vlády SR č. 697/2015).

**2. NLP SR je viaczorotným nástrojom lesníckej politiky** pre plánovanie, realizáciu, financovanie, monitorovanie a hodnotenie. Vychádza sa z predpokladu, že problematika lesov a LH je oblasťou záujmu politik rezortov, ktorých činnosť podstatnou mierou ovplyvňuje lesy a prírodné prostredie ako také. Medzi aktuálne politické a strategické dokumenty s vplyvom na lesy a LH patria napr.:

- Obehové hospodárstvo – budúcnosť rozvoja Slovenska (2019),
- Stratégia environmentálnej politiky do roku 2030 (2019),
- Stratégia adaptácie SR za zmenu klímy - aktualizácia (2018),
- Reforma národných parkov prostredníctvom novely zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (2019).

**3. NLP SR prispieva k plneniu záväzkov na medzinárodnej úrovni.** K hlavným medzinárodným stratégiám, procesom a programom s vplyvom na lesy a LH patrí už spomenutá „Stratégia EÚ pre lesy“. Vplyv na LH má aj Stratégia EÚ pre biologickú diverzitu, proces ministerských konferencií o ochrane lesov v Európe (Forest Europe) a patrí sem aj Fórum OSN o lesoch (UNFF), Parížsky dohovor, UNCCCD, CBD, Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy

**4. Pojem národného lesníckeho programu je medzinárodne ukotvený a široko uznaný.** Po prvý raz ho definovala Ministerská konferencia o ochrane lesov v Európe v roku 2003, v rámci ktorej bola prijatá rezolúcia a vypracované princípy a metodika pre ich tvorbu a realizáciu. Pôvod tohto pojmu však treba hľadať v globálnom politickom dialógu o lesoch, ktorý sa začal už na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji v roku 1992. Podporným a monitorovacím nástrojom je súbor medzinárodne platných kritérií a indikátorov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov (TUOL).

**5. Je nevyhnutné a potrebné zabezpečiť rozvoj LH v čase zvýšeného záujmu spoločnosti o lesy** a dianie v nich (napr. intenzívny nárast prírodných faktorov vnímaných lesným hospodárstvom ako škodlivý činiteľ, vplyv zmeny klímy na lesy a s tým súvisiaci vznik rozsiahlych holín), ktorý poukazuje na nutnosť niektorých zmien v procese prípravy lesníckej politiky a jej realizácii v praxi.

## 1.4 Užívatelia stratégie

Z hľadiska nastavenia stratégie (jej cieľov a opatrení) predstavujú užívateľov stratégie, tzn. cieľovú skupinu osoby, skupiny osôb alebo inštitúcie, na ktoré bude mať realizácia stratégie zamýšľaný dopad. Z hľadiska komunikácie ide o osoby, skupiny osôb alebo inštitúcie, ktoré môžu alebo by mali byť (rôznymi prostriedkami, nástrojmi a v rôznej intenzite) informované o priebehu, výstupoch a výsledkoch tvorby stratégie. Cieľová skupina z hľadiska nastavenia stratégie nemusí byť cieľovou skupinou z hľadiska komunikácie a naopak.

Prehľad zainteresovaných strán, resp. používateľov stratégie, tzn. subjektov, ktorým je stratégia určená (budú sa ňou riadiť, podieľať sa na jej implementácii, resp. môžu byť zasiahnutí jej implementáciou):

*Ústredné orgány štátnej správy:*

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Ministerstvo financií SR

Ministerstvo životného prostredia SR  
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR  
Ministerstvo hospodárstva SR  
Ministerstvo vnútra SR  
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR  
Ministerstvo dopravy SR  
Ministerstvo obrany SR

*Štátne podniky lesného hospodárstva (správcovia lesných pozemkov vo vlastníctve štátu):*

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik  
Vojenské lesy a majetky SR, štátny podnik  
Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, štátny podnik

*Organizácie združujúce neštátnych vlastníkov lesov:*

Únia regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska  
Združenie obecných lesov SR

*Stavovské organizácie:*

Slovenská lesnícka komora  
Slovenská poľovnícka komora

*Príspevkové odborné organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MPRV SR:*

Národné lesnícke centrum  
ŠTÁTNE LESY TATRANSKÉHO NÁRODNÉHO PARKU TATRANSKÁ LOMNICA

*Príspevkové odborné organizácie v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR:*

Slovenská agentúra životného prostredia  
Štátna ochrana prírody SR  
Slovenský hydrometeorologický ústav

*Zástupcovia vedecko-výskumnej obce:*

Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav  
Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied  
Slovenská akadémia vied – Ústav ekológie lesa  
Výskumný ústav papiera a celulózy  
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav ekonomiky  
poľnohospodárstva a potravinárstva

*Akademická obec:*

Technická univerzita vo Zvolene  
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre  
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach

*Mimovládne organizácie a občianske združenia:*

PEFC Slovensko  
WWF Slovensko  
Pro Silva Slovensko  
Lesoochranárske zoskupenie VLK

*Zástupcovia priemyslu:*

Zväz spracovateľov dreva SR  
Slovenský zväz výrobcov tepla  
Zväz celulózo-papierenského priemyslu SR

*Zamestnávateľské zväzy:*

Republiková únia zamestnávateľov

Združenie zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku

*Zástupcovia vyhotovovateľov programov starostlivosti o lesy:*

Spolok taxátorov Slovenska

*Zástupcovia vodohospodárov:*

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik

Asociácia vodárenských spoločností

*Samospráva:*

Združenie miest a obcí Slovenska

*Štátna správa lesného hospodárstva a poľovníctva*

Okresný úrad Košice, Odbor opravných prostriedkov

Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov

Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov

Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov

Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov

Okresný úrad Nitra, Odbor opravných prostriedkov

Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor opravných prostriedkov

*Odborové zväzy:*

Konfederácia odborových zväzov SR

Odborový zväz Drevo Lesy Voda

## 1.5 Základné používané pojmy

**Lesnícka politika** je praktická činnosť, ktorá sa zaoberá vzťahmi lesa a ľudí. Zaoberá sa tým, ako lesy využívame na produkciu rôznych tovarov a služieb užitočných pre človeka, alebo tým ako les chránime pred človekom a pre človeka. Lesnícka politika je proces a metóda záväzného rozhodovania určitej skupiny ľudí o hospodárskom a spoločenskom postavení lesov a LH. Ide predovšetkým o vymedzenie vzťahov medzi vlastníkami lesov a ľudskou spoločnosťou, o pôsobení štátnych orgánov pri úprave a dodržiavaní týchto vzťahov. Štátna lesnícka politika používa na realizáciu svojich dlhodobých cieľov rôzne nástroje. Medzi takéto nástroje môžeme zaradiť aj rôzne regulatívne nástroje ako je koncepcia, stratégia a legislatíva. Z pohľadu strategického plánovania štátu je nasledovné hierarchické usporiadanie strategických dokumentov: politika – koncepcia – stratégia. Z nich by mali vychádzať všetky plánovacie dokumenty.

**Koncepcia** predstavuje systémový plán prípravy a prevedenia zmien smerujúcich k napĺňovaniu stanovených cieľov. Je to dokument vymedzujúci v krátkodobom alebo strednodobom časovom horizonte systémový spôsob riešenia určitého konkrétneho závažného problému odvetvového alebo prierezového zamerania. Koncepcia obsahuje základné východiská a smerovanie.

**Stratégia** je konkrétnejšia ako koncepcia, vymedzuje konkrétne ciele a ich hodnoty. Ide vlastne o plán vytvorený na dosiahnutie strategického cieľa, alebo viacerých cieľov. V hospodárskej praxi ide spravidla o formalizovaný dokument, ktorý obsahuje popis smerovania hospodárskeho odvetvia štátu, jeho strategické ciele a harmonogram ich realizácie. Stratégia spočíva v správnom stanovení cieľov (jasných a hodnotiteľných/merateľných) a rozhodnutí v správnom čase.



**Participácia** predstavuje dobrovoľný proces, v ktorom môžu ľudia individuálne alebo prostredníctvom organizovaných skupín vyjadrovať názory, prejavovať záujmy, ktoré majú potenciál ovplyvniť rozhodnutia alebo vecné výstupy verejnej správy. Kvalita každej verejnej politiky môže závisieť od zabezpečenia rôznej úrovne participácie v priebehu rôznych fáz politického cyklu, od začiatku jej tvorby cez implementáciu až po jej hodnotenie. Dobrá participácia má potenciál vytvárať väčšiu dôveru v konečný výsledok politiky a v inštitúcie, ktoré politiku tvoria.

## **1.6 Ostatné relevantné legislatívne a strategické dokumenty**

Slovenská republika je signatárom medzinárodných zmlúv, záväzkov, zásad a odporúčaní, ktoré sú v rôznej miere premietnuté do regulačného rámca SR. Ako členská krajina Európskej únie (EÚ) je povinná implementovať obsah relevantných dokumentov EÚ do právnych predpisov a politík v závislosti od definovanej záväznosti dokumentov. V rámci tejto kapitoly je zohľadnený širší politický kontext na národnej úrovni, ako aj na globálnej a EÚ úrovni s cieľom účinne zmapovať synergie, týkajúce sa všetkých dôležitých strategických dokumentov, ktoré s danou stratégiou súvisia.

Zásadným politickým rámcom na národnej úrovni je programové vyhlásenie vlády SR. Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2023 – 2027 v časti „Pôdohospodárska politika“ sa vláda SR v rámci krátkodobých priorít zaviazala k príprave a schváleniu Národného lesníckeho programu Slovenskej republiky na obdobie rokov 2025 – 2030 a na nadväzujúceho akčného plánu ako východisk realizácie štátnej lesníckej politiky.

Základnou súčasťou regulačného rámca sú všeobecne platné predpisy:

*Primárne právne predpisy v odvetví LH:*

- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 113/2018 Z. z. o uvádzaní dreva na vnútorný trh v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení neskorších predpisov

*Súvisiace primárne právne predpisy:*

- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázičných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 97/ 2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom
- Zákon č. 229/ 1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a k inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 330/ 1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov

*Sekundárne právne predpisy v odvetví LH:*

- Vyhláška MP SR č. 232/2006 Z. z. o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva
- Vyhláška MP SR č. 397/ 2006 Z. z. o lesnej stráži
- Vyhláška MP SR č. 441/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o skúške odbornej spôsobilosti na vyhotovenie lesného hospodárskeho plánu a o vydávaní a odňatí osvedčenia o odbornej spôsobilosti a technickej spôsobilosti na vyhotovenie lesného hospodárskeho plánu
- Vyhláška MP SR č. 451/2006 Z. z. o odbornom lesnom hospodárovi
- Vyhláška MP SR č. 537/2021 Z. z. o hospodárskej úprave lesa a ochrane lesa
- Vyhláška MP SR č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii
- Vyhláška MP SR č. 501/2010 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o produkcii lesného reprodukčného materiálu a jeho uvádzaní na trh

#### *Súvisiace sekundárne právne predpisy:*

- Deväť nariadení vlády o vyhlásení jednotlivých národných parkov Vyhlášky MŽP SR o územnej ochrane
- Vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Nariadenia vlády SR o náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku (č. 7/2014 Z. z.)

Prehľad koncepčných a strategických dokumentov s vplyvmi na lesné hospodárstvo:

#### *Udržateľný rozvoj a hospodárstvo – globálne a EÚ:*

- Ciele udržateľného rozvoja – Agenda OSN 2030 (2016)
- Európska zelená dohoda (2020)
- Stratégia EÚ pre dunajský región (2010)
- Plán prechodu (EÚ) na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050 (2011)
- Stratégia biohospodárstva EÚ [The EU Bioeconomy Strategy] (2012, aktualizovaná 2018)

#### *Udržateľný rozvoj a hospodárstvo – na národnej úrovni:*

- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR (2001)
- Dlhodobý zámer vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej a ďalšej tvorivej činnosti pre oblasť vysokých škôl za roky 2016 – 2021
- Koncepcia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (2018)
- Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 (2019 v schvaľovacom konaní)
- Slovensko, ktoré si verí – Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií 2030 (2023)

#### *Zmena klímy – globálne a EÚ:*

- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy [United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC] (1997) a Kjótsky protokol (2005)
- Parížska dohoda (2015); globálna dohoda o zmene klímy; cieľom je obmedziť rast globálnej teploty do konca storočia o maximálne 2 °C a podľa možnosti významne pod túto hodnotu, len o 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnym obdobím
- Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení (2009)
- Nová Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy 2030 (2021)
- Európsky klimatický zákon (2021)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 841/2018 o pravidlách započítavania emisií a záchytov v sektore využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesníctva (LULUCF)

#### *Zmena klímy – na národnej úrovni:*

- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (2014, aktualizovaná 2018); obsahuje samostatnú kapitolu „Lesníctvo“; taktiež Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (2021) obsahuje samostatný špecifický cieľ 3: Adaptované lesné hospodárstvo

#### *Životné prostredie a energetická politika – globálne a EÚ:*

- Dohovor o biologickej diverzite [Convention on Biological Diversity, CBD] (1993) a jeho ciele z Aichi (2010)
- Dohovor OSN o boji proti vysušovaniu pôdy [UNCCD] a jeho cieľ dosiahnutia neutrality ohľadom degradácie pôdy [LDN] (2015)
- Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) (1975)
- Bonnská výzva – obnova degradovaných ekosystémov do roku 2030 (2017)
- Európsky dohovor o krajine [European Landscape Convention] (2004)

- Karpatský dohovor (2006) a jeho Protokol o trvalo udržateľnom hospodárení v lesoch (2011)
- Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 [EU Biodiversity Strategy to 2030] (2020)
- Bernský dohovor (1979) a z neho vyplývajúce smernice EÚ o NATURA 2000
- Rámcová smernica EÚ o vode (2000)
- Stratégia Európa 2020 „Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje“ (2011)
- Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo (2015)

*Životné prostredie a energetická politika – na národnej úrovni:*

- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku (1997); aktualizovaná do roku 2020 (2014)
- Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie (2016)
- Národný politický rámec pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami (2016); ukladá zahrnutie témy alternatívnych palív do všetkých relevantných stratégií a politik štátu
- Obehové hospodárstvo – budúcnosť rozvoja Slovenska (2019)
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 (2019); Strategický dokument je rozdelený do troch oblastí: ochrana prírody vrátane vody, zmena klímy a ochrana ovzdušia a zelené hospodárstvo vrátane obehovej ekonomiky a odpadov. Stratégia má významné dopady na LH; napríklad predpokladá, že v prehodnotených národných parkoch zaradených do manažmentovej kategórie II podľa IUCN, budú jadrovú zónu tvoriť územia bez zásahov človeka, ktorých rozloha do roku 2025 dosiahne 50 % celkovej rozlohy národného parku a 75 % tejto rozlohy do roku 2030
- Stratégia nízkouhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050

*Pôdohospodárstvo – globálne a EÚ:*

- Spoločná poľnohospodárska politika na obdobie rokov 2021–2027

*Pôdohospodárstvo – na národnej úrovni:*

- Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035 (2021)
- Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 (2014)
- Stratégia výskumu inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3); Doména „Zdravé potraviny a životné prostredie“ (2018)

*Lesné hospodárstvo – globálne a EÚ:*

- Globálne princípy pre lesy z Ria „The Forest Principles“ OSN (1992)
- Strategický plán OSN pre lesy do roku 2030 (2017)
- Rozhodnutia, deklarácie a rezolúcie Fóra OSN o lesoch [United Nations Forum on Forests, UNFF]
- Závery a odporúčania Organizácie Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo [FAO] a Európskej hospodárskej komisie OSN [EHK OSN]
- Medzinárodná dohoda o tropickom dreve [ITTO] (2006)
- Rezolúcie, deklarácie a rozhodnutia Ministerských konferencií o ochrane lesov v Európe / FOREST EUROPE (Strasbourg 1990, Helsinki 1993, Lisabon 1998, Viedeň 2003, Varšava 2007, Oslo 2011, Madrid 2015, Bratislava 2021)
- Dohovor o Európskom lesníckom inštitúte [EFI] (2003)
- Akčný plán EÚ pre vymáhateľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve [Forest Law Enforcement, Governance and Trade, FLEGT] (2003) a súvisiace Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2173/2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva a určitých výrobkov z dreva do EÚ a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 995/2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva [EU Timber Regulation, EUTR, ktorá je nahradená nariadením EP a Rady (EU) č. 2023/1115, o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie]

- Komunikačná stratégia EÚ pre lesy [EU Forest Communication Strategy] (2011)
- Oznámenie Európskej komisie o zvýšení úsilia EÚ pri ochrane a obnove svetových lesov: zastavenie odlesňovania vo svete (2019)
- Nová Stratégia EÚ pre lesy do roku 2030 (2021)

*Lesné hospodárstvo a poľovníctvo – na národnej úrovni:*

- Národný lesnícky program SR (2007)
- Stratégia rozvoja lesníctva – strategické ciele do roku 2025 (2008)
- Národný program využitia potenciálu dreva SR (2013)
- Národný program ochrany lesných genetických zdrojov na roky 2020 – 2026 (2020)
- Konceptia rozvoja poľovníctva v SR – národný program rozvoja poľovníctva a zachovania genofondu voľne žijúcej zveri (2017)

*Dokumenty patriace do kompetencie MPRV SR – sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva:*

- Národný program využitia potenciálu dreva SR a Akčný plán Národného programu využitia potenciálu dreva SR
- Národný program ochrany lesných genetických zdrojov na roky 2020 – 2026 (2020)
- Konceptia rozvoja poľovníctva v SR – národný program rozvoja poľovníctva a zachovania genofondu voľne žijúcej zveri
- Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2021 – 2027

Uznesením č. 546 z 28.02.2021 Národná rada SR schválila Bezpečnostnú stratégiu SR.

Uznesením č. 785 z 22.12.2021 vláda SR schválila rámcový koncepčný dokument Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR so zapojením všetkých relevantných stakeholderov v agro-potravinárskom a agro-lesníckom sektore. „Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035“<sup>1</sup>, ktorý bol zostavený s ambíciou:

- zosumarizovať aktuálny stav v oblasti poľnohospodárskej a potravinárskej produkcie, ktoré prierezovo zasahujú do oblastí životného prostredia, rozvoja vidieckych oblastí ale aj lesníctva, ako aj vedy a výskumu v sektore a potenciál jej efektívneho využitia pre zvýšenie produkčnej aj mimo-produkčnej funkcie pôdohospodárstva ako celku,
- pomenovať kľúčové problémy a bariéry rozvoja smerom k modernému produkčnému odvetviu vytvárajúcemu pridanú hodnotu a synergické efekty do ostatných odvetví národného hospodárstva;
- navrhnuť rámcové východiská a smery pre ďalší rozvoj vrátane súboru návrhov opatrení v jednotlivých oblastiach, ktorými je možné dosiahnuť želaný vektor vývoja,
- predikovať očakávaný stav a vývoj v sektore v dvoch kľúčových míľnikoch – r. 2027, ktorý sa prekrýva s horizontom Spoločnej poľnohospodárskej politiky, a r. 2035, ktorý zachádza za horizont väčšiny v súčasnosti spracovaných koncepčných opatrení a zároveň predstavuje dostatočný priestor na implementáciu identifikovaných opatrení a zhodnotenie ich efektu.

Cieľom vízie je predstaviť postupnosť krokov rozhodujúcich pre smerovanie k modernému, udržateľnému a ekologickému pôdohospodárstvu, založenom na poznatkovej základni, primerane využívajúceho digitalizáciu, informatizáciu ako aj decision-making procesy a manažment zdrojov založený na dátach a inteligentných riešeniach.

<sup>1</sup> <https://rokovania.gov.sk/RVL/Negotiation/1176>

V dokumente je uvedená identifikácia hlavných problémov lesnícko-drevárskeho sektora, stručné zhodnotenie vertikály produkcie dreva, podpory, stimuly a investičné potreby navrhované pre vertikálu, návrhy a opatrenia v oblasti podporných finančných nástrojov, návrhy a opatrenia v oblasti legislatívy, návrhy a opatrenia koncepčného charakteru a návrh kľúčových opatrení pre rozvoj oblasti do r. 2023. Lesníctvo je takisto súčasťou dokumentu v časti Starostlivosť o životné prostredie a klímu.

## 2. Definícia a analýza riešeného problému

Definícia a analýza problémových oblastí lesného hospodárstva bola samostatne spracovaná v rámci dokumentu: "[Národný lesnícky program Slovenskej republiky 2021 – 2030, Lesy pre spoločnosť: Vstupná správa](#)", ktorý v roku 2019 pripravilo Národné lesnícke centrum v spolupráci s Technickou univerzitou vo Zvolene a Sekciou lesného hospodárstva a spracovania dreva Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Vstupná správa bola schválená poradou vedenia MPRV SR v decembri 2019.

Tento dokument slúžil ako východisko pri tvorbe NLP 2025 – 2030, keďže rámcuje základné problémy, ktoré má budúca verejná stratégia riešiť. Vstupná správa obsahuje opis problémov riešených v stratégii, ich príčiny a dôsledky, opis prostredia, aktuálneho stavu a tiež očakávaného budúceho vývoja prostredia, vrátane vízií riešenia jednotlivých problémov. Takto vypracovaná analýza identifikovaných problémov poukázala na kľúčové problémy LH SR, ich príčiny, dôsledky a možné východiská riešení.

Okrem uvedenej Vstupnej správy boli vypracované SWOT analýzy popisujúce silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a riziká v jednotlivých tematických oblastiach LH (Príloha 1-5).

Na základe výsledkov kľúčových analýz možno konštatovať, že hlavné problémy LH neexistujú izolovane, ale práve naopak, vo vzájomnej interakcii. Navzájom súvisia, prelínajú, dopĺňajú a ovplyvňujú sa. Táto skutočnosť vychádza z faktu, že LH je širokým odvetvím ľudskej činnosti, ktoré sa zaoberá udržaním a zveľadením lesov a poskytovaním úžitkov vlastníkom i spoločnosti. Lesy sú polyfunkčné, t. j. majú v krajine nielen hospodársky potenciál, ale sú aj najvýznamnejšou zložkou prírodného prostredia, nenahraditeľným stabilizátorom rovnováhy krajiny; majú viacnásobný krajinnno-ekologický, kultúrny, sociálny a environmentálny význam. Sú zdrojom dreva, poskytujú rekreačné možnosti a prostredie pre voľne žijúce rastliny a živočíchy, chránia zdroje vody a pôdy, zachytávajú znečistenie vzduchu. Podporujú zamestnanosť, tradičné využívanie krajiny, ako aj biologickú rôznorodosť. LH tvorí jeden z hlavných pilierov trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti, najmä vidieka, prostredníctvom zabezpečenia kvality života ekologicky udržateľným a sociálne inkluzívnym rastom.

Súčasnú postavenie LH v rámci hospodárstva SR, ale aj v širšom medzinárodnom kontexte, je výsledkom historického vývoja generovaného predovšetkým spoločensko-politickými faktormi. Po roku 1990 došlo k značnému posunu v chápaní a správaní sa k lesným zdrojom od produkčného (ťažba dreva) k uznaniu, či požiadavke zabezpečenia rovnováhy všetkých, teda aj mimoprodukčných, služieb lesov. Odvetvie LH nie je len výrobným, ale aj environmentálnym odvetvím.

Na druhej strane, existenčným problémom LH v súčasnosti je riešenie financovania svojich potrieb, na to aby bolo zabezpečené plnenie všetkých ekonomických, ekologických (environmentálnych) a sociálnych služieb lesov. Možno konštatovať, že LH SR je dlhodobo finančne poddimenzované, pričom sa jeho podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu pohybuje pod úrovňou 1 %. Pri získavaní finančných prostriedkov stále totiž pretrváva monofunkčné a nie polyfunkčné ponímanie LH. Financie plynú v podstate len z predaja dreva, pričom pozitívne externality, ktoré lesy poskytujú spoločnosti, sa doposiaľ do ekonomických procesov nezahrnuli.

Ďalšími zásadnými problémami LH sú negatívne dopady finančnej a hospodárskej krízy, pretrvávajúca minimálna politická podpora, nízka spoločenská akceptácia, nevyhovujúce technológie a infraštruktúra, ale aj nedostatok inovácií. Dlhodobo pretrvávajúce sú taktiež problémy neštátneho sektora súvisiace predovšetkým so zložitými procesmi vysporiadania vlastníctva k lesným pozemkom. Na druhej strane súčasná energetická kríza, rastúce ceny energií a ich možný nedostatok, stavia drevo do pozície strategickej suroviny s možným využitím ako alternatívneho zdroja.

Aktuálnu situáciu v LH charakterizuje aj neefektívne využívanie zdrojov dreva, výkyvy cien jednotlivých sortimentov na trhu, pričom pokles cien z minulosti vystriedal prudký nárast z dôvodu vysokého

dopytu po dreve a jeho nedostatku na trhu, vysoký export dreva a reziva do zahraničia. Situáciu ďalej komplikujú vysoké stavy raticovej zveri a predovšetkým premnoženie podkôrneho hmyzu, v dôsledku čoho dochádza k odumieraniam smrečín v značnom rozsahu. Zlyhávanie globálnych dohôd na znižovanie emisií a odkladanie adaptačných opatrení v lesoch brzdi zmierňovanie dopadov zmeny klímy na lesy. K nepriaznivej situácii sa pridáva aj všeobecne nepriaznivá situácia na trhu práce v SR, čo sa prejavuje predovšetkým do kvality a motivácie ľudských zdrojov a s tým súvisiacej výkonnosti. Nedostatočná pripravenosť ľudských zdrojov obmedzuje rýchlejší a zásadnejší pokrok v plnení všetkých strategických cieľov LH.

Synergický efekt všetkých identifikovaných problémov spôsobil, že LH v súčasnosti čelí vážnym výzvam ako odvetvie, ktoré zabezpečuje pre spoločnosť ekonomické, ekologické a sociálne služby. Zároveň je potrebné si uvedomiť, že LH má svoje významné špecifiká – musí rešpektovať prírodné zákonitosti veľmi dlhého výrobného cyklu a pre úspešné fungovanie preto musí zabezpečiť svoj rozvoj dlhodobo. Dôležité je spomenúť existenciu diferenciálnej renty, ktorá súvisí s výnosom z pôdy. Jej rozdielna hodnota je dosahovaná s ohľadom na rozdielne podmienky, v ktorých vlastníci, respektíve obhospodarovatelia lesa, hospodári. V lesnom hospodárstve je možné sledovať rozdielnosť nákladov a výnosov podľa hospodárskych súborov lesných typov. Okrem toho ekosystémové služby lesa (aj súkromného) užívajú iné odvetvia, organizácie i širšia verejnosť (turistika, hotelierstvo, vodári, elektrorozvody). LH chýba účinná odvetvová (lesnícka) ekonomika, ktorá by zohľadňovala a riešila jeho špecifiká. Na riešenie jednotlivých identifikovaných hlavných problémov LH môže pritom využiť široké spektrum politických nástrojov a nástrojov spravovania.

Zabezpečenie, zvýšenie konkurencieschopnosti LH možno dosiahnuť lepším využívaním základných výrobných faktorov, optimalizáciou riadiacich, marketingových a inovačných postupov, zdokonaľovaním a aktualizáciou nástrojov lesníckej politiky a ekonomiky, podporou výskumu a technologického rozvoja, lepším zhodnocovaním a marketingom lesných nedrevných produktov a služieb, podporou využívania lesnej biomasy na výrobu energie, podporou spolupráce vlastníkov lesov a skvalitňovaním vzdelávania a odbornou prípravou v LH.

Potenciál na účinnejšiu prípravu, rozvoj a využitie ľudského potenciálu v odbornej správe lesov LH SR existuje cez vzdelávanie, prenos vedomostí do praxe, podporu osobnostného rastu, nábor a výber vhodných zamestnancov, pracovné hodnotenie a odmeňovanie až po komunikáciu, koordináciu a vzájomné prepojenie jednotlivých aktérov TUOL.

Posilňovanie kooperácie, koordinácie a komunikácie pomôže zvýšiť príspevok lesov a LH do rozvoja ekonomiky vidieka, zlepšiť medzirezortnú a medzinárodnú spoluprácu, koordináciu medzi politikami ovplyvňujúcimi stav lesov a LH, a zabezpečenie oprávnených záujmov a potrieb vlastníkov, obhospodarovateľov lesov a širšej verejnosti.

V neposlednom rade o tom, že LH skutočne čelí vážnym výzvam, svedčí v posledných rokoch aj vznik niekoľkých občianskych iniciatív, ktoré sú zamerané na zlepšenie stavu lesov a hospodárenia v nich a fakt že v tomto spoločenskom dialógu je LH skôr v defenzíve. Plneniu strategických cieľov LH SR škodia medializované kauzy, ktoré otriasli dôverou verejnosti k samotným lesníkom, zistenia korupcie a klientelizmu a nehospodárneho nakladania s majetkom vo vlastníctve štátu na základe zistení Najvyššieho kontrolného úradu SR v roku 2018<sup>2</sup>. Situáciu v LH a prípravu NLP SR 2025 - 2030 ovplyvnila tiež iniciatíva MŽP SR, ktorá vyústila do novely zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, a ktorá do značnej miery zasiahne do hospodárenia doterajších správcov lesných pozemkov vo vlastníctve štátu.

Ústredné miesto v NLP SR 2025 – 2030 má teda vízia pre lesnícku politiku SR. Vízia popisuje žiadúci stav s ohľadom na vývojové trendy, príležitosti, ohrozenia a realizačné spôsoby, ktorý má byť v budúcnosti realitou. K naplneniu vízie by malo dôjsť v strednodobom alebo dlhodobom horizonte (čo nemusí byť

---

<sup>2</sup> <https://www.nku.gov.sk/documents/10157/1407476/Lesy+-+z%C3%A1vere%C4%8Dn%C3%A1+spr%C3%A1va/c5085258-edd8-4d0c-8551-6d7bf4232682>

bezprostredne po ukončení realizácie stratégie). Vízia udáva smer lesníckej politike štátu a slúži na riadenie lesnícko-politického rozhodovania a odborného stanovovania priorít. Strategické ciele konkretizujú víziu, majú zásadný charakter, udávajú smer pre cielené opatrenia. Pre zhodnotenie predpokladaných vplyvov realizácie plánovaných opatrení bola vypracovaná Analýza výnosov a nákladov, ktorá tvorí Prílohu 6.

V neposlednom rade je v rámci NLP SR 2025 – 2030 dôležité aj tzv. „červené línie“, ktoré zamedzia ďalšiemu ohrozovaniu trvalo udržateľného rozvoja našich lesov, ktorých kapacita plniť množstvo rôznorodých produkčných i mimoprodukčných funkcií je síce významná, avšak aj pod vplyvom klimateckej zmeny a jej negatívnych dopadov nie neobmedzená. K takémuto ohrozeniu by mohlo dôjsť z dôvodu kladená neúmerných požiadaviek a cieľov na lesy, ktoré pochádzajú z rôznych rezortov a oblastí politik a ktoré v súhrne prekračujú limity trvalej udržateľnosti v zmysle jej ekonomického, ekologického a sociálneho piliera. Uvedené limity trvalej udržateľnosti obhospodarovania lesov sú zachytené v Prílohe 7.



### 3. Vízia a základné strategické smerovanie

#### 3.1 Logika intervencie, hierarchia cieľov stratégie

Základný intervenčný rámec NLP SR 2025 – 2030 určuje princípy a východiská intervencie, a zároveň definuje strategické a špecifické ciele stratégie. Vstupná správa Národný lesnícky program Slovenskej republiky 2025 – 2030, Lesy pre spoločnosť detailne definuje a popisuje problémy, ktoré je potrebné riešiť v stratégii, vrátane ich príčin a dôsledkov, ako aj vízií ich riešenia. Po vypracovaní analýz sa sformovalo päť tematických oblastí, pričom strategické ciele boli zadané v zmysle tohto rozdelenia, tzn. samostatne pre jednotlivé tematické oblasti. Špecifické ciele boli následne definované pre každý strategický cieľ v súlade s ich vecnou náplňou. Okrem opisu a východiskového stavu každého špecifického cieľa boli tiež definované ukazovatele výsledku a výstupu. Na najnižšej úrovni budú v rámci vypracovania Akčného plánu NLP SR na obdobie 2025 – 2030 (AP NLP) k jednotlivým špecifickým cieľom priradené opatrenia na ich dosiahnutie. Ku každému opatreniu bude priradený indikatívny časový a finančný rámec plnenia, vrátane zdroja financovania, indikátor výstupu, očakávaná cieľová hodnota a zodpovednosť za plnenie.

NLP SR 2025 - 2030 má 17 strategických a 31 špecifických cieľov, pričom vo všeobecnosti sa pozornosť venuje trom globálnym oblastiam, zachytávajúcim dôležité ekonomické, environmentálne a spoločenské ciele, ktoré je potrebné v rámci stratégie riešiť komplexným spôsobom, tzn. kombináciou cieľov z jednotlivých tematických oblastí. Mechanizmy pôsobenia opatrení sú komplexne prepojené a často prispievajú k naplneniu viacerých cieľov súčasne. Prepojenie cieľov v jednotlivých tematických oblastiach je popísané v rámci ich opisu.

#### 3.2 Vízia a globálny cieľ

Vízia NLP SR 2025 – 2030 „LESY PRE SPOLOČNOSŤ“: riadenie lesov a LH založené na včasných a presných informáciách, interdisciplinárnom prístupe a účasti zainteresovaných strán na všetkých úrovniach zabezpečí zachovanie biodiverzity, trvalo udržateľný rozvoj a kvalitu života obyvateľstva. V súvislosti s uvedenou víziou boli definované nasledujúce tri globálne ciele NLP SR 2025 – 2030:

1. Lesné hospodárstvo ako základ modernej bioekonomiky vidieka
2. Diverzifikované lesy pripravené lepšie odolávať zmene klímy a zmiernovať jej dopady
3. Prosperujúca spoločnosť nekonfliktne využívajúca všetky funkcie lesov

Naplnenie uvedenej vízie a definovaných globálnych cieľov bude zabezpečené prostredníctvom štruktúry strategických a špecifických cieľov NLP SR 2025 – 2030, ktoré sú bližšie rozpracované v nasledujúcej kapitole 4:

- **Strategický cieľ I: Adaptovať lesy ohrozené zmenou klímy**
  - Špecifický cieľ 1.1 Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch
  - Špecifický cieľ 1.2 Dosiahnuť premenu 10 % ha lesov s nevhodným drevinovým zložením na odolnejšie zmiešané lesy
  - Špecifický cieľ 1.3 Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín
- **Strategický cieľ II: Zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch**
  - Špecifický cieľ 2.1 Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie najmenej na ¼ výmery lesov Slovenska
  - Špecifický cieľ 2.2 Vytvoriť predpoklady pre zníženie negatívneho vplyvu raticovej zveri na juvenilné štádiá cieľových drevín
- **Strategický cieľ III: Využiť dreviny na nelesných pozemkoch pri adaptácii krajiny na zmenu klímy**
  - Špecifický cieľ 3.1 Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu tzv. bielych plôch
  - Špecifický cieľ 3.2 Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska

- **Strategický cieľ IV: Zvýšiť konkurencieschopnosť lesnícko-drevárskeho sektora prostredníctvom efektívnejšieho využívania dreva a výroby produktov s vyššou pridanou hodnotou na princípoch obehového biohospodárstva**
  - Špecifický cieľ 4.1 Zlepšiť kvalitatívnu štruktúru dodávok sortimentov surového dreva a zvýšiť jeho domácu spotrebu
  - Špecifický cieľ 4.2 Technologicky modernizovať a zvyšovať pridanú hodnotu lesnícko-drevárskeho sektora
  - Špecifický cieľ 4.3 Zvýšiť kaskádové a obehové využívanie dreva
- **Strategický cieľ V: Optimalizovať energetické využívanie drevnej biomasy**
  - Špecifický cieľ 5.1 Optimalizovať energetické využívanie palivovej drevnej biomasy na lesných a nelesných pozemkoch, recyklovaného dreva a zvyškov po spracovaní dreva
- **Strategický cieľ VI: Vybudovať komplexný informačný systém poskytujúci údaje o trhu s drevom a výrobkami z dreva**
  - Špecifický cieľ 6.1 Dobudovať štatistické zisťovanie informácií o surovom dreve a výrobkoch z dreva
  - Špecifický cieľ 6.2 Zlepšiť dostupnosť údajov o surovom dreve
- **Strategický cieľ VII: Podporovať využívanie surového dreva ako obnoviteľnej a udržateľnej suroviny**
  - Špecifický cieľ 7.1 Podporovať certifikované produkty a spotrebiteľské reťazce
- **Strategický cieľ VIII: Zvýšiť podiel využívania environmentálne vhodných a moderných technológií a techniky**
  - Špecifický cieľ 8.1 Modernizovať a ekologizovať technológie a techniku v LH
- **Strategický cieľ IX: Zlepšiť kvalitu a optimalizovať hustotu lesnej dopravnej siete, zvýšiť podporu lesníckotechnických meliorácií**
  - Špecifický cieľ 9.1 Zlepšiť kvalitu lesnej dopravnej siete
  - Špecifický cieľ 9.2 Zlepšiť vodný režim povodí a zvýšiť protieróznu funkciu lesa
- **Strategický cieľ X: Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ**
  - Špecifický cieľ 10.1 Zlepšiť využitie údajov informačného systému LH v zmysle strategických priorít NKIVS
  - Špecifický cieľ 10.2 Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa
- **Strategický cieľ XI: Zabezpečiť participáciu pri prerokovávaní verejných politík o lesoch**
  - Špecifický cieľ 11.1 Vytvoriť trvalú platformu na zjednotenie rozmanitých záujmov pri využívaní lesa
- **Strategický cieľ XII: Vytvoriť efektívnu kombináciu nástrojov verejnej politiky na zlepšenie obhospodarovania a konkurencieschopnosti neštátnych lesov malých výmer**
  - Špecifický cieľ 12.1 Inovovať súčasné nástroje verejnej politiky s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve
  - Špecifický cieľ 12.2 Posilniť kvalitu obhospodarovania lesných pozemkov s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve
- **Strategický cieľ XIII: Získať inovatívne poznatky a posilniť ľudské zdroje pre dobré spravovanie lesov**
  - Špecifický cieľ 13.1 Realizovať výskum a vývoj pre podporu inovácií v lesníctve a súvisiacich odvetviach
  - Špecifický cieľ 13.2 Inovovať celoživotné vzdelávanie v súlade s potrebami prax
- **Strategický cieľ XIV: Posilňovať spoločenskú akceptovateľnosť lesníckeho sektora**

- Špecifický cieľ 14.1 Prezentovať činnosť vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a profesionálov z lesníckeho a drevárskeho sektora
- Špecifický cieľ 14.2 Popularizovať aktuálne výsledky vedecko-výskumných aktivít lesníckeho sektora
- Špecifický cieľ 14.3 Zabezpečiť prezentáciu lesníctva v spolupráci so súvisiacimi sektormi
- **Strategický cieľ XV: Inovovať program starostlivosti o lesy smerom k dobrému spravovaniu a participatívne zabezpečovaniu ekosystémových služieb lesa**
  - Špecifický cieľ 15.1 Formulovať a implementovať nové prvky spravovania pri využívaní PSL
- **Strategický cieľ XVI: Zaviesť mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa**
  - Špecifický cieľ 16.1 Vypracovať a realizovať verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa
  - Špecifický cieľ 16.2 Spracovať analýzu metodiky hodnotenia a financovania ekosystémových služieb
- **Strategický cieľ XVII: Zaviesť mechanizmy na podporu prevencie a zmierňovania ekonomických dopadov v súvislosti s odstraňovaním následkov mimoriadnych krízových situácií pre obhospodarovateľov lesa**
  - Špecifický cieľ 17.1 Vypracovať a realizovať mechanizmy na prevenciu a odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky

## 4. Opis strategických a špecifických cieľov

V nasledujúcich podkapitolách sú detailne popísané strategické a špecifické ciele stratégie, a to v členení podľa jednotlivých tematických oblastí. Opis každého strategického cieľa obsahuje názov cieľa a jeho popis v rámci preambuly. Tá reflektuje súčasný stav riešenej problematiky, ako aj spôsoby a prínosy naplnenia jednotlivých strategických cieľov.

Ku každému strategickému cieľu sú priradené špecifické ciele vedúce k jeho naplneniu. Opis každého špecifického cieľa obsahuje jeho názov, väzbu na strategický cieľ a prípadne ďalšie ciele stratégie, ukazovateľ výsledku a výstupu.

### 4.1 Tematická oblasť č. 1 – Lesy a klíma

<b>Strategický cieľ I: Adaptovať lesy ohrozené zmenou klímy</b>	
<i>Preambula:</i>	
Cieľ reflektuje nepriaznivý vývoj zdravotného stavu ihličnatých (najmä smrekových a borovicových) lesov, gradujući v posledných rokoch ich veľkoplošným rozpadom, ale aj postupným chradnutím a odumieraním. Príčinou je zmena klímy, a s ňou spojené extrémne počasie, podkôrny hmyz a vplyv hospodárenia v minulosti. Ambíciou do roku 2030 je spomalenie rozpadu, a naštartovanie zásadnej zmeny drevinového zloženia najmenej na tretine súčasnej výmery porastového typu „smrečina“ a porastového typu „borina“ (t.j. na cca 100 tis. ha), s dôrazom na umelo založené monokultúry týchto drevín s vyšším vekom, rastúce v nevhodných stanovištných podmienkach. Pozornosť sa zameria na preventívne opatrenia ochrany lesa pre spomalenie rozpadu ohrozených lesov, na podporu vnášania chýbajúcich pôvodných drevín a drevín budúcej klímy (asistovaná migrácia) v lesoch s nevhodným drevinovým zložením všeobecne, a na zabezpečenie genofondu lesných drevín pre tento účel, vrátane úpravy pravidiel jeho prenosu v podmienkach zmeny klímy.	
<b>Špecifický cieľ 1.1</b>	<b>Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch</b>
<b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na spomalenie rozpadu aktuálne najviac ohrozených lesov Slovenska (smrečiny, boriny, nestabilné preštíhlené porasty). Jeho naplnenie predpokladá vykonanie cielených administratívnych, signalizačných, preventívnych ochranných a obranných opatrení proti najčastejšie sa vyskytujúcim kalamitným prírodným faktorom vnímaným lesným hospodárstvom ako škodlivý činiteľ (podkôrny hmyz a vietor). Znížením náhodných ťažieb sa prispeje k zvýšeniu záchytov uhlíka v lesoch. Jeho dosiahnutie je podmienkou splnenia parciálneho cieľa 6,8 mil. ton čistých záchytov ekvivalentov CO <sub>2</sub> do roku 2030, ktorý pre Slovensko ukladá revízia nariadenia LULUCF. Špecifický príspevok k plneniu cieľov kľúčových dokumentov o lesoch na úrovni OSN, EU a Karpatského dohovoru obsahuje Príloha 8 <sup>3</sup> .	
<b>Východiskový stav:</b> Podľa vyrovnaného trendu objemu náhodných ťažieb v lesoch Slovenska bola v roku 2000 jeho hodnota 3,3 mil. m <sup>3</sup> , v roku 2010 4,5 mil. m <sup>3</sup> , a v roku 2020 5,5 mil. m <sup>3</sup> , s prognózou 6,3 mil. m <sup>3</sup> na rok 2030 (viď Vstupná správa).	
<b>Ukazovateľ výsledku:</b> Zastavený a zvrátený nepriaznivý trend nárastu poškodenia a rozpadu lesov v dôsledku pôsobenia prírodných faktorov vnímaných lesným hospodárstvom ako škodlivý činiteľ	

<sup>3</sup> Platí pre všetky špecifické ciele tematických oblastí 1 - 5

<b>Ukazovateľ výstupu:</b> Ustálený ročný objem náhodných ťažieb v lesoch vyjadrený pomocou 3 ročného kĺzavého priemeru na cieľovej hodnote 4,4 mil. m <sup>3</sup> /rok v roku 2030. Cieľová hodnota je o 30 %, resp. o 1,9 mil. m <sup>3</sup> /rok nižšia ako prognóza na rok 2030 pre nulový variant (bez prijatia opatrení).	
<b>Špecifický cieľ 1.2</b>	<b>Dosiahnuť premenu 10 % ha lesov s nevhodným drevinovým zložením na odolnejšie zmiešané lesy</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na zvyšovanie podielu chýbajúcich pôvodných drevín a pionierskych drevín a do lesných porastov s nevhodným drevinovým zložením, vrátane opatrení proti šíreniu nepôvodných a invázných druhov drevín. Pôjde najmä o vnášanie buka a jedle do nepôvodných smrečín v podhorskom a horskom stupni, a vnášanie domácich dubov a cenných listnáčov do drevinovo nevhodných porastov nižších polôh (boriny, hrabiny, ceriny) podľa platných modelov hospodárenia, a cieľového stavu biotopov európskeho a národného významu. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. Zvyšovaním odolnosti lesov z dlhodobého hľadiska prispieva k udržaniu záchytov uhlíka v lesoch, čím podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozadržné a klimatické funkcie lesov.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov Slovenska, približne 300 tis. ha lesov tvoria zmenou klímy najviac ohrozené porastové typy smrečina a borina (Šebeň, 2017). Dlhodobejšie pozorovaný je trend expanzie hraba a cera na dubových stanovištiach, a podstatného úbytku duba zimného, letného a jedle v najmladších rastových fázach (Konôpka a kol. 2012). Dub a jedľa sú pritom (popri buku a cenných listnáčoch) považované za kľúčové dreviny našich budúcich lesov v podmienkach zmeny klímy (Kulla a kol., 2019).</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Obnovená biodiverzita, a zlepšené predpoklady pre zvýšenie odolnosti a udržanie schopnosti lesov Slovenska plniť produkčné a ostatné funkcie (ekosystémové služby) lesov v podmienkach zmeny klímy na významnej časti najviac problematických lesov.</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> Rozpracovaná premena drevinového zloženia na 200 tis. ha lesných porastov s nevhodným drevinovým zložením (ohrozené smrečiny a boriny, ceriny a hrabiny), t.j. na 10 % výmery lesov Slovenska. Pri intenzite výsadiieb/podsadiieb cieľových drevín 10 % výmery porastu to zodpovedá 20 tis. ha čistej podsadenej plochy, resp. 100 mil. vysadených stromov.</p>	
<b>Špecifický cieľ 1.3</b>	<b>Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na identifikáciu nových ohrození v súvislosti so zmenou klímy, a uskutočnenie krokov pre zachovanie existujúcich, identifikáciu a uznávanie nových genetických zdrojov lesných drevín 1) v mieste ich prirodzeného výskytu (<i>in situ</i>) t.j. v génových základniach a porastoch uznaných pre zber semien, ktoré následne budú špecificky, veľmi citlivým a jemným účelovým spôsobom obhospodarované a 2) v prípade cenných a ohrozených zdrojov aj mimo miesta prirodzeného výskytu (<i>ex situ</i>) t.j. v semenných porastoch a/alebo sadoch, a v banke semien lesných drevín. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. Zabezpečením genetickej diverzity prispieva k udržaniu odolnosti a vitality lesov, čím vytvára dlhodobé predpoklady záchytov uhlíka v lesoch a podporuje balík opatrení „Fit for 55“.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Pravidlá prenosu semien a sadeníc lesných drevín určuje vyhláška MPRV SR 501/2010 Z.z. Podľa údajov Zelenej správy (MPRV SR, 2021) sa genofond <i>in situ</i> trvalo chráni v sieti génových základní s rozlohou 18 762 ha, a v dočasne uznaných porastoch pre zber semien s výmerou 69 513 ha. Na zachovanie genofondu <i>ex situ</i> slúži 131 semenných porastov a 64 semenných sadov pre 7 druhov drevín. Niektoré zdroje sú ohrozené a do roku 2030 zaniknú. Napríklad výmera uznaných porastov za posledných 5 rokov klesla hlavne v dôsledku kalamít v lesoch o 6,5 tis. ha.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Obnovené, resp. novozriadené zdroje genofondu pre najviac ohrozené, a/alebo v podmienkach zmeny klímy nedostatkové zdroje lesného reprodukčného materiálu pôvodných drevín</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> 10 novo založených a 10 zrekonštruovaných semenných porastov alebo semenných sadov pre zber semien deficitných a ohrozených druhov drevín a ich genotypov.</p>	

<b>Strategický cieľ II: Zavádzať prírode blízke hospodárenie v lesoch</b>	
<i>Preambula:</i>	
<p>Pestovanie prírode blízkyh (t.j. zmiešaných a trvalo rôznovekých) lesov pôvodných drevín má potenciál zmierňovať zmenu klímy lepšou sekvestráciou uhlíka, formovať lesy schopné lepšie odolávať zmene klímy, a obnovovať sa po narušení. V súčasnosti sa PBHL uskutočňuje na približne 4 % výmery lesov Slovenska. Ambíciou je do roku 2030 naplniť cieľ „Konceptie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenska“ (MPRV SR, 2019), a zvýšiť výmeru PBHL na 25 % plochy lesov Slovenska, t.j. na ca 500 tis. ha. Pozornosť sa zameria na dopracovanie vykonávacích predpisov, pracovných a technologických postupov, postupov vyhotovenia PSL, a na vytvorenie motivačných nástrojov pre prechod na PBHL, a zakladanie demonštračných objektov správnej praxe PBHL, vrátane foriem PBHL zameraných na ochranu biodiverzity napr. ponechávaním časti mŕtveho dreva a stromov na dožitie. Osobitným problémom pri zavádzaní PBHL je premnožená raticová zver, ktorá vážne naruša procesy prirodzenej obnovy drevín na ktorej je PBHL založené. Nárast stavov zveri indikuje odstrel, ktorý je v súčasnosti 3 až 4 krát vyšší ako v roku 2000.</p>	
<b>Špecifický cieľ 2.1</b>	<b>Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie najmenej na ¼ výmery lesov Slovenska</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na podporu prechodu na prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL) v zmysle novelizovaného § 2, pís. x) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch, t.j. na postupné vytváranie lesov s diferencovanou vekovou, druhovou, genetickou a priestorovou štruktúrou v maximálnej možnej miere sa približujúcou prirodzeným lesom charakteristickým pre podmienky danej lokality. Takéto lesy prispievajú k zachovaniu pôvodnej biodiverzity, lepšie odolávajú dopadom zmeny klímy, a lepšie plnia ekosystémové služby lesov. Môžu byť teda <i>win-win</i> riešením lesného hospodárstva do budúcnosti. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, a Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku. Zabezpečením lepšej odolnosti lesov, a v priemere vyššou akumuláciou zásob dreva ako bežné hospodárenie, prispieva k udržaniu záchytov uhlíka v lesoch a podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozádržné a klimatické funkcie lesov.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> V súčasnosti sa cieľavedome PBHL uplatňuje na výmere blízkej sa 90 tis. ha v rámci pilotných a demonštračných objektov hnutia ProSilva, a to najmä na štátnych pozemkoch. Zákomom 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (§ 14, ods. 1, písm. l) je PBHL nariadené v území s 3. stupňom ochrany (228 tis. ha). Širšie uplatnenie PBHL v bežnej praxi lesného hospodárstva predpokladá dopracovanie vykonávacích predpisov, pracovných postupov vyhotovenia PSL pre PBHL, a praktické osvojenie si metodiky prebudovy na PBHL v rôznych typoch a východiskových stavoch lesa.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Zvýšená biodiverzita, štruktúrna pestrosť, a odolnosť lesov na významnej časti hospodársky využívaných lesov Slovenska.</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> Cieľavedomé uplatňovanie PBHL, vrátane prebudovy na PBHL, na najmenej 25 % výmery lesov Slovenska (t.j. 500 tis. ha) v roku 2030. Cieľová hodnota je viac ako 5-násobne vyššia ako súčasný stav, a viac ako dvojnásobne vyššia ako aktuálne platná zákonná povinnosť uplatňovania PBHL v lesoch Slovenska.</p>	
<b>Špecifický cieľ 2.2</b>	<b>Vytvoriť predpoklady pre zníženie negatívneho vplyvu raticovej zveri na juvenilné štádiá cieľových drevín</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na riešenie vážneho problému s premnožením niektorých druhov raticovej zveri (jeleň, diviak, daniel, muflón), ktorá v niektorých regiónoch významne limituje až znemožňuje prirodzenú aj umelú obnovu niektorých drevín. Prirodzená obnova je predpokladom pre zavádzanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (špecifický cieľ 2.1), a umelá obnova podmienkou premeny drevinového zloženia v rámci adaptácie</p>	

lesov na zmenu klímy (špecifický cieľ 1.2). Najviac poškodzovanými drevinami sú práve dub, jedľa a cenné listnáče, ktoré sú pre tento účel kľúčové. Cieľ podmieňuje plnenie viacerých cieľov Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, a Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku.

**Východiskový stav:** Odstrel problémových druhov raticovej zveri na Slovensku stúpol od roku 2000 3 až 4-násobne (viď Vstupná správa). Premnožená zver je jednou z hlavných príčin poklesu podielu domácich dubov a jedle v najmladšom vekovom stupni o 30 % za posledné 3 desaťročia. Aktuálne zastúpenie jedle v 1. vekovom stupni je 5 % a duba 5,5 % (Konôpka a kol., 2012).

**Ukazovateľ výsledku:** Zásadným spôsobom znížené škody zverou na juvenilných štádiách lesa, zvrátený nepriaznivý trendu znižovania podielu domácich dubov a jedle v obnove, a tým vytvorené predpoklady pre úspešnú adaptáciu lesov na zmenu klímy.

**Ukazovateľ výstupu:** Zvýšený podiel domácich dubov a jedle v 1. vekovom stupni o 30 % v porovnaní s aktuálnym stavom, t.j. na 6,5 % v prípade jedle, a na 8,25 % v prípade domácich dubov (duba zimného a letného spolu) do roku 2030.

### Strategický cieľ III: Využiť drevinu na nelesných pozemkoch pri adaptácii krajiny na zmenu klímy

#### Preambula:

Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov Slovenskej republiky je na Slovensku takmer 300 tis. tzv. bielych plôch, t.j. poľnohospodárskej pôdy porastenej lesnými drevinami a krovinami (nelesnou drevinovou vegetáciou). Nakoľko tieto plochy nie sú lesnými pozemkami, evidencia ťažby na nich nepodlieha zákonu č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov. Biele plochy prispievajú k mitigácii dopadov zmeny klímy viazaním uhlíka v produkcii drevín a zvyšujú biodiverzitu krajiny. Ambíciou je do roku 2030 legislatívne a funkčne vysporiadať jednu tretinu, t.j. približne 100 tis. ha bielych plôch. Strategický cieľ je nadrezortný, zahŕňa vypracovanie metodiky inventarizácie a funkčnej typizácie bielych plôch, a zavedenie podporných nástrojov pre alternatívne využitie bielych plôch pre lesné hospodárstvo, agrolesníctvo, alebo prvky zelenej infraštruktúry krajiny.

#### Špecifický cieľ 3.1

#### Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu tzv. bielych plôch

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na vytvorenie motivačného prostredia, ktoré by zvýšilo záujem vlastníkov nelesných pozemkov porastených drevinami o zosúladenie druhu kultúry s druhom pozemku, a osobitne tam, kde je to vo verejnom záujme, ich aj motivovalo na prevod takýchto pozemkov na lesný pozemok. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, a Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030. Zvyšovaním výmery lesov prispieva k udržaniu a zvyšovaniu záchytov uhlíka v lesoch, čím podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozádržné a klimatické funkcie lesov.

**Východiskový stav:** V súčasnosti je na Slovensku približne 300 tis. ha tzv. bielych plôch, a je predpoklad že ich výmera bude v dôsledku spontánneho zarastania opustených poľnohospodárskych pozemkov ďalej rásť. Sú prípady, keď sa pod zámenkou vyčistenia pasienku uvádza na trh drevo z nevidovanej ťažby. Hospodárenie na bielych plochách nepodlieha evidencii a kontrole ŠSLH, nakoľko biele plochy nespádajú pod zákon o lesoch.

**Ukazovateľ výsledku:** Vytvorené transparentné pravidlá a motivačné prostredie pre vysporiadanie, t.j. zavedenie korektného právneho stavu na významnej časti tzv. bielych plôch ich vyhlásením za lesné pozemky.

**Ukazovateľ výstupu:** 100 tis. ha súčasných bielych plôch prevedených na lesné pozemky do roku 2030, čo zodpovedá približne 1/3 ich súčasnej výmery.

#### Špecifický cieľ 3.2

#### Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na vytvorenie podmienok pre v minulosti na Slovensku využívané agrolesnícke systémy, ktorých tradícia po kolektivizácii a zavedení veľkoplošného poľnohospodárstva prakticky zanikla. Agrolesnícke systémy cielene zamerané na kombináciu poľnohospodárskej produkcie s využívaním produkcie a priaznivých environmentálnych účinkov drevín na mikroklimu, vodný režim a biodiverzitu, sú považované za stabilizačné prvky krajiny, zvyšujúce jej schopnosť odolávať zmene klímy. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, a Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku. Vnásaním drevín do krajiny prispieva k zvyšovaniu záchytov uhlíka a podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozadržné a klimatické funkcie lesov.

**Východiskový stav:** V súčasnosti agrolesnícke systémy (ALS) v našej legislatíve nie sú riešené vôbec, tá pozná len poľnohospodárske pozemky a lesné pozemky. Spoločná pôdohospodárska politika EU ALS podporuje, národný PRV 2014-2020 túto podporu neimplementoval, v novom PRV 2023-2027 sa s podporou niektorých foriem ALS v obmedzenej miere uvažuje.

**Ukazovateľ výsledku:** Vytvorené legislatívne podmienky a dostupné pilotné ukážky pre zakladanie rôznych typov agrolesníckych systémov podmienkach Slovenska.

**Ukazovateľ výstupu:** 10 tis. hektárov bielych plôch transformovaných na lesopastevné (silvopastorálne) agrolesnícke systémy do roku 2030.



## 4.2 Tematická oblasť č. 2 - Lesy a drevo

<b>Strategický cieľ IV: Zvýšiť konkurencieschopnosť lesnícko-drevárskeho sektora prostredníctvom efektívnejšieho využívania dreva a výroby produktov s vyššou pridanou hodnotou na princípoch obehového biohospodárstva</b>	
<i>Preambula:</i>	
<p>Celosvetovo sa uznáva a podporuje trvalo udržateľná produkcia dreva a výrobkov z dreva ako šetrných k životnému prostrediu. Kľúčovým riešením pre stabilizáciu objemu a štruktúry produkcie dreva v podmienkach zmeny klímy bude prírode blízke hospodárenie v lesoch. Prostredníctvom ukladania uhlíka v lesoch, jeho viazaním v produktoch z vyťaženého dreva a náhradou neobnoviteľných surovín fosílného pôvodu sa chráni atmosféra Zeme. Produkty z dreva sú vyrábané v nízko energetickom produkčnom systéme, môžu byť recyklované a znovu používané a na konci doby ich upotrebitelnosti použité ako obnoviteľný zdroj bioenergie. Drevo je doposiaľ hlavným zdrojom finančných príjmov z lesov a je dôležitou surovinou pre existujúce a novovznikajúce odvetvia. Trvalo udržateľným obhospodarovaním a využívaním lesných zdrojov lesnícko-drevársky sektor (LDS) zohráva poprednú úlohu v obehovom biohospodárstve a umožňuje ho. Z uvedených dôvodov je potrebné zefektívňovať využívanie domácich zdrojov surového dreva, ich lepším zhodnocovaním a zvyšovaním domácej spotreby dreva. To je podmienené investíciami do technologickej modernizácie, výskumu a inovácií v odvetviach LDS s ohľadom na disponibilný objemový a kvalitatívny potenciál dreva v lesoch Slovenskej republiky. Cieľom je zvyšovanie príspevku LDS k hospodárskemu rozvoju a zamestnanosti, tvorbe vyššej pridanej hodnoty, zlepšovaniu ochrany životného prostredia a zmierneniu dopadov zmeny klímy. Kvalitné služby a produkty z dreva určené na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie prispievajú k celkovému zdraviu ľudí, ako aj naplneniu nevyhnutnosti žiť vo väčšom súlade s prírodou.</p>	
<b>Špecifický cieľ 4.1</b>	<b>Zlepšiť kvalitatívnu štruktúru dodávok sortimentov surového dreva a zvýšiť jeho domácu spotrebu</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na vytvorenie optimálnych podmienok pre efektívne využívanie produkčného a kvalitatívneho potenciálu domácich zdrojov dreva. K jeho naplneniu by malo prispieť najmä zlepšenie domáceho dopytu po najcennejších sortimentoch I. a II. kvalitatívnej triedy a listnatých piliarskych sortimentoch prostredníctvom investícií do rozšírenia doposiaľ chýbajúcich spracovateľských kapacít. Následne sa predpokladá zníženie exportu daných sortimentov a ich spracovanie na produkty s vyššou pridanou hodnotou v tuzemsku. Zlepšovaním využívania produkčného a kvalitatívneho potenciálu domácich zdrojov dreva a ich spracovaním na produkty s vyššou pridanou hodnotou sa prispeje k udržaniu záchyty uhlíka vo výrobkoch z dreva s dlhšou životnosťou, čím sa podporuje balík opatrení „Fit for 55“. Tento cieľ prispeje taktiež k plneniu opatrení a cieľov Národného programu využitia potenciálu dreva SR, ako aj strategického dokumentu Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Súčasná štruktúra skutočných dodávok ihličnatých a listnatých sortimentov surového dreva je v porovnaní s disponibilným potenciálom pomerne nepriaznivá. V priemerných ročných dodávkach surového dreva za obdobie rokov 2010-2020 bol nižší skutočný podiel cennejších sortimentov kvalitatívnych tried I, II a III pri ihličnatých drevinách o 11,7 % a pri listnatých o 13,9 %. Málo sa spracovávajú najkvalitnejšie sortimenty I. a II. kvalitatívnej triedy (iba 0,2 % z celkových dodávok surového dreva), ktorých domáci ročný produkčný potenciál sa pohybuje približne na úrovni 8,7 % pri listnatých a 7,5 % pri ihličnatých drevinách. Limitované spracovateľské kapacity DSP vedú tiež k zvýšenému exportu listnatej piliarskej guľatiny, resp. obhospodarovatelia lesa sú nútení predáť ju odberateľom v nižšej kvalitatívnej triede za nižšiu cenu. V prípade maximálnej realizácie disponibilného potenciálu by bolo ročné speňaženie dodávok dreva vyššie o 77 mil. EUR.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Vyššie domáce spracovanie najcennejších sortimentov I. a II. kvalitatívnej triedy a listnatej piliarskej guľatiny.</p>	

<b>Ukazovateľ výstupu:</b> Zvýšenie domáceho spracovania najcennejších sortimentov I. a II. kvalitatívnej triedy na úroveň približne 25 % ich produkčného potenciálu, t.j. 2 % pri ihličnatých a 1,75 % pri listnatých drevinách. Zvýšenie podielu dodávok listnatej piliarskej guľatiny domácim spracovateľom na úroveň 40 %, t.j. približne viac o 3,5 % priemeru ostatných piatich rokov. Obidva ukazovatele sa dosiahnu do roku 2030 s perspektívou ďalšieho zvyšovania.	
<b>Špecifický cieľ 4.2</b>	<b>Technologicky modernizovať a zvyšovať pridanú hodnotu lesnícko-drevárskeho sektora</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na zvyšovanie konkurencieschopnosti, pridanej hodnoty a efektívnosti v odvetviach spracovania dreva, zníženie exportu surového dreva a výrobkov z dreva s nízkou pridanou hodnotou a tvorbu inovácií so zameraním na posilnenie domáceho spracovania a využívania drevnej biomasy a dopytu po výrobkoch z dreva a papiera. Komplexnosť a efektívne využitie drevnej suroviny sú podmienené technologickou vyspelosťou spracovateľských odvetví. Pre dosiahnutie cieľa bude potrebné prekonať zaostávajúcu digitalizácia sektora, zabezpečiť jeho technologickú modernizáciu, odstrániť diskontinuitu a neprepojenosť technológií. Z hľadiska investičnej politiky sa bude osobitná pozornosť venovať podpore rozvoja odvetví s vyššou pridanou hodnotou, so zápornou obchodnou bilanciou a modernizácii techniky a technológií v piliarskej výrobe. Cieľ prispieva prostredníctvom posilnenia domáceho spracovania a využívania drevnej biomasy k napĺňaniu Vízie lesnícko-drevárskeho sektora do roku 2040; Bioekonomickej stratégie OECD do roku 2030 ako aj Novej stratégie bioekonomiky pre udržateľnú Európu. Prostredníctvom vyššieho využívania surového dreva na výrobky s dlhšou životnosťou sa prispeje k udržaniu záchytov uhlíka vo výrobkoch z dreva s dlhšou životnosťou, čím sa podporuje balík opatrení „Fit for 55“.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Domáce podniky najmä mechanického spracovania dreva charakterizuje stav vysokého technicko-technologického dlhu. Vzhľadom na ich nižšiu efektívnosť výroby sú väčšinou subdodávateľmi polotovarov s nižšou mierou finalizácie pre zahraničné spoločnosti. Ich kapitálová poddimenzovanosť, nedostatočné technologické vybavenie (kvalita, rozsah) a nedostatok inovácií, limitujú možnosti modernizácie a rozšírenia chýbajúcich spracovateľských kapacít. Nevzťahuje sa to na väčšie a stredné nadnárodné spoločnosti. Najmä celulózovo-papierenské odvetvie patrí k najvýkonnejším odvetviam ekonomiky v SR. V súčasnosti DSP disponuje spracovateľskými kapacitami, ktoré postačujú na spracovanie celého objemu ihličnatého dreva ťaženého v SR. Na druhej strane absentuje najmä výroba drevárskych výrobkov s vysokou pridanou hodnotou, konkrétne krájaná a lúpaná dyha, preglejovaný materiál a vláknité dosky (MDF) pre nábytkársky priemysel. Pri výrobkoch s vyššou pridanou hodnotou je záporná obchodná bilancia pri výrobe listnatých dých, drevovláknitých dosiek, OSB dosiek a v odvetviach zaoberajúcich sa výrobou sekundárnych výrobkov z papiera a spracovaníu zberového papiera.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Vyššia pridaná hodnota lesnícko-drevárskeho sektora</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> Zvýšenie pridanej hodnoty lesnícko-drevárskeho sektora o 10 % oproti stavu v roku 2020.</p>	
<b>Špecifický cieľ 4.3</b>	<b>Zvýšiť kaskádové a obehové využívanie dreva</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na zvýšenie kaskádového spracovania a využitia dreva, ktoré spočíva v efektívnom viacnásobnom využití biomasy na rôzne účely predtým, než dosiahne koniec svojho životného cyklu, a to s preferenciou reťazca: mechanické spracovanie - chemické spracovanie – recyklácia výrobkov po ukončení doby životnosti – energetické využitie. Drevné odpady, vznikajúce v procese výroby, sa primárne použijú na ďalšiu materiálovú produkciu. Prostredníctvom navrhovaného cieľa sa sleduje zvýšenie kaskádového koeficientu, resp. recyklačného stupňa s hlavným dôrazom na zabezpečenie čo najvyššej miery opätovného použitia dreva ako materiálu v priemyselných spracovateľských reťazcoch a na zvyšovanie výťažnosti a stupňa finalizácie pri spracovaní drevnej suroviny. K naplneniu cieľa prispeje tiež rozširovanie siete špecializovaných zberných dvorov a podpora masívneho využívania recyklovaného dreva do výroby aglomerovaných kompozitných materiálov, papiera, biopalív a vedľajších produktov. Špecifický cieľ prispeje</p>	

k plneniu Bioeconomickej stratégie OECD do roku 2030, ako aj Novej stratégie bioekonomiky pre udržateľnú Európu, prostredníctvom zvýšenia kaskádového spracovania a využitia dreva ako obnoviteľnej suroviny.

**Východiskový stav:** Kaskádový koeficient v roku 2018 dosiahol hodnotu 1,78. Vypočítal sa ako podiel hodnôt „zdrojov“ (11,95 mil. m<sup>3</sup>) a „použitia“ (6,68 mil. m<sup>3</sup>) v uvedenom roku. Presnosť stanovenia jeho hodnoty vo veľkej miere závisí od kvality dostupných dát o tokoch, spotrebe a spracovaní surového dreva, ktorá vo viacerých prípadoch (najmä pri drevných odpadoch a ich použití) nie je postačujúca. V podmienkach SR je najvýznamnejším producentom odpadu na báze dreva spomedzi odvetví DSP piliarsky priemysel (40 % z objemu spracovaného dreva), pričom aj u nás sa v súčasnosti uprednostňuje jeho využitie na výrobu energie, čo nezodpovedá princípom kaskádového využitia dreva.

**Ukazovateľ výsledku:** Zlepšenie hodnoty kaskádového koeficientu

**Ukazovateľ výstupu:** Zlepšenie hodnoty kaskádového koeficientu o 10 % oproti roku 2018

#### **Strategický cieľ V: Optimalizovať energetické využívanie drevnej biomasy**

##### *Preambula:*

Biomasa je v podmienkach Európy a tiež v SR dlhodobo považovaná za významný obnoviteľný zdroj energie (OZE). Energetická politika SR predpokladá využitie biomasy najmä na výrobu tepla a kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Najväčšími tuzemskými zdrojmi (resp. producentmi) palivovej drevnej biomasy sú lesné a nelesné pozemky, odvetvia spracovania dreva a tiež komunálny sektor (drevný odpad). Po relatívne rýchlom raste energetického využitia drevnej biomasy došlo v posledných rokoch ku jeho stagnácii z hľadiska miery využitia a efektívnosti. Optimalizácia energetického využívania drevnej biomasy je podmienená riešením technicko-ekonomických otázok (zásobovacie reťazce biomasy, technológie) relevantnej legislatívy (lesné, nelesné pozemky, využitie rýchlorastúcich drevín) a tiež riešením sporov záujmových skupín. Produkcia palivovej drevnej biomasy a jej využitie má významný vplyv na ekonomickú efektívnosť odvetví lesnícko-drevárskeho sektora.

##### **Špecifický cieľ 5.1**

##### **Optimalizovať energetické využívanie palivovej drevnej biomasy na lesných a nelesných pozemkoch, recyklovaného dreva a zvyškov po spracovaní dreva**

**Opis cieľa:** Cieľom je optimalizácia technologických postupov produkcie, dopravy, skladovania, úpravy energetických vlastností palivovej drevnej biomasy a následnej premeny energie vrátane využitia zvyškov po jej energetickom využití. Hlavnými kritériami optimalizácie budú výrobné náklady na jednotku energie, energetická efektívnosť hodnotených technologických postupov a ekologické aspekty uvádzané v špecifickom ciele 1. Palivová drevná biomasa bude primárne využívaná na výrobu tepla a vo vhodných podmienkach (stredné a väčšie energetické zdroje) na kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Súčasťou cieľa je kvantifikácia využiteľného potenciálu palivovej drevnej biomasy s prognózou jej vývoja. Efektívne využívanie energetického potenciálu drevnej biomasy prispieva k napĺňaniu opatrení a cieľov „Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030“ a Stratégie nízkouhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050.

**Východiskový stav:** Okrem nedostatočného využívania potencionálnych možností v jednotlivých produkčných odvetviach sú výrazné rezervy v energetickej a ekonomickej efektívnosti. Problémy sú tiež v oblastiach tuhých zvyškov (popola) a nadmernej produkcii emisií v malých spaľovacích zariadeniach. Absentuje tvorba a najmä realizácia dlhodobej vyváženej stratégie využívania obnoviteľných zdrojov energie a jej diverzifikácie s neobnoviteľnými zdrojmi

vrátane harmonizovanej legislatívy podporných mechanizmov. Chýba potrebná spolupráca jednotlivých zainteresovaných rezortov, ktorá je často nahradzovaná kampaňovitým prístupom.

**Ukazovateľ výsledku:** Zvýšenie podielu palivovej drevnej biomasy na krytí celkovej spotreby prvotných energetických zdrojov v SR.

**Ukazovateľ výstupu:** Zvýšenie podielu palivovej drevnej biomasy na krytí celkovej spotreby prvotných energetických zdrojov v SR. Súčasná spotreba energií na Slovensku je 191 TWh, z toho energia z palivovej drevnej biomasy je na úrovni 3,3 TWh, čo predstavuje podiel 1,73 %. Zvyšovanie podielu drevnej biomasy na objeme celkovej spotreby prvotných energetických zdrojov sa bude prioritne realizovať zvyšovaním jej efektívnosti využívania vo vhodných podmienkach a nie prostredníctvom zvyšovania objemu drevnej biomasy.

#### **Strategický cieľ VI: Vybudovať komplexný informačný systém poskytujúci údaje o trhu s drevom a výrobkami z dreva**

##### *Preambula:*

Súčasná úroveň poskytovania kvalitných informácií a aplikácie moderných informačno-komunikačných technológií v oblasti sledovania materiálových tokov surového dreva, trhu a obchodu s drevom a výrobkami z dreva je nedostatočná. Implementácia systémov pre podporu rozhodovania v praxi lesnícko-drevárskeho sektora si vyžaduje vytvorenie uceleného informačného systému, ktorý vytvorí podmienky pre úspešný marketing a tvorbu stratégií v ekonomicky komplikovanom prostredí produkcie a obchodu s drevom a výrobkami z dreva. Predpokladom jeho efektívnosti bude aktuálnosť a operatívnosť poskytovania zisťovaných informácií, založených na výberovom spôsobe ich zberu v stabilnej sieti spravodajských jednotiek vrátane malých subjektov. Efektívnejšie využívanie informačného potenciálu si v mnohých prípadoch vyžiada aktualizáciu zastaraných informačných štandardov. Získané informácie budú verejne prístupné pri zachovaní obchodného tajomstva a publikované v užívateľsky vhodnom formáte.

##### **Špecifický cieľ 6.1**

##### **Dobudovať štatistické zisťovanie informácií o surovom dreve a výrobkoch z dreva**

**Opis cieľa:** Cieľom je vybudovanie uceleného informačného systému o dreve, založeného na údajoch, ktoré vecne (obsahovo) zodpovedajú potrebám rozvoja moderného a konkurencieschopného lesnícko-drevárskeho sektora, a ktorých zber a spracovanie sú založené na vedecky odôvodnených postupoch výberového štatistického zisťovania. Lepšie informácie o surovom dreve a výrobkoch z dreva prispejú k plneniu opatrení a cieľov Národného programu využitia potenciálu dreva SR. Je nutné vyriešiť evidenciu drevnej suroviny vyťaženej na nelesných pozemkoch.

**Východiskový stav:** Zber, spracovanie a poskytovanie niektorých výrobných-ekonomických údajov v sektoroch produkcie a spracovania dreva v súčasnosti zabezpečujú viaceré inštitúcie (NLC-ÚLZI Zvolen, Štatistický úrad SR, väčšie podniky producentov a spracovateľov dreva) podľa vlastných vzájomne nekompatibilných metodík a postupov. Vo viacerých prípadoch takéto údaje vôbec neexistujú, alebo sú neúplné a nepresné. Zber predmetných údajov v súčasnosti zabezpečuje NLC najmä prostredníctvom Štvrťročného výkazu o dodávkach dreva v lesníctve (Les (MPRV SR) 2-04) a Ročného výkazu o spracovaní dreva a produkcii výrobkov z dreva (Drevo (MPRV SR) 1-01). Štatistický úrad SR prostredníctvom štatistiky zahraničného obchodu poskytuje ročné údaje o vývoze a dovoze sortimentov surového dreva a výrobkov z dreva a podľa štatistického výkazu Prod 3-04 výsledky hospodárenia podnikov (výnosy a náklady, výsledok hospodárenia pred zdanením, priemerný evidenčný počet zamestnancov a pod.).

**Ukazovateľ výsledku:** Zlepšenie kvality a rozšírenie spektra zbieraných informácií o surovom dreve a výrobkoch z dreva.

**Ukazovateľ výstupu:** Plne funkčný ucelený informačný systém o dreve sprevádzkovaný najneskôr do konca roku 2030.

##### **Špecifický cieľ 6.2**

##### **Zlepšiť dostupnosť údajov o surovom dreve**

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na zlepšenie procesov tvorby, spracovania, využitia a zdieľania informácií o celkových tokoch dreva, t.j. o jeho produkčnom potenciáli, o objeme a kvalitatívnej štruktúre dodávok dreva v rámci celého dodávateľského a spracovateľského reťazca. Cieľ prispieva k napĺňaniu zámerov Stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 a Národného programu využitia potenciálu dreva SR. Špecifický cieľ je v súlade so Zákonom č. 113/2018 Z. z. o uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh, v nadväznosti na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (nariadenie EUTR).

**Východiskový stav:** Dostupnosť oficiálnych údajov o surovom dreve a jeho materiálových tokoch je v SR nedostatočná. V niektorých prípadoch takéto údaje vôbec neexistujú z dôvodu nekompletných štatistických zisťovaní, najmä v prípadoch malých prevádzok, ktoré nie sú predmetom štatistického zisťovania, alebo v dôsledku neexistujúceho marketingového informačného systému. Posledná ucelená prognóza ťažby dreva v SR bola vypracovaná v roku 2012 na základe údajov o stave lesa k 31. 12. 2010. Táto prognóza je už neaktuálna, nakoľko neodráža extrémne vysokú intenzitu a frekvenciu pôsobenia prírodných faktorov vnímaných lesným hospodárstvom ako škodlivý činiteľ ostatnom desaťročí, a s tým spojené dopady na štruktúru lesov a potenciál ťažbových možností v nasledujúcom a ďalších desaťročiach. Podľa výsledkov NIML 2 sa intenzívna ťažba dreva vykonáva aj na iných pozemkoch porastených lesnými drevinami, tzv. „bielych plochách“, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 47 Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktorý je v gescii MŽP SR. Pritom v SR neexistuje evidencia celkového objemu dreva získaného z týchto pozemkov. Napriek tomu, že na národnej úrovni sú medzi LH a DSP (produkciami a spracovaním dreva) vytvorené relatívne funkčné partnerské vzťahy, je potrebné ich zásadne zintenzívniť. V LDS sa v 90-tych rokoch významným spôsobom prerušili do tej doby existujúce dodávateľsko-odberateľské vzťahy. V súčasnosti sa produkcia surového dreva a jeho spracovanie realizujú oddelene na trhových princípoch. Spôsobuje to, že domáca surovina sa často vyváža bez ďalšieho spracovania a na druhej strane DSP surovinu dováža zo zahraničia. Vytvára sa tak nerovnováha vo vzťahoch vnútri vertikály, nedosahuje sa v dostatočnom rozsahu zvýšenie pridanej hodnoty z vlastnej produkcie, nie sú využité kapacity spracovateľských podnikov a vďaka prevahe exportu nad dovozom sa zvyšuje negatívne saldo zahranično-obchodnej bilancie. Celú nedostatočnú infraštruktúru podčiarkuje stav vysokého technicko-technologického dlhu tak v lesnom hospodárstve, ako aj v drevospracujúcom priemysle.

**Ukazovateľ výsledku:** Zlepšenie dostupnosti údajov a pravidelná tvorba analytických a prognostických výstupov o surovom dreve

**Ukazovateľ výstupu:** Vypracovanie 3 pravidelných prognóz o ťažbe surového dreva a komparačných analýz zdrojov a spracovateľských kapacít, zavedený verejný systém na sledovanie pohybu surového dreva

#### **Strategický cieľ VII: Podporovať využívanie surového dreva ako obnoviteľnej a udržateľnej suroviny**

##### *Preambula:*

Pri očakávanej podpore biohospodárstva pestrosť a kvalita existujúcich obnoviteľných prírodných lesných zdrojov vytvára pre hospodárstvo SR pri ich zodpovednom obhospodarovaní a využívaní dôležité konkurenčné výhody pre budúcnosť. Zárukou zodpovedného hospodárenia je dodržiavanie medzinárodne uznaných princípov a zásad trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, čoho preukazom je platný certifikát, ktorý sa v rámci spotrebiteľských reťazcov prenáša až na konečný výrobok. Environmentálne označovanie výrobkov je celosvetovo uplatňovaný a rozvíjajúci sa koncept, ktorý je súčasťou širších stratégií a politik ochrany životného prostredia, udržateľného rozvoja a spoločenskej zodpovednosti. Je preto potrebné uplatňovať

verejné politiky nákupu dreva, ako formu nepriamej podpory vlády, ktorá by zvýhodňovala používanie dreva a výrobkov z neho vo verejných projektoch oproti konkurenčným stavebným a iným materiálom. Kritéria zvýhodnenia musia byť založené na vlastnostiach dreva, ako suroviny pochádzajúcej z trvalo obnoviteľných zdrojov, obhospodarovaných trvalo udržateľným spôsobom.

**Špecifický cieľ 7.1**

**Podporovať certifikované produkty a spotrebiteľské reťazce**

**Opis cieľa:** Cieľom je podporovať produkciu dreva a jeho využívania prostredníctvom certifikácie lesov a spotrebiteľských reťazcov dobrovoľnými globálne uznávanými nástrojmi, v rámci ktorých sa obhospodarovatelia lesov, výrobné a obchodné spoločnosti zavazujú dodržiavať a naplňovať princípy trvalo udržateľného obhospodarovania lesov. Podpora certifikovaných produktov z dreva prispeje k plneniu Bioekonomickej stratégie OECD do roku 2030 a Strategickým plánom Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2023 – 2027..

**Východiskový stav:** **Certifikácia lesa** je považovaná za dôležitý trhový nástroj určený pre podporu princípov trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch. V praxi sa jedná o hodnotenie vykonávané nezávislou treťou stranou, či hospodárenie v lesoch zodpovedá ekologickým, ekonomickým a sociálnym štandardom podľa medzinárodne uznaných kritérií. V súčasnosti (k 31.12.2022) je na Slovensku certifikovaných 1 282,5 tis. ha lesov, z toho 354,1 tis. ha je pokrytých dvojitou certifikáciou PEFC a aj FSC, t. j. 65,6 % z celkovej výmery porastovej pôdy. PEFC certifikáty boli vydané na výmere porastovej pôdy: 1 199,6 tis. ha vrátane výmery s dvojitou certifikáciou a FSC certifikáty na výmere 435,5 tis. ha vrátane dvojitej certifikácie. Potvrdením pre zákazníka kupujúceho výrobok z dreva o tom, že drevo z ktorého je tovar vyrobený pochádza z certifikovaného lesa je certifikát spotrebiteľského reťazca (Chain of Custody – COC), ktorého držiteľom musia byť všetci spracovatelia podieľajúci sa na jeho výrobe. Počet firiem pôsobiacich v SR certifikovaných v rámci spotrebiteľských reťazcov podľa schémy PEFC (vrátane viacmiestnej certifikácie) je 118. Aktuálne sa pre FSC udáva 18 FM certifikátov a 200 COC certifikátov.

**Ukazovateľ výsledku:** Zvýšenie výmery certifikovaných lesov a podielu certifikovaných produktov.

**Ukazovateľ výstupu:** Zvýšenie výmery certifikovaných lesov na 80 % z celkovej výmery porastovej pôdy a zvýšenie počtu certifikátov spotrebiteľského reťazca na 130.

#### 4.3 Tematická oblasť č. 3 – Lesy a moderné technológie

<b>Strategický cieľ VIII: Zvýšiť podiel využívania environmentálne vhodných a moderných technológií a techniky</b>	
<i>Preambula:</i>	
Strategickým cieľom bude zabezpečenie zvýšenia investícií do zavádzania a širšieho využívania environmentálne priaznivých, nových a moderných technológií a techniky. Prioritou bude oblasť ťažbovo-dopravných technológií (lanové zariadenia, viacoperačné stroje, rekuperačné zariadenia, vývozné súpravy, mobilné trakčné navijaky, vzdušná doprava), ktorá výrazne ovplyvňuje verejnú mienku. Súčasťou bude aj podpora moderných technológií a techniky v ďalších oblastiach LH (pestovanie, ochrana lesa a pod.).	
<b>Špecifický cieľ 8.1</b>	<b>Modernizovať a ekologizovať technológie a techniku v LH</b>
<b>Opis cieľa:</b> Cieľom je podpora využívania moderných technológií a techniky v LH s ohľadom na ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci ako aj vplyvu na životné prostredie. Cieľ nepriamo prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030.	
<b>Východiskový stav:</b> Súčasný technický zabezpečenie je nevhodné z hľadiska štruktúry, veku technických prostriedkov, ale predovšetkým technologického nasadenia. Prírode blízke hospodárenie v lesoch vyžaduje environmentálne vhodné a k prírode šetrné technológie. Ťažba dreva sa realizuje z viac ako 90 % motomanuálnou technológiou. Metódu je z hľadiska technológie, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vplyvu na okolitý porast a podrast možné považovať za technologicky zastaranú. Priemerný vek najmä špeciálnych lesných kolesových traktorov sa pohybuje nad 20 rokov. Technológie na báze viacoperačných strojov a lesníckych lanoviek predstavujú podiel na objeme sústredeného dreva iba cca 10 %.	
<b>Ukazovateľ výsledku:</b> Zvýšený podiel environmentálne priaznivých, nových a moderných technológií a techniky v LH – zvýšená ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci a menší negatívny vplyv technológií a techniky na životné prostredie.	
<b>Ukazovateľ výstupu:</b> Podiel moderných technológií na objeme sústredeného dreva 15 % v roku 2030.	

<b>Strategický cieľ IX: Zlepšiť kvalitu a optimalizovať hustotu lesnej dopravnej siete, zvýšiť podporu lesníckotechnických meliorácií</b>	
<i>Preambula:</i>	
<p>Strategickým cieľom bude dosiahnutie optimálnej hustoty lesnej cestnej siete v priemere minimálne 20-25 m/ha, zvýšenie kvality (rekonštrukcia, sanácia, asanácia, meliorácie) lesnej dopravnej siete tak, aby sme v prvom rade znížili jej nepriaznivý vplyv na vodný režim a eróziu a čo najviac prispôsobili jej hustotu a kvalitu potrebám prírody blízkeho hospodárenia. Cieľom bude dosiahnuť pokles podielu približovacích ciest v priemernom až veľmi zlom stave o 10 % (najmä sanácia a asanácia nekvalitnej dočasnej dopravnej siete). Podporou lesníckotechnických melioračných opatrení v povodí sa zlepši najmä vodný režim a zvýši protierózna funkcia lesa. V oblasti úpravy drobných vodných tokov zvýšiť ich podiel aspoň na 5 % z celkovej dĺžky spravovaných vodných tokov (najmä rizikové oblasti).</p>	
<b>Špecifický cieľ 9.1</b>	<b>Zlepšiť kvalitu lesnej dopravnej siete</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľom je optimalizácia hustoty lesnej dopravnej siete, ale najmä zvýšenie jej kvality. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Súčasná dĺžka v rámci PSL oficiálne evidovaných typov lesných ciest (38,88 tis. km) a jej hustota (19,94 m/ha) je na dolnej hranici optimálnej hustoty. Z odvozných lesných ciest (21,82 tis. km – 11,19 m/ha) je cca 48 % v priemernom až zlom stave. Zemné lesné cesty a trvalé lesné cesty zaberajú dĺžku 17,06 tis. km s hustotou 8,75 m/ha. Veľkú časť tvorí neevidovaná terciárna – dočasná lesná sieť (dočasné približovacie cesty, linky), ktorej hustota môže dosahovať až 42 m/ha. Z tejto skupiny zemných a približovacích lesných ciest je až 90 % v priemernom až veľmi zlom stave. Odstránenie nevhodných lesných ciest a/alebo revitalizácia poškodených lesných ciest, zväžnic a približovacích liniek je efektívny spôsob obmedzenia vodnej erózie a spomalenia odtoku vody z lesa.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Optimálna hustota a zvýšený podiel kvalitnej lesnej dopravnej siete – podpora prírody blízkeho hospodárenia, zníženie negatívnych dopadov na vodný režim a životné prostredie.</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> Zrevidovaná slovenská technická norma STN 73 6108: 2000 Lesná dopravná sieť (73 6108), výstavba 500 km a rekonštrukcia 1800 km lesných ciest, sanácia a asanácia 1 tis. km nekvalitnej lesnej dopravnej siete.</p>	
<b>Špecifický cieľ 9.2</b>	<b>Zlepšiť vodný režim povodí a zvýšiť protieróznu funkciu lesa</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľom je zlepšenie vodného režimu a zvýšenie protieróznej funkcie lesa. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Voda v krajine má svoje nezastupiteľné miesto. Zmena klímy a jej negatívne prejavy (sucho, povodne) spôsobujú veľké ekonomické straty. Výskyt privalových povodní v malých horských povodiach SR je v posledných desaťročiach veľmi častý. Tieto povodne spôsobili straty na ľudských životoch a škody na štátnom aj súkromnom majetku. V správe štátnych organizácií LH je 7 292 km drobných vodných tokov (bystrín), čo predstavuje 11,9 % celkovej dĺžky vodných tokov SR. Do 1.1.2020 to bolo 19 433 km vodných tokov v správe LH, a teda 31,75 % vodných tokov SR. Veľká väčšina finančných prostriedkov investovaných v posledných rokoch do súvisiacich činností sa používa spravidla len na odstraňovanie následkov povodní a nie na prevenciu proti povodňam.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Udržanie vody v krajine, vyššia bezpečnosť a ochrana ľudských životov a majetku, zníženie negatívnych dopadov na vodný režim a životné prostredie</p>	



**Ukazovateľ výstupu:** 1600 ha realizovaných lesníckotechnických meliorácií s prioritizáciou na protipovodňové a vodozádržné opatrenia, 200 km úpravu drobných vodných tokov, s dôrazom na využitie prírode blízkyh riešení a maximálne zachovanie ich predúpravovej biodiverzity

### **Strategický cieľ X: Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ**

#### *Preambula:*

Strategickým cieľom bude rozvoj technológií a dobudovanie informačného systému LH v zmysle strategických priorít Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (NKIVS), aplikácií typu klient-server, webových aplikácií, sieťových (mapových) služieb a mobilných aplikácií s ohľadom na multiplatformovosť a multirežimovosť u správcu informačného systému LH. Cieľom bude aj podpora rozvoja, vzdelávania, výskumu a implementácia nástrojov využívania hromadných dát získaných z diaľkového prieskumu Zeme (DPZ), vyplývajúcich z aktuálnych a predikčných požiadaviek kladených na tvorbu moderných digitálnych produktov ako aj nástrojov na modelovanie a predikciu stavu lesa v prepojení na zmenu klímy, riziko hospodárenia a variantný manažment lesa. Zároveň pôjde o kreovanie nástrojov pre zabezpečenie spracovania geopriestorových údajov podľa zadefinovaných funkčných, kvalitatívnych a kvantitatívnych požiadaviek potenciálnych odberateľov výstupov pre jednotlivé tematické oblasti (geografické informačné systémy, ekológia, lesníctvo, doprava a pod.). Základom bude platforma Big Data Automation tak, aby mohli byť automatizovane predspracované do podoby definovanej vybranými odberateľmi verejnej, štátnej správy a ostatných odberateľov a zároveň agregované na plne použiteľnú aplikačnú úroveň. Naplnenie tohto cieľa prispeje k inovácii a racionalizácii prác súčasných postupov zisťovania stavu lesa v HÚL, zvýšenia spoľahlivosti zisťovania údajov, ako aj efektívnosti využívania ľudských zdrojov v procese vyhotovovania programu starostlivosti o lesy.

#### **Špecifický cieľ 10.1 | Zlepšiť využitie údajov informačného systému LH v zmysle strategických priorít NKIVS**

**Opis cieľa:** Cieľom je podpora využitia údajov informačného systému LH (IS LH). Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie digitálnej transformácie Slovenska 2030 a Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030.

**Východiskový stav:** IS LH je v mnohých prípadoch viazaný na zastarané informačné štandardy, ktoré komplikujú jeho efektívnejšie využívanie. Slabou stránkou je aj nedostatočná podpora aplikácií na zber údajov v teréne, grafickej evidencie, multiplatformovosť (Windows, Android, iOS, MacOS), multirežimovosť (on-line, off-line) a implementácia do zariadení so širokou škálou uhlopriečok (desktop, notebook, tablet, smartfón).

**Ukazovateľ výsledku:** dostupnosť údajov, transparentnosť poskytovaných a zverejňovaných informácií o stave lesov v SR, lepšia multiplatformovosť a multirežimovosť

**Ukazovateľ výstupu:** IS LH podľa MetaIS, špeciálne elektronické služby v rámci IS LH.

#### **Špecifický cieľ 10.2 | Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa**

**Opis cieľa:** Cieľom je podpora využitia moderných zariadení, softvérov a geopriestorových dát pri zisťovaní taxačných veličín porastov ako aj pri mapovaní a monitorovaní lesných a nelesných pozemkov. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie digitálnej transformácie Slovenska 2030 a Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030.

**Východiskový stav:** Zisťovanie taxačných veličín porastov a monitoring lesa sa realizuje prevažne terénnym šetrením, ktoré je časovo a ekonomicky náročné. Adaptívnosť plánovania vo vzťahu k zmenám v stave lesa, prírodného prostredia a ekonomickej a spoločenskej situácie je v súčasnosti veľmi obmedzená.

**Ukazovateľ výsledku:** Zefektívnenie zberu a spracovania údajov o lesoch, získanie nových objektívnych indikátorov o lesných ekosystémoch, zefektívnenie tvorby digitálnych lesníckych mapových produktov, zvýšená adaptívnosť a efektívnosť manažmentu lesa.

**Ukazovateľ výstupu:** Moderné špecializované pracovisko DPZ, výmera lesných pozemkov monitorovaných pomocou moderných technológií DPZ

#### 4.4 Tematická oblasť č. 4 – Lesy a spoločnosť

<b>Strategický cieľ XI: Zabezpečiť participáciu pri prerokovávaní verejných politík o lesoch</b>	
<i>Preambula:</i>	
<p>Posilnenie medzisektorovej kooperácie, integrácie politík a tvorba partnerstiev boli riešené už v prvom NLP. Napriek prijatým legislatívnym zmenám sa stále nepodarilo uspokojivo vyriešiť potrebu adekvátneho reflektovania jednotlivých spoločenských záujmov na využívaní lesa, ani zabezpečiť medzisektorovú participáciu pri prerokovávaní strategických dokumentov rôznych rezortov, dotýkajúcich sa lesa a LH. Neustále rastú požiadavky spoločnosti na úlohy lesa a lesného hospodárstva pri manažmente krajiny, v oblasti zmierňovania zmeny klímy, rekreačného využívania lesov, ochrany vôd, ochrany biodiverzity, podpore obehového biohospodárstva a pri napĺňaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN. Reflektovanie zmeny spoločenskej paradigmy vyžaduje vytvorenie efektívneho nástroja, ktorý bude slúžiť na zosúladenie všetkých verejných politík týkajúcich sa lesov a poskytne priestor na hľadanie verejného záujmu, ktorý bude podporovaný jednotne naprieč celým spektrom aktérov z rôznych oblastí a zároveň zaručí, že požiadavky kladené na lesy neznížia ich multifunkčný charakter ani nedovolia, aby jeden cieľ účelovo dominoval nad ostatnými, to všetko v súlade s medzinárodnými záväzkami, ktorými je naša krajina viazaná. Navrhnutý formát by mal dať možnosť ostatným sektorom zúčastniť sa na tvorbe lesníckych politík, ale aj opačne, lesnícko-drevárskemu sektoru zúčastniť sa na tvorbe súvisiacich verejných politík. Pritom je potrebné zohľadňovať existujúce štruktúry a orgány (napr. Rada NLP, Lesnícko-drevárska rada, Stála medzirezortná komisia pre lesy). Strategický cieľ súvisí so všetkými cieľmi NLP SR 2025 – 2030.</p>	
<b>Špecifický cieľ 11.1</b>	<b>Vytvoriť trvalú platformu na zjednotenie rozmanitých záujmov pri využívaní lesa</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na vytvorenie priestoru pre zosúladenie verejných politík týkajúcich sa lesov a definovanie verejného záujmu na využívaní lesa. Inováciou a transformáciou existujúcich štruktúr a orgánov ktoré sa zaoberajú otázkami týkajúcimi sa lesov, ako aj zapojením ďalších aktérov z rôznych oblastí naplnenie cieľa prispeje k zohľadneniu zmeny spoločenskej paradigmy v pohľade na lesy a zároveň k premietnutiu záujmov lesnícko-drevárskeho sektora do súvisiacich verejných politík. Zapojením rôznych aktérov do diskusie týkajúcej sa lesov prispeje plneniu Novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030, Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, a Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku, Novej stratégie bioekonomiky pre udržateľnú Európu, Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Otázkam medzisektorovej kooperácie, integrácie politík a tvorbe partnerstiev pre problémy týkajúce sa lesov sa venuje pozornosť dlhodobo. Napriek tomu neexistuje dostatočný priestor pre prezentáciu záujmov aktérov z rôznych oblastí a hľadanie akceptovateľného cieľa, ktorý by nedovoľoval, aby jeden účel dominoval nad ostatnými a vytváral priestor na konflikty (viď. Vstupná správa).</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Zlepšená koordinácia a participácia pri tvorbe verejných politík týkajúcich sa lesa, by mala viesť k definovaniu verejného záujmu na využívaní a ochrane lesov, návrhu riešení aktuálnych problémov v súvislosti s úlohami lesa a lesnícko-drevárskeho sektora a zmierneniu konfliktov medzi jednotlivými aktérmi, dokumentovanými prezentáciou a publicitou.</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> 1 inštitucionálna inovácia.</p>	
<b>Strategický cieľ XII : Vytvoriť efektívnu kombináciu nástrojov verejnej politiky na zlepšenie obhospodarovania a konkurencieschopnosti neštátnych lesov malých výmer</b>	
<i>Preambula:</i>	

Osobitosti postavenia neštátnych vlastníkov lesov, si vyžadujú vytvorenie efektívnejších opatrení verejnej politiky a k nim špecifických podporných nástrojov. Investície verejného a súkromného sektora do trvalo udržateľného obhospodarovania neštátnych lesných pozemkov spolu s využívaním pozemkových úprav prispievajú plneniu cieľov udržateľného rozvoja vrátane environmentálnych cieľov. Obhospodarovatelia lesov najmä malých a stredných výmer do 500 ha, majú dôležitú úlohu v regionálnej politike, preto je potrebné pozornosť sústrediť na špecifické opatrenia zamerané na podporu obhospodarovania krajiny, zabezpečovania ekosystémových služieb, regionálneho a lokálneho podnikania, diverzifikácie činností, podporu spolupráce a modernizáciu výrobných postupov. Strategický cieľ súvisí s cieľmi TO1 a TO5.

<b>Špecifický cieľ 12.1</b>	<b>Inovovať súčasné nástroje verejnej politiky s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve</b>
-----------------------------	--

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na zlepšenie konkurencieschopnosti lesov v neštátnom vlastníctve prostredníctvom podporných motivačných opatrení v prospech spájania sa obhospodarovateľov lesa, spolupráce podnikov, diverzifikácie činností a združovania sa v miestnom podnikaní. Podpora projektov s účasťou neštátnych vlastníkov lesov zameraných na vidiecke oblasti je v súlade s opatreniami Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, prispieje k zvýšeniu inovačného potenciálu subjektov na vidieku a je v súlade s cieľmi Novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030, Novej stratégie bioekonomiky pre udržateľnú Európu a Bioekonomickej stratégie OECD do roku 2030.

**Východiskový stav:** Veľká rozdrobenosť vlastníctva je z hľadiska dosiahnutia participácie neštátneho lesného sektora v spoločnom podnikaní a v rámci rozvojových aktivít na vidieku veľmi nepriaznivá (viď Vstupná správa). Situácia sa môže zlepšiť uskutočnením pozemkových úprav malých lesných majetkov (Návrh opatrení na urýchlené vykonanie pozemkových úprav v SR, 2019) a vytváraním partnerstiev s možnosťou podávať spoločné projekty. V súčasnosti nie sú v dostatočnej miere využívané možnosti spolupráce (opatrenia PRV Leader a EIP). Hlavným obmedzujúcim faktorom je pre potencionálnych žiadateľov zo sektora LH povinnosť dodržiavať podmienky schémy pomoci de minimis.

**Ukazovateľ výsledku:** Zlepšenie spolupráce neštátnych obhospodarovateľov lesnej pôdy a diverzifikácia činnosti lesných podnikov zapojením sa do projektov a partnerstiev oproti obdobiu pred rokom 2024.

**Ukazovateľ výstupu:** Inovácia procesu.

<b>Špecifický cieľ 12.2</b>	<b>Posilniť kvalitu obhospodarovania lesných pozemkov s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve</b>
-----------------------------	---

**Opis cieľa:** Špecifický cieľ má podporiť riešenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesných pozemkov a aktivít s produktami a službami, ktoré poskytujú neštátni obhospodarovatelia lesa v súlade s požiadavkami spoločnosti. Politiku podpory biohospodárstva na vidieku, cez trh so službami a produkciou v rámci podnikania neštátnych obhospodarovateľov lesov, je potrebné posilniť a podporiť kvalitou obhospodarovania lesa v rámci potenciálu krajiny. Špecifický cieľ prispieje k plneniu viacerých cieľov Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, podpora neštátnych obhospodarovateľov lesa je v súlade s cieľmi Novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030.

**Východiskový stav:** Významným problémom súkromných lesov je, že majetky často nespĺňajú predpoklady k efektívnemu obhospodarovaniu lesov - buď z dôvodu malej výmery a rozdrobenosti alebo z dôvodu nezájmu vlastníkov o obhospodarovanie lesa (viď. Vstupná správa). Na druhej strane je v celospoločenskom záujme, aby bola zabezpečená nepretržitá starostlivosť o lesy a zabezpečovanie ekosystémových služieb. To sa nedá dosiahnuť bez odborne obhospodarovaných lesov a stabilných lesných podnikov, ktoré by mali byť typické dosahovaním pravidelných výnosov.

**Ukazovateľ výsledku:** Zlepšenie a podpora odborného obhospodarovania lesov do 500 ha výmery.

**Ukazovateľ výstupu:** Inovácia procesu

<b>Strategický cieľ XIII: Získať inovatívne poznatky a posilniť ľudské zdroje pre dobré spravovanie lesov</b>	
<i>Preambula:</i>	
<p>Nedostatočná podpora vedy, výskumu a vývoja a transferu poznatkov spôsobuje obmedzený rozvoj inovácií a pretrvávajúci tradicionalizmus v praxi a vzdelávaní. Zabezpečiť integráciu poznatkov do LH z rôznych vedných oblastí je potrebné prostredníctvom podpory spoločných kolaboratívnych multidisciplinárnych výskumných projektov, ktorých výstupom budú poznatky potrebné pre prekonanie výziev LH v súvislosti so zmenou klímy, modernými technológiami a informatizáciou, biohospodárstvom a súčasnými ekonomickými a sociálnymi zmenami. Neoddeliteľnou súčasťou podpory získavania inovatívnych poznatkov sú projekty výskumu a vývoja s praxou a decíznou sférou riešiacie špecifické problémy na národnej úrovni. Ľudské zdroje v LH, najmä ich štruktúra, kvalita a dostupnosť, sú kľúčové pre napĺňanie zásad lesníckej politiky. Riešením problému je podpora stabilného inštitucionálneho rámca a motivačné nástroje pre zatriaktivnenie práce v LH, budovanie a dopĺňanie ľudských kapacít, systematické poradenstvo a návrh na inováciu lesníckeho školstva a vzdelávania v súlade s potrebami praxe. Strategický cieľ súvisí so všetkými cieľmi NLP.</p>	
<b>Špecifický cieľ 13.1</b>	<b>Realizovať výskum a vývoj pre podporu inovácií v lesníctve a súvisiacich odvetviach</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na získanie nových poznatkov v oblastiach výskumu v rámci LH a súvisiacich vedných odborov (vrátane organizácií MŽP), ktoré sú rozdelené do štyroch oblastí identifikovaných ako kľúčových pre podporu inovácií v LH: zmena klímy, biohospodárstvo, technologická modernizácia a spoločensko-ekonomické aspekty LH. Naplnenie cieľa má prispieť k úspešnému prenosu vedeckých poznatkov do praxe tak, aby sa reflektovali súčasné výzvy LH v decíznej sfére aj v praxi. Súčasťou je prezentácia dopadov realizovaných výskumných projektov prostredníctvom masmédií, organizovaním odborných podujatí a účastou na veľtrhoch a výstavách. Cieľ prispieva prostredníctvom posilnenia podpory výskumu k napĺňaniu Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021-2027 (SK RIS3 2021+), cieľom programu Horizont Europa.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Výdavky na výskum a vývoj v SR sa dlhodobo pohybujú pod 1 % HDP. Výskum je pritom kľúčový pre zabezpečenie technologického rozvoja a zavádzania produktov s vyššou pridanou hodnotou. V LH pretrváva nedostatočná inovačná aktivita a absentuje efektívny prenos inovatívnych poznatkov vedy a výskumu do lesníckej praxe. Nedostatočný je aj výskum v oblasti IKT a DPZ (viď Vstupná správa). V súčasnosti plynú na výskum v LH zo štátneho rozpočtu ročne cca 4 milióny EUR (MPRV SR, MŠVVaŠ SR). Projektové financovanie pochádza predovšetkým z APVV, EŠIF, RIS3 a HEU. Pri projektoch APVV je maximálna suma pridelených prostriedkov 250 tis. EUR na jeden projekt v trvaní 3-4 roky. Pri projektoch z fondov EU sa sumy líšia v závislosti od výziev a projektového konzorcia, spravidla niekoľko mil. EUR pre konzorcium.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Zapojením decíznej sféry a praxe do výskumu sa vytvorí funkčný systém prenosu vedeckých poznatkov do praxe, čím sa stimuluje participácia súkromného sektora na výskume, vývoji a inováciách, sieťovanie akademického a súkromného sektora a budovanie inovačných kapacít v súkromnom sektore.</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> Vytvorenie podmienok pre vznik excelentných vedeckých tímov a zvýšenie objemu finančných prostriedkov na vedu a výskum v LH na ročnú úroveň 8 mil. EUR.</p>	
<b>Špecifický cieľ 13.2</b>	<b>Inovovať celoživotné vzdelávanie v súlade s potrebami praxe</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na zabezpečenie súladu vzdelania, odborných kompetencií, zručností a skúseností ľudských zdrojov v LH a DSP s potrebami praxe. Prehodnotí sa obsah vzdelávania v jednotlivých odboroch a nastavia sa vhodné podmienky pre rozvíjanie odborných kompetencií v štátnom vzdelávacom systéme vzhľadom na zavádzanie potrebných zmien v obsahu lesníckeho vzdelávania smerom k PBHL, biohospodárstvu, digitalizácii,</p>	

poskytovaniu ekosystémových služieb, rozvoju vidieckej krajiny, postupom agrolesníctva a pod. Súčasnú ďalšie vzdelávanie je zamerané len na zamestnancov LDS a je potrebné ho rozšíriť aj o ďalšie cieľové skupiny. Naplnenie cieľa má prispieť k skvalitňovaniu vzdelávania, odbornej prípravy v LH a DSP a poskytovaniu poradenstva vlastníkom a obhospodarovateľom lesov, dodávateľom služieb a ďalším aktérom lesnícko-drevárskeho sektora. Potrebné skvalitnenie ľudských zdrojov *prostredníctvom vzdelávania a poradenstva je v súlade so Stratégiou celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030 a viacerých cieľov Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.*

**Východiskový stav:** Vysoká miera nezamestnanosti vo vidieckych regiónoch má viacero dôvodov, ku ktorým patrí aj nedostatočná vzdelanostná a kvalifikačná úroveň vidieckeho obyvateľstva, jeho nízka mobilita, absencia potrebných praktických zručností, nezáujem o uplatnenie v sektore, nízke mzdové ohodnotenie pracovníkov a vysoký vek ľudských kapacít. V súčasnosti je nízka účasť pracovníkov LDS na celoživotnom vzdelávaní a nie je zosúladená potreba odbornej lesníckej výchovy s požiadavkami trhu práce na žiadané robotnícke i technicko-hospodárske profesie v intenciách nárokov a kritérií na vzdelanie (viď Vstupná správa). Veľkou prekážkou pre realizáciu ďalšieho vzdelávania a poradenstva v rámci LDS je implementovaná schéma de minimis, ktorá zapríčiňuje vysokú byrokratickú záťaž pre subjekty LDS.

**Ukazovateľ výsledku:** Zlepšenie úrovne ľudských zdrojov prostredníctvom zavedenia komplexného systému celoživotného vzdelávania a poradenstva pre LDS.

**Ukazovateľ výstupu:** Inovovaný systém rozvoja ľudských zdrojov v LDS.

#### **Strategický cieľ XIV: Posilňovať spoločenskú akceptovateľnosť lesníckeho sektora**

##### *Preambula:*

Aktívna komunikácia s odbornou i širokou verejnosťou, realizovaná najmä prostredníctvom printových aj elektronických médií, je nevyhnutná pre posilnenie spoločenskej akceptovateľnosti v lesníckom sektore. Stratégia EÚ pre lesy zdôrazňuje potrebu využívať zdokonalenú komunikáciu vo vzťahu k trvalo udržateľnému obhospodarovaniu lesov, významu ochrany ekosystémových funkcií lesov, ktorá by mala byť založená na využívaní informačných kampaní o všetkých ekonomických, spoločenských aj environmentálnych prínosoch lesného hospodárstva. Rovnako, z výsledkov prieskumu Eurobarometra z novembra 2020 vo vzťahu k vnímaniu prínosov lesov verejnosťou vyplýva potreba lepšej komunikácie o dôležitosti udržateľne obhospodarovaných lesov a význame dreva ako ekologicky obnoviteľného prírodného zdroja strategického významu. V týchto intenciách je potrebné naďalej zabezpečovať komunikačnú stratégiu lesného hospodárstva na národnej úrovni v rámci existujúcich inštitúcií zodpovedných za jej implementáciu (NLC) a rozvíjať spoluprácu s aktérmi v rámci aj mimo LDS. Strategický cieľ súvisí so všetkými cieľmi NLP.

##### **Špecifický cieľ 14.1 | Prezentovať činnosť vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a profesionálov z lesníckeho a drevárskeho sektora**

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na prezentáciu lesného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu ako dôležitých a nezastupiteľných odvetví národného hospodárstva, v rámci ktorých sa trvalo udržateľne nakladá s obnoviteľnými prírodnými zdrojmi. Zároveň je cieľom prezentovať lesnícky stav ako zodpovednú skupinu aktérov, ktorá sa stará o lesné zdroje v záujme širokej verejnosti. Naplnenie cieľa prispeje k zlepšeniu celkovej informovanosti verejnosti o lesníckom sektore s presahom do sektoru spracovania dreva.

Posilňovanie práce s verejnosťou a prezentácia lesníckeho sektora prispeje k naplneniu cieľov Novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030, Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, a Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku.

**Východiskový stav:** Vzhľadom na aktuálny stav komunikácie s verejnosťou, ktorá nemá dlhodobý charakter a nie je konzistentná smerom k cieľovým skupinám, je informovanosť verejnosti o lesnom hospodárstve nedostatočná. Chýba zdokonalená komunikácia o význame aktívneho obhospodarovania lesov pre zabezpečenie plnenia všetkých ekosystémových služieb a cieľov biohospodárstva.

**Ukazovateľ výsledku:** Zdokonalená komunikácia by mala viesť k tomu, aby verejnosť lepšie vnímala výhody obhospodarovania lesov, celý lesnícky a drevársky sektor a jeho príspevok k dosahovaniu cieľov verejných politík, čo sa prejaví vo výsledkoch prieskumu napr. na úrovni Eurobarometra alebo v návštevnosti webových sídiel lesníckych a drevárskych subjektov.

**Ukazovateľ výsledku:** Inovácia procesu.

<b>Špecifický cieľ 14.2</b>	<b>Popularizovať aktuálne výsledky vedecko-výskumných aktivít lesníckeho sektora</b>
-----------------------------	--

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na odstránenie problémov, ktoré vplývajú negatívne na komunikačný proces z titulu neznalosti odbornej lesníckej problematiky. Cieľom je aj vhodnou formou poukázať na všetky výzvy a príležitosti, ktorým lesníctvo čelí napr. vo vzťahu k otázkam klimateckej politiky, ochrany biodiverzity či uhlíkovej neutrality. Cieľ prispieva k napĺňaniu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, a Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku, Novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 v súlade so šírením vedeckých poznatkov získaných prostredníctvom projektov podporených z SK RIS3 2021+, programu Horizont Europa a OP Slovensko.

**Východiskový stav:** Verejnosť (resp. jednotlivé záujmové skupiny) si vo všeobecnosti nie je vedomá možností, ktorými lesné hospodárstvo prispieva k riešeniu výziev v ekológii a biohospodárstve. Povedomie o odborných témach a informovanosť o výsledkoch lesníckeho výskumu je nepostačujúca (viď. Vstupná správa).

**Ukazovateľ výsledku:** Zlepšená informovanosť o výsledkoch lesníckych vedecko-výskumných projektov by mala viesť k zdokonalenému pochopenia a následnej optimalizácii vzťahov medzi všetkými zainteresovanými aktérmi a verejnosťou, čo sa prejaví vo výsledkoch prieskumov verejnej mienky.

**Ukazovateľ výsledku:** inovácia procesu

<b>Špecifický cieľ 14.3</b>	<b>Zabezpečiť prezentáciu lesníctva v spolupráci so súvisiacimi sektormi</b>
-----------------------------	--

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na vytvorenie strategického komunikačného modelu, v ktorom budú jednotlivé subjekty vo vzájomnej spolupráci realizovať problémovo orientované komunikačné kampane vo vzťahu k rôznym záujmovým skupinám i vo vzťahu k širokej verejnosti. Zámerom je zapojiť do komunikácie viaceré zainteresované strany, ktoré budú presadzovať proaktívny prístup ku komunikácii. Posilňovanie práce s verejnosťou a prezentácia lesníckeho sektora prispeje k naplneniu cieľov Novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030, Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, a Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku..

**Východiskový stav:** Lesníctvo sa doteraz v signifikantnej miere prezentuje len prostredníctvom ojedinelých, nesystematických a z globálneho pohľadu nekoordinovaných aktivít, pričom sa lesnícky sektor dlhodobo spolieha na pozitívne vnímanie lesníctva širokou verejnosťou. Nepravdivý a častokrát účelový (jednostranný) kontakt s médiami, bez väzby na ostatné zainteresované strany, je pre verejnosť nepostačujúci.

**Ukazovateľ výsledku:** Aktívna prezentácia lesníctva v kontexte všetkých súvisiacich sektorov by mala byť základom vytvorenia a implementovania jednotného komunikačného rámca na úrovni celého odvetvia, čo by malo následne viesť aj k nastaveniu optimálneho dialógu medzi všetkými zainteresovanými stranami. Tým sa vytvorí dostatočný potenciál pre pozitívne vnímanie lesníckeho a drevárskeho sektora, ktorý sa prejaví vo výsledkoch prieskumov.

**Ukazovateľ výsledku:** Inovácia procesu.

## Tematická oblasť č. 5 – Lesy a verejná politika

<b>Strategický cieľ XV: Inovovať program starostlivosti o lesy smerom k dobrému spravovaniu a participatívnemu zabezpečeniu ekosystémových služieb lesa</b>	
<i>Preambula:</i>	
<p>Program starostlivosti o les je kľúčovým nástrojom lesníckej politiky. PSL sú ale zatiaľ viac lesníckym technickým riešením zabezpečenia trvalo-udržateľného rozvoja lesov a ekosystémových služieb lesa bez toho, aby sme poznali a zohľadňovali dopyt zo strany rôznych skupín v spoločnosti, od ktorého sa bude odvíjať ďalšia činnosť v lesníctve. PSL by mal viac akcentovať niektoré nové požiadavky ako zmena klímy, prírode blízke hospodárenie v lesoch (TO1), ekosystémové služby, ochrana biodiverzity, rekreačné využívanie. Okrem toho by mali byť posilnené mechanizmy lesníckeho spravovania, ktoré by zabezpečili lepšiu účinnosť, legitímnosť, transparentnosť tohto centrálného nástroja lesníckej politiky. V neposlednom rade je pre lepšie fungovanie PSL veľmi dôležité zlepšenie vzťahov k iným nástrojom lesníckej politiky ako je odborný lesný hospodár (TO4), verejné financovanie PSL, finančné podpory, platby za ekosystémové služby lesa (iné špecifické ciele TO5), certifikácia lesov.</p>	
<b>Špecifický cieľ 15.1</b>	<b>Formulovať a implementovať nové prvky spravovania pri využívaní PSL</b>
<p><b>Opis cieľa:</b> Cieľ je zameraný na inováciu tvorby a implementácie PSL z pohľadu optimalizácie plnenia ekosystémových služieb lesa (ESL) a politických procesov ich tvorby a implementácie. Inovovaný prístup má pomôcť riešiť konflikty medzi rôznymi skupinami zainteresovaných strán v lesoch (vlastníci, správcovia, ochrancovia prírody, poľovníci, turisti, obyvatelia, miestni podnikatelia atď.) a zabezpečiť skutočné multikriteriálne optimalizované obhospodarovanie lesa v praxi. Nové metodiky plánovania budú využiteľné na dokončenie klasických PSL; ktorý bude teda použiteľný na každú vlastnícku jednotku v rámci obvyklého vypracovania PSL, ako to predpisuje zákon o lesoch. Inovované PSL vytvoria predpoklad na ľahšie zavedenie mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesa v SC XVI (TO5). Cieľ prostredníctvom zlepšenia plnenia všetkých kľúčových funkcií lesa prispieva k napĺňaniu Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku, Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a Národného programu využitia potenciálu dreva SR. Zvyšovaním odolnosti lesov z dlhodobého hľadiska nepriamo prispieva k udržaniu záchytov uhlíka v lesoch, čím podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozádržné a klimatické funkcie lesov.</p> <p><b>Východiskový stav:</b> Súčasný princíp tvorby PSL sú zdrojom zvyšujúcich sa konfliktov medzi rôznymi spoločenskými skupinami ovplyvnenými lesným hospodárstvom a oprávnenými záujmami obhospodarovateľov lesov. Hlavný dôvod je prístup nezohľadňujúci rôzne požiadavky rôznych skupín obyvateľstva, inej verejnej správy, alebo rôznych úrovní v politike.</p> <p><b>Ukazovateľ výsledku:</b> Inovované metodiky a postupy a vykonané pilotné testovanie tvorby PSL.</p> <p><b>Ukazovateľ výstupu:</b> Legislatívne zmeny tvorby a implementácie PSL do roku 2030.</p>	
<b>Strategický cieľ XVI: Zaviesť mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa</b>	
<i>Preambula:</i>	
<p>Súčasný multifunkčné lesné hospodárstvo v SR zabezpečuje produkciu drevnej hmoty a snaží sa o zabezpečenie všetkých ostatných ekosystémových služieb lesa. Spoločenské požiadavky na plnenie netrhopých ekosystémových služieb lesa sa dlhodobo zvyšujú. Ako riešenie tohto problému bolo identifikované v celosvetovom meradle zavedenie mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesov, ktoré by vyhovelo požiadavkám spoločnosti na</p>	



zvýšenú produkciu netrhových ekosystémových služieb lesa a motivovalo obhospodarovateľov lesa. V SR boli identifikované ekonomické nástroje na podporu ekosystémových služieb lesa, ktoré však majú viac charakter verejných finančných podpôr. Zavedenie účinnejších verejných, verejno-súkromných (napr. integrácia LH do obchodovania s uhlíkom alebo "vodné" ekosystémové služby) a súkromných mechanizmov (napr. rekreačné ekosystémové služby) platieb za ekosystémové služby lesa by posilnilo plnenie cieľov lesného hospodárstva a predovšetkým pomohlo k riešeniu spoločenských konfliktov pri využívaní ekosystémových služieb lesa. Implementácia strategického cieľa bude vyžadovať implementáciu komunikačných mechanizmov o význame platieb za ekosystémové služby so zainteresovanými spoločenskými skupinami a zosúladienie s inými nástrojmi lesníckej politiky, predovšetkým PSL, i medzinárodným politickým a legislatívnym rámcom, z tohto dôvodu súvisí s TO4 a inými špecifickými cieľmi TO5.

<b>Špecifický cieľ 16.1</b>	<b>Vypracovať a realizovať verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa</b>
-----------------------------	---

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na zlepšenie existujúcich verejných mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesa a zabezpečenie finančných zdrojov pre existujúce verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby zo štátneho rozpočtu a Eurofondov. Zároveň sa cieľ zameriava na vypracovanie nových efektívnych verejných mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesa a zabezpečenie finančných prostriedkov pre platby za ekosystémové služby lesa. Cieľ prostredníctvom zlepšenia plnenia všetkých netrhových funkcií lesa prispieva k napĺňaniu Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku, Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. Zlepšovaním verejných finančných mechanizmov prispieva nepriamo k odolnosti lesov a z dlhodobého hľadiska prispieva k udržaniu záchytov uhlíka v lesoch, čím podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozádržné a klimatické funkcie lesov.

**Východiskový stav:** Súčasný mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa nespĺňajú teoretické požiadavky na efektívne platby a majú často charakter klasických finančných podpôr bez toho, aby boli obhospodarovatelia lesa a užívatelia ekosystémových služieb v efektívnom, racionálnom a akceptovanom transakčnom vzťahu. Nekompenzované zabezpečovanie netrhových ekosystémových služieb lesa vytvára ekonomický tlak na obhospodarovateľov lesa na produkciu trhových ekosystémových služieb a tým následne zníženú úroveň plnenia netrhových ekosystémových služieb lesa.

**Ukazovateľ výsledku:** Inovované a nové efektívne verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa.

**Ukazovateľ výstupu:** Objem finančných prostriedkov vynaložených na platby za ekosystémové služby lesa

<b>Špecifický cieľ 16.2</b>	<b>Spracovať analýzu metodiky hodnotenia a financovania ekosystémových služieb</b>
-----------------------------	--

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na vypracovanie rámcov pre dlhodobé a konzistentné súkromné a verejno-súkromné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa a vypracovanie legislatívnych zámerov s dôrazom na rekreačné, "vodné" ekosystémové služby a obchodovanie s uhlíkom. Cieľ prostredníctvom zlepšenia plnenia netrhových funkcií lesa prispieva k napĺňaniu Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku, Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. Zlepšovaním súkromných a verejno-súkromných finančných mechanizmov prispieva nepriamo k odolnosti lesov z dlhodobého hľadiska a prispieva k udržaniu záchytov uhlíka v lesoch, čím podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozádržné a klimatické funkcie lesov.

**Východiskový stav:** V SR neexistujú efektívne súkromné a verejno-súkromné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesov. Nekompenzované zabezpečovanie netrhových ekosystémových služieb lesa vytvára ekonomický tlak na obhospodarovateľov lesa na produkciu trhových ekosystémových služieb a tým aj zníženú úroveň plnenia netrhových ekosystémových služieb lesa.

**Ukazovateľ výsledku:** Inovované rámce a postupy pre verejno-súkromné a súkromné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesov a vykonanie ich pilotného testovania.

**Ukazovateľ výstupu:** Legislatívne zmeny pre verejno-súkromné a súkromné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesov v roku 2030.

**Strategický cieľ XVII: Zaviesť mechanizmy na podporu prevencie a zmierňovania ekonomických dopadov v súvislosti s odstraňovaním následkov mimoriadnych krízových situácií pre obhospodarovateľov lesa**

*Preambula:*

Zvyšovanie rozsahu a objemu prírodných katastrof a iných mimoriadnych krízových situácií predovšetkým vplyvom zmeny klímy znižuje z dlhodobého hľadiska ekonomickú výkonnosť lesných podnikov a zvyšuje riziko hospodárenia na lesnej pôde (TO 1). Negatívne vplyvy sa prejavujú na zvyšovaní nákladov na činnosť lesného hospodárstva, v znižovaní speňaženia predovšetkým ihličnatého dreva a z dlhodobého hľadiska v znižovaní hodnoty lesnej pôdy a porastov. Nekompenzovanie strát na majetku z dôvodu prírodných katastrof a iných mimoriadnych krízových situácií môže z dlhodobého hľadiska viesť k zníženiu schopnosti zabezpečiť dlhodobú ekonomickú, ale aj ekologickú a sociálnu udržateľnosť lesných majetkov, ktoré sú dokumentovateľné stratami z majetku a neschopnosťou prirodzenej reprodukcie na lesných majetkoch. Na zabezpečenie trvalej udržateľnosti lesných majetkov je potrebné zavedenie mechanizmov na podporu prevencie (opatrenia proti lesným požiarom, vetru, hmyzu, protipovodňové riešenia a pod.) a zmierňovania ekonomických dopadov v súvislosti s odstraňovaním následkov mimoriadnych krízových situácií pre obhospodarovateľov lesa ako sú účinné úľavy dani, alebo finančné podpory poisťovania lesných majetkov.

**Špecifický cieľ 17.1**

**Vypracovať a realizovať mechanizmy na prevenciu a odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky**

**Opis cieľa:** Cieľ je zameraný na analýzu existujúcich mechanizmov zmierňovania ekonomických dopadov v súvislosti s prevenciou a odstraňovaním následkov mimoriadnych krízových situácií pre obhospodarovateľov lesa ako sú ustanovenia § 28a zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch o mimoriadnych udalostiach v lesoch, úľavy na dani alebo finančné podpory, aby sa podporil holistický a dlhodobý prístup uplatňovania trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch. Cieľ prostredníctvom zlepšenia trvalej udržateľnosti plnenia všetkých funkcií lesa prispieva k napĺňaniu Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku, Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a Národného programu využitia potenciálu dreva SR. Zvyšovaním odolnosti lesov z dlhodobého hľadiska nepriamo prispieva k udržaniu záchytovej funkcie lesov, čím podporuje balík opatrení „Fit for 55“, uhlíkové hospodárstvo, vodozádržné a klimatické funkcie lesov.

**Východiskový stav:** Znížená schopnosť zabezpečiť dlhodobú ekonomickú, ale aj ekologickú a sociálnu udržateľnosť lesných majetkov, ktoré je dokumentovateľná stratami z majetku a neschopnosťou prirodzenej reprodukcie na lesných majetkoch následkom mimoriadnych krízových situácií pre obhospodarovateľov lesa. Ekonomické vyjadrenie vyplynie z navrhovaných analýz v rámci tohto špecifického cieľa.

**Ukazovateľ výsledku:** Legislatívne zmeny na základe návrhu a testovania finančných mechanizmov na odstraňovanie škôd spôsobených mimoriadnymi krízovými situáciami a obnovu poškodených lesných ekosystémov a súvisiacej infraštruktúry.

**Ukazovateľ výstupu:** Zavedené mechanizmy na podporu prevencie a odstraňovanie škôd spôsobených na lesných majetkoch mimoriadnymi krízovými situáciami

## 5. Implementácia stratégie

V tejto časti je popísaný spôsob realizácie NLP SR 2025 – 2030, systém riadenia implementácie vrátane implementačnej štruktúry. Ďalej je vysvetlený prehľad plánovaných aktivít a ich časový harmonogram, plánovaný rozpočet implementácie stratégie, systém monitorovania aj hodnotenia stratégie a hlavné riziká implementácie stratégie.

### 5.1 Implementačná štruktúra a systém riadenia implementácie stratégie

Implementácia stratégie bude zabezpečená komplexným implementačným mechanizmom, pričom, komplexnosť vyplýva z nadsektorovej povahy strategického dokumentu. Z tohto dôvodu je hlavných aktérov viac, nevynímajúc vládu SR, jednotlivé ministerstvá, mestá a obce, podnikateľský sektor, vedeckú a akademickú obec, lesné podniky a obhospodarovateľov lesa. Hlavnú zodpovednosť za implementáciu, monitorovanie a podávanie správ k NLP SR 2025 – 2030 a jej implementačnému nástroju – národnému akčnému plánu má MPRV SR, ako gestor a nositeľ implementácie stratégie, ktoré má v rámci medzirezortných a prierezových úloh koordinačnú funkciu. Medzirezortná a operatívna koordinácia implementácie stratégie bude prebiehať prostredníctvom vytvorenej Rady pre tvorbu NLP, ktorej členmi sú nominovaní zástupcovia jednotlivých rezortov a ostatných ÚOŠS, ďalších organizácií verejnej správy, akademickej obce, MVO a ďalších zainteresovaných skupín. Zodpovednosti za plnenie opatrení Akčného plánu NLP SR 2025 – 2030 budú priradené príslušným aktérom/subjektom v rámci popisu jednotlivých opatrení. Na úrovni zodpovedných sektorov sa odporúča, aby si rezorty jednotlivé opatrenia Akčného plánu NLP SR, na ktorých plnení budú participovať, zapracovali do plánovacích dokumentov, vrátane finančného zabezpečenia, na úrovni ministerstiev a ich organizácií, v prípade ďalších organizácií verejnej správy do svojich plánovacích postupov. Je vhodné pripraviť zásobníky projektov, ktoré budú rozpracovaním niektorých jednotlivých opatrení do podoby projektov. Rada pre tvorbu NLP bude pravidelne informovaná o sledovaných ukazovateľoch plnenia jednotlivých cieľov a opatrení NLP SR 2025 – 2030 a jeho akčného plánu, a na základe ich monitorovania bude priebežne vyhodnocovať riziká plnenia NLP a navrhovať postupy na elimináciu týchto rizík.

### 5.2 Plán realizácie aktivít a časový harmonogram

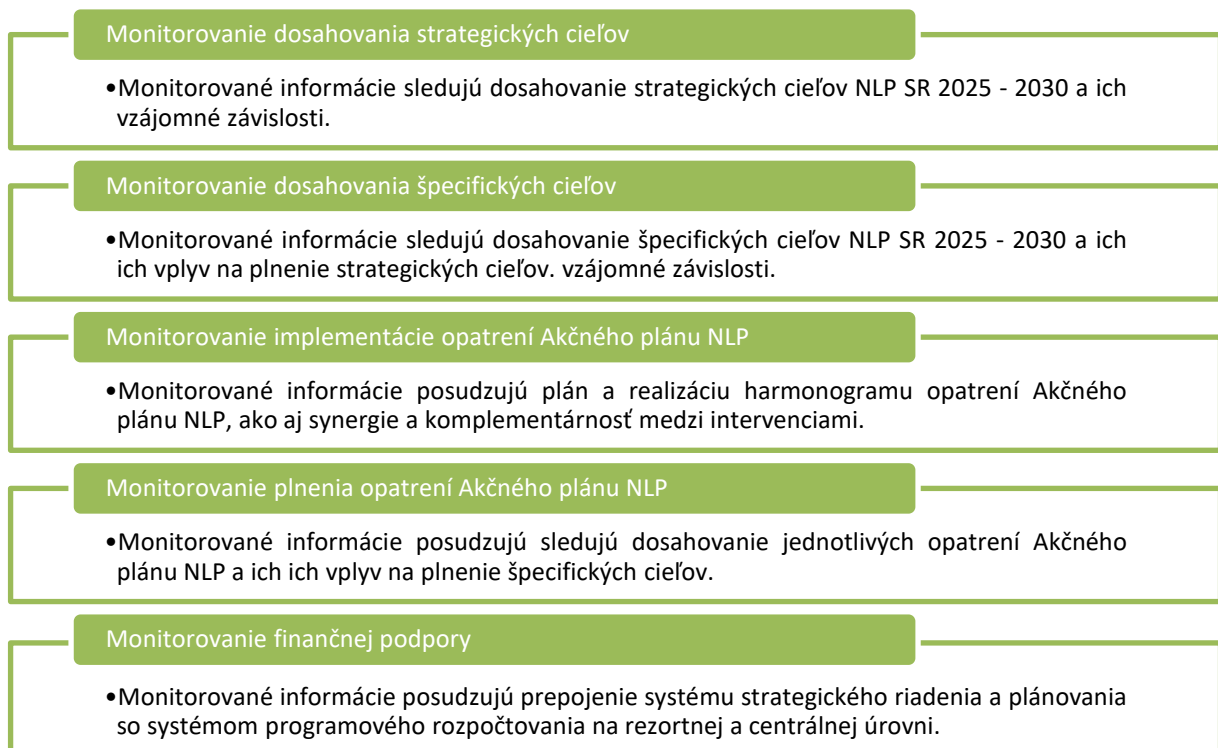
Hierarchická štruktúra prác a s ňou súvisiace informácie týkajúce sa realizácie jednotlivých aktivít, vrátane odhadovaného harmonogramu implementácie stratégie, obsahujúceho najmä dobu realizácie jednotlivých opatrení, zodpovedné subjekty a nadväznosti opatrení budú detailne rozpracované a popísané v rámci Akčného plánu NLP SR na obdobie 2025 – 2030.

### 5.3 Systém monitorovania a hodnotenia realizácie stratégie

Monitorovanie predstavuje kľúčový prvok rozhodovacieho procesu umožňujúci upraviť priebeh a štruktúru procesov spojených s implementáciou stratégie. Základným princípom monitorovania stratégie je nepretržité sledovanie a zhromažďovanie informácií súvisiacich s implementáciou strategického dokumentu. Okrem zákonných povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov o čerpaní verejných prostriedkov a prostriedkov z fondov EÚ je monitorovanie prepojené aj s jednotlivými prvkami systému riadenia. Pre napĺňanie cieľov stratégie je dôležitý správne nastavený systém monitorovania, ktorý v prípade potreby identifikuje potrebné zmeny, a následne na základe poznatkov a dát reviduje prvky stratégie. Monitorovanie implementácie stratégie vychádza zo štyroch základných cieľov:

- identifikuje nesúlad medzi definovanými cieľmi, synergiami a efektívnosťou implementácie stratégie na každej z úrovní monitorovaných informácií a prípadné riziká identifikované v procese implementácie,
- zhromažďuje informácie pre jednotlivé zložky systému riadenia s rozhodovacou právomocou,
- poskytuje časť empirického základu pre hodnotenie a tvorí aj základný informačný zdroj pre proces hodnotenia,
- podporuje zapojenie a účasť zainteresovaných subjektov prostredníctvom transparentnej komunikácie.

Podrobnosti k systému monitorovania budú v spolupráci s rezortmi zodpovednými za jednotlivé ciele a opatrenia priebežne aktualizované. Rámcová schéma monitorovaných informácií v procese implementácie stratégie je uvedená na Obrázku 1.



Obrázok 1 Schéma monitorovaných informácií v procese implementácie stratégie

Hlavné ťažisko monitoringu a hodnotenia implementácie NLP bude na úrovni strategických a špecifických cieľov stratégie, a opatrení AP NLP. Implementácia bude pravidelne monitorovaná a vyhodnocovaná sledovaním ukazovateľov priradených a popísaných pri jednotlivých cieľoch stratégie, ako aj pri opatreniach AP NLP. Ide o:

- ukazovatele výstupov,
- výsledkové ukazovatele,
- indikátory výstupu,
- cieľové hodnoty.

Neopomenuteľnú časť pre kontinuálne fungovanie procesu monitorovania realizácie stratégie tvorí aj intervenčná logika monitorovacieho procesu. Predstavuje identifikáciu a vysvetlenie toho, čo a akým spôsobom sa má dosiahnuť v jednotlivých fázach realizácie stratégie pomocou logickej a chronologickej súčinnosti hmotných, fyzických, komunikačných, či finančných tokov medzi jednotlivými účastníkmi intervencie. Obrázok 2 znázorňuje štyri základné kroky, do ktorých je intervenčná logika monitorovacieho procesu koncipovaná:



Obrázok 2 Intervenčná logika monitorovacieho procesu

1. Návrh štruktúry monitorovaných informácií (indikátorov): predstavuje proces diskusie so zainteresovanými subjektmi o vhodnosti, štruktúre, rozsahu a dôležitosti sledovaných informácií pre plnenie transformačných cieľov. Štruktúra musí byť prispôbená každej úrovni riadenia a nesmie byrokratizovať a ani spomaľovať proces implementácie.
2. Systematický proces zberu dát: predstavuje konsenzuálne riešenie zberu dát založené na dohode medzi zainteresovanými subjektmi pri rešpektovaní zásad, ako sú ekonomická nenáročnosť, realizovateľnosť a centralizácia dát na všetkých úrovniach.
3. Analytické spracovanie dát: pre podporu argumentácie pri rozhodovaní (na základe výstupov z hodnotenia) na každej úrovni riadenia je dôležité aby monitorované informácie boli prostredníctvom analytických nástrojov objektivizované a poskytovali aj spätnú väzbu pre zainteresované subjekty. Štruktúra dát z monitorovacieho procesu nesmie byť založená na možnosti výlučne subjektívneho posudzovania vedúceho k subjektívnemu rozhodovaniu.
4. Adaptácia v systéme: každý systém riadenia sa dokáže akcelerovať len tak rýchlo ako jeho najužšie miesto, preto až samotná „roll out“ fáza identifikuje slabé stránky monitorovacieho procesu a odhalí problematické oblasti, nedostatočné prepojenie, ako aj potrebu procesných zmien.

Hodnotiaci proces sa zameriava na hodnotenie zbieraných informácií a údajov v konkrétnych intervaloch, ktoré tvorí základ pre prijímanie rozhodnutí o potrebe zmien na úrovni cieľov a opatrení, samotnej stratégie a jej implementačného nástroja AP NLP. Dôkaznou bázou pre takéto hodnotenie sú informácie z kvalitne nastaveného systému monitorovania a ukazovatele vypovedajúce o potrebe zmien. V systéme hodnotenia sa následne určia opatrenia, ktoré sa majú implementovať s cieľom zvýšiť výkonnosť navrhovaných politík, synergií a komplementarít medzi aktivitami a zdrojmi investovanými do procesov vedúcich k naplneniu stratégie.

Hodnotenie plnenia NLP SR 2025 – 2030 na národnej úrovni sa bude opierať o reportovanie odpočtov o vyhodnotení plnenia cieľov stratégie a opatrení AP NLP s využitím stanovených ukazovateľov a indikátorov. Výsledky monitorovania budú súčasťou správy o realizácii plnenia národnej stratégie,

ktorú predkladá MPRV SR vláde SR. Monitorovanie a vyhodnocovanie bude podporované aktívnou a stálou komunikáciou medzi subjektmi zodpovednými za plnenie stratégie. Takýto systém umožní pružne a rýchlo prenášať informácie na príslušnú rozhodovaciu úroveň v zmysle princípu subsidiarity, hodnotiť stav plnenia a prijímať príslušné opatrenia. Správa o stave implementácie stratégie a napĺňania vízie bude predložená Vláde SR k dátumu ukončenia platnosti Akčného plánu NLP. Na politickej úrovni bude vyhodnocovať plnenie indikátorov, ich prípadnú aktualizáciu a schvaľovať návrh opatrení MPRV SR.

#### 5.4 Hlavné riziká implementácie stratégie

Posúdené boli vnútorné i vonkajšie faktory, ktoré by mohli mať vplyv na implementáciu stratégie a tiež identifikované vstupy pre rámcovú analýzu kľúčových aktérov, vnútorné zdroje organizácie a možné problémy a riziká. Medzi potenciálne problémy pri tvorbe a implementácii stratégie boli zaradené udalosti a systémové podmienky s potenciálom určitej neistoty. Tieto boli klasifikované podľa významnosti a rozdelené do troch skupín tak, ako to dokumentuje nasledujúca Tabuľka 2:

Tabuľka 2 Hlavné riziká implementácie stratégie a miera ich závažnosti

Skupina problémov/ zdroj neistoty	Základná identifikácia problému	Závažnosť očakávaného problému	Miera pravdepodobnosti
	Politická nestabilita	Stredná	Stredná
	Ekonomická nestabilita	Stredná	Stredná
	Nové zistenia analýz (vrátane zlej interpretácie dát, informácií)	Nízka	Nízka
	Neinformovanosť	Stredná	
	Systémové fungovanie regionálneho rozvoja a systém spravovania a tvorby stratégie	Vysoká	Vysoká
Ovplyvnené udalosťami	Nedostatok medzi-inštitucionálnej i vnútro-inštitucionálnej koordinácie (množstvo pripravovaných strategických dokumentov, rozličné záujmy)	Vysoká	Stredná
	Byrokracia a administratívne zaťaženie	Vysoká	Vysoká
	Opomenutie kľúčového aktéra	Nízka	Stredná
	Nesúlady medzi zdrojmi a potrebami	Stredná	Stredná
	Nesúlady medzi očakávaniami a reálnymi možnosťami, resp. politickou vôľou (naprieč úrovňami)	Vysoká	Stredná
Vzťahové	Napätie v reakcii na rozličné udalosti (terorizmus) polarizácia názorov	Vysoká	Stredná
	Nejasnosť v sektorových stratégiách	Vysoká	Stredná
Systémové	Nechuť/ nedôvera	Vysoká	Stredná

---

Problémy s ľudskými, finančnými, časovými a organizačnými kapacitami	Vysoká	Vysoká
Strata konzistentnosti	Vysoká	Nízka
(Ne)stabilita aparátu zabezpečenia implementácie stratégie	Stredná	Nízka

---

## 6. Postup tvorby stratégie

V nasledujúcich podkapitolách je popísaný proces a postup tvorby stratégie, vrátane hlavných aktérov, realizovaných kľúčových aktivít a spôsobu jej schvaľovania.

### 6.1 Autori stratégie a zúčastnené strany

Štruktúra hlavných aktérov a ich roly v rámci participatívneho procesu tvorby a rozhodovania o NLP SR 2025 – 2030 (zoradení od aktérov s najväčšou rozhodovacou právomocou) je nasledovná:

**Vláda SR** - prerokuje a schvaľuje návrh NLP SR 2025 – 2030.

**Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka** - predkladal návrh NLP SR 2025 – 2030 na rokovanie vlády SR.

**Riadiaci výbor** (podrobnosti v [štatúte Riadiaceho výboru](#))

- posudzoval a schvaľoval závery a odporúčania zo zasadnutia Rady pre tvorbu NLP SR 2025 – 2030,
- prijímal odporúčania a rozhodnutia súvisiace s tvorbou NLP SR 2025 – 2030,
- vypracúval odporúčania ministromi k návrhu NLP SR 2025 – 2030,
- zodpovedal za odovzdanie návrhu NLP SR 2025 – 2030 na rokovanie porady vedenia ministra,
- riešil naliehavé problémy vzniknuté pri tvorbe NLP SR 2025 – 2030.

**Rada pre tvorbu NLP** (podrobnosti v [štatúte Rady pre tvorbu NLP](#), zoznam členov v [Prílohe 9](#)),

- identifikovala hlavné problémy lesov a lesného hospodárstva SR, ktoré si vyžadujú odbornú analýzu a rozpracovanie,
- rokovala o materiáloch a návrhoch, ktoré pripravili tematické výbory pre jednotlivé tematické oblasti alebo pracovné skupiny pre prípravu NLP,
- identifikovala strategické ciele a priority NLP SR 2025 – 2030,
- formulovala odporúčania pre Riadiaci výbor pre tvorbu NLP.

**Tematické Výbory Rady pre tvorbu NLP**

- validovali/podrobili oponentúre Vstupnú správu k NLP SR 2025 – 2030 – najmä časť týkajúcu sa identifikácie problémov LH SR a východiská predbežnej vízie (v konkrétnej tematickej oblasti),
- validovali, prípadne dopĺňali/upravovali návrh pracovných skupín týkajúci sa strategických oblastí pre NLP SR 2025 – 2030,
- v spoločnej diskusii prinášali námety týkajúce sa strategického smerovania a priorít, prípadne variantov strategického smerovania, cieľov stratégie a opatrení AP NLP (v konkrétnej tematickej oblasti),
- validovali/podrobili oponentúre návrhy pracovných skupín týkajúce sa strategického smerovania a priorít, prípadne variantov strategického smerovania, cieľov stratégie a opatrení AP NLP (v konkrétnej tematickej oblasti).

Zoznam tematických výborov pre tematické oblasti a ich členov, vrátane koordinátorov a členov pracovných skupín:

1. tematická oblasť: Lesy a klíma (zoznam členov v [Prílohe 10](#)),
2. tematická oblasť: Lesy a drevo (zoznam členov v [Prílohe 11](#)),
3. tematická oblasť: Lesy a moderné technológie (zoznam členov v [Prílohe 12](#)),
4. tematická oblasť: Lesy a spoločnosť (zoznam členov v [Prílohe 13](#)),
5. tematická oblasť: Lesy a verejný politika (zoznam členov v [Prílohe 14](#)).

**Pracovné skupiny (koordinované NLC)**

- pripravovali obsahové podklady na rokovanie tematických výborov ako aj Rady pre tvorbu NLP SR 2025 – 2030,
- pripravovali odborné stanoviská a analýzy pre tvorbu NLP SR 2025 – 2030,
- zabezpečovali spracovanie technických podkladov a iných dokumentov súvisiacich s tvorbou NLP SR 2025 – 2030,



- spracovávali pripomienky zainteresovaných aktérov, výborov a Rady do návrhu NLP SR 2025 – 2030,
- vypracovávali dokument NLP SR 2025 – 2030.

**Koordinačná skupina** - tvorená kľúčovými pracovníkmi Ministerstva zo Sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva, zástupcami NLC a facilitátormi PDCS (zoznam členov v Prílohe 15)

- pripravovala program zasadnutí Rady,
- pripravovala v prípade potreby zasadnutia tematických výborov,
- riešila protichodné stanoviská tematických výborov alebo pracovných skupín,
- pripravovala program a samotné stretnutie s odbornou verejnosťou,
- podieľala sa na príprave/schvaľovaní tlačových správ a komunikácii s verejnosťou.

#### **Národné lesnícke centrum**

- zodpovedalo za externé obsadenie organizačnej štruktúry tvorby stratégie,
- zodpovedalo za vytvorenie projektového plánu tvorby stratégie a plánu riadenia rizík tvorby stratégie,
- zodpovedalo za riadenie projektu tvorby stratégie a realizáciu aktivít podľa projektového plánu tvorby stratégie,
- zodpovedalo za tvorbu jednotlivých častí stratégie,
- dohliadalo na správnu nadväznosť činností a efektívne riadenie zdrojov,
- viedlo tím pre tvorbu stratégie, delegovalo a podporovalo členov tímu,
- koordinovalo a riadilo činnosť pracovných skupín,
- zodpovedalo za priebežné schvaľovanie výstupov tvorby stratégie,
- zodpovedalo za vytvorenie plánu spolupráce a komunikácie tvorby stratégie,
- riadilo, koordinovalo a prípadne vykonávalo jednotlivé aktivity podľa plánu spolupráce a komunikácie tvorby stratégie.

#### **Facilitátor procesu (facilitátori PDCS)**

- zabezpečoval dialóg medzi zainteresovanými aktérmi a zástupcami MPRV SR a NLC bez presadzovania záujmov ktorejkoľvek zo strán,
- navrhoval postup a viedol participatívny proces,
- viedol/ facilitoval zasadnutia Rady, tematických výborov a stretnutie s odbornou verejnosťou,
- v prípade protichodných názorov, prípadne presadzovania protichodných stratégií, v rámci diskusie počas zasadnutí tematických výborov, alebo zasadnutí Rady navrhoval postupy pre riešenie týchto rozdielov a konfliktov, prípadne viedol separátne stretnutia s konkrétnymi zainteresovanými aktérmi,
- spracúval zápisy zo zasadnutí Rady, tematických výborov a stretnutia s odbornou verejnosťou, vypracoval Správu PDCS.

## **6.2 Opis postupu tvorby stratégie**

V podmienkach SR si mnohé spoločenské problémy, s ohľadom na ich zložitý priebeh a dynamický charakter, vyžadujú aplikovať systémové riešenia a kvalitatívne nové metódy riadenia a rozhodovania na centrálnej úrovni štátnej správy. Presadenie moderného a efektívneho riadenia štátu si v rámci exekutívy SR vyžaduje implementáciu komplexného systému strategickej práce a verejných stratégií adekvátne reagujúcich na zmeny a potreby v spoločnosti. Medzi jeho základné prvky na úrovni ústredných orgánov štátnej správy patria metodický a systémový rámec pre prípravu, tvorbu a implementáciu strategických dokumentov ako aj inštitucionálne, organizačné a legislatívne prostredie vrátane kvalifikovaného personálneho zabezpečenia strategických a analytických kapacít nevyhnutných na realizáciu systému strategického riadenia a plánovania.

Z tohto dôvodu vláda SR schválila uznesením vlády SR č. 197/2017 materiál „Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií“, ktorým sa celý proces tvorby NLP SR 2025 – 2030 riadil. Uvedená metodika stanovuje proces koncipovania a realizácie strategických dokumentov ústredných orgánov

štátnej správy SR. Uvádza presné postupy a konkrétne aktivity pri tvorbe jednotlivých segmentov strategického dokumentu. Zároveň jasne definuje metódy riadenia a plánovania celého procesu vypracovania stratégie, ako aj úlohy pre jednotlivých aktérov a zodpovedných gestorov. Proces tvorby verejnej stratégie bol v zmysle tejto metodiky rozdelený do siedmich fáz:

1. fáza – identifikácia potreby vypracovania stratégie (výstupom je Vstupná správa),
2. fáza – nastavenie projektu vypracovania stratégie,
3. fáza – analytická a prognostická časť,
4. fáza – stanovenie strategického smerovania, priorít a variantov strategických cieľov,
5. fáza – vlastné rozpracovanie stratégie,
6. fáza – nastavenie implementácie, financovania a vyhodnocovania stratégie,
7. fáza – schvaľovanie stratégie.

Po vzore niekoľkých úspešných príkladov zo zahraničia (Fínsko, Rakúsko, Veľká Británia – Škótsko<sup>4</sup>), ktoré nedávno prijali alebo aktualizovali svoje národné lesnícke programy založené na spolupráci zainteresovaných strán, ako aj odporúčaní Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti a Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie, sa MPRV SR spoločne s NLC rozhodlo realizovať prípravu a tvorbu NLP SR 2025 – 2030 participatívnym spôsobom. Rozhodnutie prísť k tvorbe národnej stratégie participatívnym spôsobom nie je v rámci štátnej správy bežným prístupom, aj keď postupne sa v čoraz väčšej miere významné verejné politiky tvoria v diskusii širšej skupiny odborníkov a zainteresovaných aktérov. Participatívny proces umožňuje kľúčovým zoskupeniam, ktoré zastupujú rozličné záujmy spoločnosti, vstup do procesu tvorby stratégie. Takáto forma diskusie obohacuje rozhodovací proces o zvažovanie viacerých alternatív, a zároveň prehĺbuje hĺbku zdôvodnení cieľov a opatrení, ktoré nakoniec obstoja v takejto diskusii.

Na vedenie participatívneho procesu NLC prostredníctvom verejného obstarávania najalo neziskovú organizáciu PDCS, ktorá na seba prevzala úlohu tzv. facilitátora procesu. Cieľom bolo zabezpečiť organizáciu celého procesu tvorby stratégie profesionálnym prístupom využitím služieb odborníka vo vedení komunikácie, ktorý umožňuje skupinám a inštitúciám pracovať efektívnejšie a dosiahnuť lepšiu súčinnosť. Vedenie procesu tzv. „treťou stranou“, t.j. aktérom, ktorý nie je zainteresovaný do obsahu samotnej verejnej politiky, zabezpečilo vytvorenie priestoru pre diskusiu umožňujúcu vyjadrenie aj veľmi odlišných názorov a priorít. Podrobné informácie o realizovanom participatívnom procese sa nachádzajú v *Správe PDCS z participatívneho procesu prípravy Národného lesníckeho programu pre obdobie 2022 – 2030* (ďalej len „Správa PDCS“), ktorá je sprievodným materiálom tejto stratégie.

Cieľmi participatívneho procesu pre tvorbu NLP SR 2025 – 2030 bolo:

- identifikovať zainteresovaných aktérov a týchto aktérov zapojiť do diskusie o NLP SR 2025 – 2030,
- v diskusii aktérov podrobiť oponentúre a validovať Vstupnú správu k NLP SR 2025 – 2030 a návrh strategických oblastí pre NLP 2025 – 2030,
- v diskusii aktérov podrobiť oponentúre a validovať návrhy pracovných skupín týkajúce sa strategického smerovania a priorít, prípadne variantov strategických cieľov a opatrení,
- informovať verejnosť o obsahu a procese tvorby NLP SR 2025 – 2030 a o možnostiach pripomienkovania tohto dokumentu.

Účasť zainteresovaných strán na lesníckej politike – participácia v lesníckej politike – vychádza zo všeobecného záujmu rôznych skupín v spoločnosti na využívaní a ochrane lesa. Účasť stakeholderov na lesníckej politike sa definuje ako rôzne formy priameho zapojenia občanov, individuálne alebo pomocou organizovaných skupín, do výmeny informácií, vyjadrovania názorov a zdôrazňovania záujmov, majúci potenciálny vplyv na rozhodovanie a výsledkoch riešenia špecifických lesníckych problémov. Vychádza z podstaty záujmu spoločnosti o multifunkčné a trvalo udržateľné lesné

---

<sup>4</sup> podrobnejšie informácie v kapitole 3.3 Porovnávací analýzu v medzinárodnom kontexte vo Vstupnej správe od str. 57

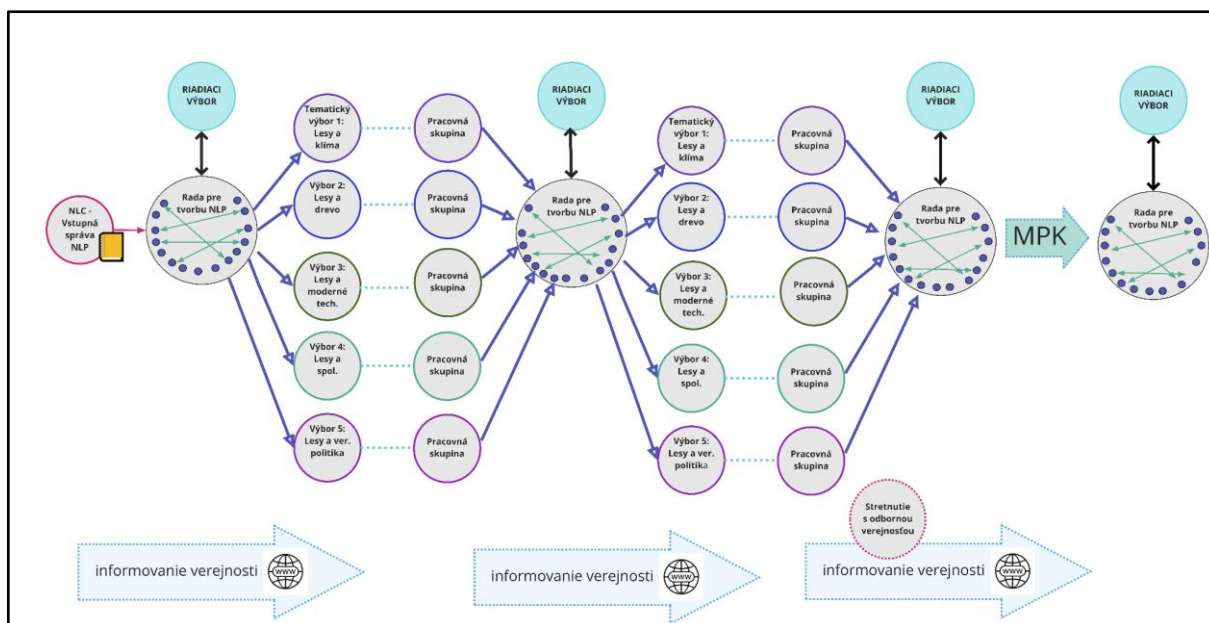
hospodárstvo. Kvalita každej verejnej politiky môže závisieť od zabezpečenia rôznej úrovne participácie v priebehu rôznych fáz politického cyklu, od začiatku jej tvorby cez implementáciu až po jej hodnotenie.

V prípade tvorby NLP SR 2025 – 2030 bola zvolená úroveň participácie, ktorá znamená pozvanie zainteresovaných aktérov do diskusie a výmeny argumentov vo vzťahu k zamýšľanej verejnej politike (bližšie informácie v [Pravidlách zapájania verejnosti do tvorby verejných politík, 2014](#)). Zainteresovaná verejnosť pri tejto úrovni participácie aktívne vstupovala do tvorby verejnej politiky a podieľala sa na formulovaní požiadaviek a ich zdôvodnení v rámci tvorby NLP SR 2025 – 2030. Zvolená úroveň participácie nepredpokladala, že zainteresovaní aktéri a verejnosť budú priamo rozhodovať o výslednej stratégii. Rozhodovacia právomoc bola rezervovaná Riadiacemu výboru, respektíve ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a vláde SR.

Pri tvorbe NLP 2025 – 2030 mala zainteresovaná verejnosť k dispozícii nasledovné možnosti zapojenia:

- členstvo v Rade pre tvorbu NLP,
- členstvo v Tematických výboroch Rady pre tvorbu NLP a
- účasť na stretnutí s odbornou verejnosťou.

Schéma priebehu participatívneho procesu je zjednodušene zobrazená na Obrázku 3.



Obrázok 3 Schéma priebehu participatívneho procesu tvorby NLP SR 2025-2030

V rámci participatívneho procesu tvorby NLP SR 2025 – 2030 bolo zrealizovaných 19 stretnutí so zainteresovanými aktérmi, ktorých sa spolu zúčastnilo 105 aktérov, väčšina z nich sa zúčastnila troch až piatich stretnutí. Vzhľadom na to, že participatívny proces prebiehal v období pandémie ochorenia COVID19, spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2, všetky zasadnutia prebiehali v online priestore.

Podklady na jednotlivé stretnutia pripravovali pracovné skupiny koordinované NLC. Hlavná časť diskusie o navrhovaných strategických prioritách a cieľoch prebiehala v rámci piatich tematických výborov pre jednotlivé tematické oblasti Rady pre tvorbu NLP, a to:

1. tematická oblasť: Lesy a klíma, ktorý riešil otázky dopadov zmeny klímy na lesy, prejavujúce sa rozpadom (hlavne ihličnatých) lesov, a formuloval adaptačné opatrenia na zlepšenie odolnosti lesov typu nápravných (ozdravných) opatrení v lesoch po kalamitách, rekonštrukcií najviac ohrozených lesov, asistovanej migrácie drevín a ich genotypov, zvyšovania biodiverzity lesov, a prechodu na prírode blízke hospodárenie v lesoch. Riešená bola aj súvisiaca problematika

premnoženej raticovej zveri, ktorá spôsobuje rozsiahle škody na mladých porastoch, čím limituje možnosti zvyšovania biodiverzity a zavádzania prírody blízkeho hospodárenia v lesoch.

2. tematická oblasť: Lesy a drevo, ktorý sa zaoberal zhoršujúcou sa konkurencieschopnosťou lesného hospodárstva v dôsledku rastu nákladov výroby, nízkej miery diverzifikácie výroby a nefungujúceho inovačného systému v lesnom hospodárstve, ako aj optimálnym využívaním surového dreva v zmysle princípov jeho kaskádovitého využívania.
3. tematická oblasť: Lesy a moderné technológie, ktorý sa zaoberal nevyhovujúcou infraštruktúrou a technológiami v lesnom hospodárstve (ekonomické, politické a technologicko prírodné aspekty vplývajúce na hustotu a kvalitu lesnej dopravnej siete, lesotechnických meliorácií a využívanie moderných strojov a zariadení). Zároveň bolo rozoberané nedostatočné využívanie IKT a DPZ v lesnom hospodárstve (dostupné investície, gramotnosť v oblasti IKT u pracovníkov LH, prepojenie a integrácia informačných systémov, implementácia moderných technológií vrátane DPZ do hospodárskej úpravy lesov a praxe).
4. tematická oblasť: Lesy a spoločnosť, ktorý sa zaoberal problematikou zlepšenia spravovania lesov. Riešili sa problémy súvisiace s medzisektorovou kooperáciou, stretom rôznych záujmov, vplyvom záujmových platforiem obhospodarovateľov lesa na lesnícku politiku, participáciou, výkonom štátnej správy, transparentnosťou a vlastníckymi vzťahmi (transformácia vlastníckych vzťahov, fragmentácia, dominancia subjektov v obhospodarovaní lesov), manažmentom ľudských zdrojov a efektívnou komunikačnou stratégiou LH.
5. tematická oblasť: Lesy a verejná politika, ktorý sa zaoberal fungovaním a návrhmi na zmeny pre všetky typy nástrojov lesníckej politiky: regulatívne, ekonomické, informačné a dobrovoľné. Dôraz sa kládol na moderné ekonomické nástroje podpory inovácií a ekosystémových služieb lesov, ako aj mechanizmy riešenia finančných strát vyplývajúcich z disturbančných udalostí v lesoch.

Každý tematický výbor predstavoval stabilnú skupinu zainteresovaných aktérov a stretol sa trikrát, pričom v rámci týchto stretnutí postupne diskutoval a pripomienkoval nasledujúce dokumenty:

- [vstupnú správu](#),
- návrh strategických cieľov a zdôvodnenie vybraných priorít,
- návrh špecifických cieľov stratégie a opatrení, ktoré budú súčasťou AP NLP
- rámcový návrh časového harmonogramu a indikatívne finančné rámce pre jednotlivé opatrenia AP NLP.

Návrhy a pripomienky, ktoré zazneli na rokovaní výboru boli následne zapracované pracovnou skupinou do návrhu, o ktorom rokovala Rada pre tvorbu NLP.

Okrem stabilnej skupiny expertov a zainteresovaných aktérov zapojených do tematických výborov Rady pre tvorbu NLP sa do procesu tvorby NLP SR 2025 – 2030 bolo možné zapojiť aj prostredníctvom Stretnutia s odbornou verejnosťou, ako aj písomným pripomienkovaním návrhov NLP SR 2025 – 2030. Všetky doručené pripomienky boli dôsledne vyhodnotené a ich akceptovanie, resp. neakceptovanie zdôvodnené buď písomne, alebo v rámci diskusie na stretnutiach tematických výborov.

Na treťom rokovaní Rady pre tvorbu NLP členovia rady poslednýkrát pripomienkovali návrhy strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP v piatich tematických okruhoch a na záver stretnutia jednohlasne prijali návrh NLP SR 2025 – 2030.

Chronológiu jednotlivých aktivít v rámci participatívneho procesu tvorby NLP SR 2025 – 2030 dokumentuje Tabuľka 3:

Tabuľka 3 Chronológia aktivít participatívneho procesu tvorby NLP SR 2025 – 2030

<b>24. november 2020</b>	<b>Prvé zasadnutie Rady pre tvorbu NLP</b>
<p>Ciele zasadnutia:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● predstavenie Vstupnej správy Národného lesníckeho programu SR pre obdobie rokov 2025 – 2030 „Lesy pre spoločnosť“ a vyjasňujúca diskusia k správe,</li> <li>● predstavenie a pripomienkovanie návrhu tematických okruhov (pripravilo NLC), v ktorých sa bude Rada pre tvorbu NLP prostredníctvom tematických výborov spolupodieľať na stanovovaní strategického smerovania a cieľov NLP SR 2025 -2030,</li> <li>● predstavenie rámca participatívneho procesu tvorby NLP SR 2025 – 2030 (pripravilo PDCS) a vyjasňujúca diskusia k návrhu.</li> </ul> <p>Zápis zo zasadnutia je v <a href="#">prílohe 23</a> Správy PDCS. Hlavným výstupom zasadnutia bolo predstavenie vstupných dokumentov celého procesu tvorby NLP SR 2025 -2030 a výzva na predkladanie pripomienok k vstupnej správe a k štruktúre tematických výborov. Po zasadnutí mali členovia možnosť prihlásiť sa a nimi navrhovaných odborníkov a zainteresovaných aktérov do jednotlivých tematických výborov.</p>	
<b>15. december 2020</b>	<b>Druhé zasadnutie Rady pre tvorbu NLP</b>
<p>Ciele zasadnutia:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● schválenie tematických okruhov, v ktorých sa bude Rada pre tvorbu NLP prostredníctvom tematických výborov spolupodieľať na stanovovaní strategického smerovania a cieľov NLP SR 2025 – 2030,</li> <li>● schválenie návrhu prerozdelenia výborov Rady a harmonogramu ich zasadnutí,</li> <li>● diskusia o participatívnom procese tvorby NLP SR 2025 – 2030 (vzatie na vedomie),</li> <li>● zhrnutie pripomienok k vstupnej správe NLP SR 2025 – 2030 (vzatie na vedomie).</li> </ul> <p>Zápis zo zasadnutia je v <a href="#">prílohe 24</a> Správy PDCS. Hlavným výstupom zasadnutia bolo schválenie vytvorenia piatich tematických výborov a ich obsahového zarámkovania. Po zasadnutí mali členovia Rady pre tvorbu NLP stále možnosť zasielať pripomienky k Vstupnej správe.</p> <p>Po stretnutí jednotlivé pracovné skupiny koordinované NLC pripravili prvý návrh strategických cieľov a priorít v témach jednotlivých tematických výborov, ako podklad na prvé zasadnutia výborov.</p>	
<b>Január 2021</b>	<b>Spustenie webovej stránky <a href="http://nlp.nlcsk.org/index.php">http://nlp.nlcsk.org/index.php</a></b>
<p>Cieľ:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● informovanie odbornej a širokej verejnosti o obsahu a participatívnom procese tvorby NLP SR 2025 – 2030,</li> <li>● umožniť verejnosti zapojiť sa do diskusie o NLP SR 2025 – 2030 a poskytnúť možnosť prihlásiť sa na stretnutie s odbornou verejnosťou.</li> </ul>	
<b>20.-27. január 2021</b>	<b>1. zasadnutia tematických výborov</b>
<p>Ciele zasadnutí:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● prediskutovať pripomienky k Vstupnej správe a návrhy na ďalšiu prácu s nimi (v prípade ak je relevantné s nimi ďalej pracovať),</li> <li>● prediskutovať návrhy strategických cieľov a priorít v téme/oblasti tematického výboru pripravené pracovnými skupinami, prípadne prediskutovať alternatívy strategických cieľov navrhnuté členmi výboru,</li> <li>● zápisy zo zasadnutí výborov sa nachádzajú v <a href="#">prílohe 8-12</a> Správy PDCS. Hlavným výstupom zasadnutí boli predbežne potvrdené strategické ciele podľa jednotlivých tematických okruhov a prediskutované pripomienky k Vstupnej správe, tiež priradené podľa tematických okruhov.</li> </ul> <p>Po stretnutí jednotlivé pracovné skupiny koordinované NLC doplnili návrh opatrení AP NLP o indikatívne finančné rámce a rámcový časový harmonogram. Pracovné skupiny koordinované NLC spoločne prediskutovali strategické a špecifické ciele stratégie, urobili krížové porovnanie a overenie priradenia špecifických cieľov a opatrení vo vzťahu k jednotlivým tematickým okruhom tematických výborov. Následne jednotlivé pracovné</p>	

skupiny zapracovali zmeny. V ďalšom kroku bol návrh konzultovaný s gestorm tvorby NLP SR 2025 – 2030 MPRV SR. Po konzultácii bol dopracovaný dokument s návrhom cieľov stratégie a opatrení AP NLP pre ďalšie zasadnutie tematických výborov.

**8.-12. marec 2021**

**2. zasadnutia tematických výborov**

Ciele zasadnutia:

- predstaviť návrh špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP, vrátane rámcového časového harmonogramu a indikatívnych finančných rámcov jednotlivých opatrení AP NLP,
- pripomienkovať špecifické ciele stratégie a opatrenia AP NLP, vrátane rámcového časového harmonogramu a indikatívnych finančných rámcov jednotlivých opatrení,
- prediskutovať návrhy opatrení a pomenovať opatrenia AP NLP, na ktorých je vo výbore zhoda a ktoré vyžadujú ďalšiu diskusiu (prípadne naformulovať alternatívne opatrenia).

Zápisy zo zasadnutí výborov sú v [prílohe 13-17](#) Správy PDCS. Hlavným výstupom zasadnutí boli schválené strategické a špecifické ciele stratégie a zozbierané pripomienky k opatreniam AP NLP.

Po stretnutí jednotlivé pracovné skupiny koordinované NLC upravili návrh strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP, s indikatívnym návrhom finančných rámcov a časového harmonogramu - podklad pre stretnutie odbornou verejnosťou.

**28. apríl 2021**

**Stretnutie s odbornou verejnosťou**

Ciele zasadnutia:

- predstaviť proces a štruktúru participatívnej tvorby NLP SR 2025 - 2030,
- predstaviť návrh strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP, vrátane návrhu predbežného časového harmonogramu a finančných rámcov v rámci NLP a jeho akčného plánu,
- pripomienkovať návrhy strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP s odbornou verejnosťou.

Zoznam účastníkov zasadnutia je v Prílohe 16. Hlavným výstupom stretnutia boli zozbierané pripomienky k strategickým a špecifickým cieľom stratégie a navrhovaným opatreniam AP NLP.

Po stretnutí jednotlivé pracovné skupiny koordinované NLC prediskutovali a zapracovali pripomienky a pripravili návrh strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP, s predbežným návrhom finančných rámcov a časového harmonogramu - podklad pre informačné stretnutie Riadiaceho výboru.

**18. máj 2021**

**Informačné stretnutie Riadiaceho výboru**

Ciele zasadnutia:

- predstavenie doterajších výstupov - 2 zasadnutia Rady pre tvorbu NLP, 2 zasadnutia tematických výborov a stretnutie s odbornou verejnosťou,
- výstupy zo zapracovania pripomienok pracovnými skupinami.

Hlavným výstupom informačného stretnutia Riadiaceho výboru boli čiastočne zozbierané pripomienky k strategickým a špecifickým cieľom stratégie a navrhovaným opatreniam AP NLP členmi Riadiaceho výboru. Následne prebehlo oslovenie dotknutých rezortov a inštitúcií predsedom Rady pre tvorbu NLP s vyžiadanim si ich stanovísk k predbežnému návrhu NLP SR 2025 – 2030.

Po stretnutí jednotlivé pracovné skupiny koordinované NLC pripravili návrh na zapracovanie pripomienok zozbieraných od dotknutých rezortov a inštitúcií. Celkovo dostali 166 pripomienok, ktoré navrhli buď zapracovali do už schváleného textu, alebo ich navrhli neakceptovať s ohľadom na predchádzajúcu diskusiu v tematických výboroch.

Pracovné skupiny koordinované NLC pripravili ďalšiu verziu návrhu strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP, s indikatívnym návrhom finančných rámcov a časového harmonogramu - podklad pre 3.

zasadnutie tematických výborov.	
<b>29. jún- 2. júl 2021</b>	<b>3. zasadnutia tematických výborov</b>
<p><b>Ciele zasadnutia:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• predstaviť návrhy zmien na úrovni strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP po pripomienkach od členov Riadiaceho výboru a dotknutých rezortov,</li> <li>• prediskutovať navrhované zmeny strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP,</li> <li>• prijať spoločné odporúčanie pre zasadnutie Rady pre tvorbu NLP (pomenovať, na ktorých opatreniach je zhoda a v ktorých výbor predkladá alternatívy, resp. návrh na ktorom nie je zhoda na úrovni výboru).</li> </ul> <p>Zápisy zo zasadnutí výborov sa nachádzajú <a href="#">v prílohe 18-22</a> Správy PDCS. Hlavným výstupom zasadnutí boli prediskutované návrhy zmien, ktoré prišli z jednotlivých rezortov aj od členov Riadiaceho výboru a odsúhlasené znenie strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP. Ani v jednom prípade tematického výboru nevznikli alternatívne návrhy pre znenie cieľov alebo opatrení. Výbory vo všetkých piatich témach predložili na rokovanie Rady pre tvorbu NLP spoločne odsúhlasený návrh.</p> <p>Po zasadnutí pracovné skupiny koordinované NLC pripravili finálnu verziu návrhu strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP, s predbežným návrhom finančných rámcov a časového harmonogramu - podklad pre 3. zasadnutie Rady pre tvorbu NLP.</p>	
<b>14. júl 2021</b>	<b>3. zasadnutie Rady pre tvorbu NLP</b>
<p><b>Ciele zasadnutia:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• informovať o postupe procesu tvorby NLP SR 2025 – 2030, špecificky o stretnutí s odbornou verejnosťou a 3. zasadnutí tematických výborov,</li> <li>• prediskutovať a schváliť strategické a špecifické ciele stratégie, predbežne schváliť navrhované opatrenia AP NLP,</li> <li>• informovať o ďalších krokoch pri tvorbe NLP a jeho akčného plánu.</li> </ul> <p>Zápis zo zasadnutia Rady sa nachádza <a href="#">v prílohe 25</a> Správy PDCS. Hlavným výstupom 3. zasadnutia Rady pre tvorbu NLP bolo schválenie strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP SR 2025 – 2030.</p> <p>Po zasadnutí pracovné skupiny koordinované NLC pripravili finálnu verziu návrhu NLP SR 2025 – 2030 zapracovaním pripomienok a formulačných zmien, ktoré schválila Rada pre tvorbu NLP.</p>	
<b>September - október 2021</b>	<b>Spracovanie Správy z participatívneho procesu</b>
<p>PDCS pripravilo prvú verziu správy z participatívneho procesu, ktorú členovia Koordinačnej skupiny pripomienkovali. Po zapracovaní pripomienok PDCS odovzdalo finálnu verziu Správy z participatívneho procesu Národnému lesníckemu centru, ktoré ju zverejnilo na stránke NLP SR 2025 – 2030.</p>	

Po ukončení participatívneho procesu boli v rámci tvorby a schvaľovania NLP SR 2025 – 2030 realizované aktivity, ktoré popisuje Tabuľka 4:

Tabuľka 4 Ďalšie aktivity tvorby a schvaľovania NLP SR 2025 – 2030

<b>21. september 2021</b>	<b>Druhé zasadnutie Riadiaceho výboru</b>
<p>Ciele zasadnutia:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• predstavenie prehľadu pripomienok k materiálu, ktoré boli doručené pracovným skupinám z Riadiaceho výboru a Rady od posledného zasadnutia Riadiaceho výboru a spôsobu ich zapracovania,</li> <li>• prediskutovanie navrhovaných strategických a špecifických cieľov stratégie a opatrení AP NLP,</li> <li>• prijatie spoločného odporúčania/rozhodnutia pre ďalší proces tvorby NLP.</li> </ul> <p>Zápis zo zasadnutia je neverejný a bol doručený členom Riadiaceho výboru. Hlavným výstupom zasadnutia bolo schválenie strategických a špecifických cieľov stratégie, vrátane opatrení AP NLP Radou pre tvorbu NLP a záväzok spracovateľa materiál dopracovať v oblasti časových, finančných rámcov a zodpovedností pre jednotlivé opatrenia AP NLP bilaterálnymi rokovaniami zapojených aktérov.</p>	
<b>28. september 2021</b>	<b>Bilaterálne rokovanie so zástupcami Ministerstva životného prostredia</b>
<p>Cieľ zasadnutia:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prerokovanie jednotlivých opatrení AP NLP spadajúcich do zodpovednosti MŽP v oblasti ich časových a finančných rámcov.</li> </ul> <p>Hlavným výstupom zasadnutia bola dohoda, že predseda Riadiaceho výboru požiada o písomné vyjadrenia k návrhu zodpovednosti za plnenie jednotlivých opatrení AP NLP a identifikácii zdroja financovania všetky zainteresované rezorty. Predseda Riadiaceho výboru vyzval zúčastnené rezorty o písomné stanovisko dňa 29. septembra 2021 prostredníctvom e-mailovej komunikácie.</p> <p>Na základe spätnej väzby z jednotlivých rezortov pracovné skupiny koordinované NLC dopracovali návrh NLP SR 2025 – 2030.</p>	
<b>Október 2021</b>	<b>Predloženie návrhu NLP SR 2025 – 2030 Sekcii lesného hospodárstva a spracovania dreva na vnútorné pripomienkové konanie</b>
<p>Návrh NLP SR 2025 – 2030 bol prekonzultovaný prostredníctvom bilaterálnych rokovaní so zástupcami jednotlivých odborov Sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva. Na základe spätnej väzby z jednotlivých odborov pracovné skupiny koordinované NLC upravili návrh NLP SR 2025 – 2030 do finálnej podoby.</p>	
<b>30. september 2022</b>	<b>Schválenie návrhu NLP SR 2025 – 2030 poradou vedenia MPRV SR</b>
<p>Finálny návrh NLP SR 2025 – 2030 bol 30. septembra 2022 schválený poradou vedenia MPRV SR.</p>	
<b>Máj 2023</b>	<b>Zahájenie medzirezortného pripomienkového konania</b>
<b>Január 2024</b>	<b>Ukončenie medzirezortného pripomienkového konania</b>
<b>Január 2024</b>	<b>Zahájenie zisťovacieho konania o posudzovaní strategického dokumentu</b>
<b>Do decembra 2024</b>	<b>Predloženie NLP SR 2025 – 2030 na rokovanie vlády SR ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</b>



## 7. Prílohy

### Príloha 1 SWOT analýza - Tematická oblasť č. 1 – Lesy a klíma

<b>INTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<b>S – silné stránky</b>	<b>W – slabé stránky</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vysoký podiel prirodzených lesov, len 17% výmery lesných pozemkov tvoria zmenené a premenené lesy</li> <li>• Priaznivé doterajšie trendy: zvyšovanie výmery lesov, historicky najvyššia (kulminujúca) úroveň zásoby a prírastku lesov</li> <li>• Komplexné a pravidelne aktualizované informácie o všetkých lesoch Slovenska v IS LH</li> <li>• Metodicky centrálné riadený systém lesníckeho plánovania ako nástroj štátnej lesníckej politiky</li> <li>• Funkčný centrálny riadený systém lesníckej ochrannárskej služby</li> <li>• Spracovaná nadrezortná Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy</li> <li>• Spracovaný Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy</li> <li>• Spracované Modely adaptácie lesov SR na zmenu klímy, Alternatívne modely hospodárenia – ALTERFOR, Konceptcia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch SR</li> <li>• Dostupné odborné kapacity pre riešenie danej problematiky na úrovni rezortného výskumu, akademickej sféry a SAV</li> <li>• Prvé praktické skúsenosti s adaptáciou na zmenu klímy, najmä v podniku LESY SR š.p.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rastúca frekvencia a intenzita kalamít v dôsledku meteorologických extrémov a premnožení škodcov</li> <li>• Nevyrovnaná veková štruktúra lesov s prevahou dospelých vekových tried náchylnejších na poškodenie</li> <li>• Progresívny rozpad smrekových a borovicových lesov najmä na nepôvodných stanovištiach</li> <li>• Meškajúca implementácia adaptačných opatrení a alternatívnych modelov do lesníckeho plánovania</li> <li>• Zanedbávanie výchovy porastov a opatrení ochrany lesa v dôsledku insolventnosti lesných podnikov spôsobenej kalamitami</li> <li>• Enormne vysoké stavy raticovej zveri spôsobujúce na väčšine územia neúnosnú mierou poškodzovania lesného ekosystému</li> <li>• Chýbajúce informácie a nesystémový manažment porastov drevín na nelesných pozemkoch (bielych plochách)</li> </ul>
<b>EXTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<b>O - príležitosti</b>	<b>T - ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rastúce vnímanie dopadov zmeny klímy a potreby adaptačných opatrení zo strany odbornej aj laickej verejnosti</li> <li>• Stúpajúci záujem o prírode blízke hospodárenie v lesoch u obhospodarovateľov lesov, ďalších stakeholderov a verejnosti</li> <li>• Priestor pre financovanie opatrení zameraných na klimatické ciele a biodiverzitu v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky</li> <li>• Spolupráca s rezortom životného prostredia pri implementácii spoločných cieľov v oblasti adaptácie na zmenu klímy a biodiverzity v rámci Plánu obnovy</li> <li>• Nové zadefinovanie poľovníctva ako súčasť vitálnych lesných ekosystémov schopných autoregulácie a prirodzenej obnovy</li> <li>• Integrácia klimatických cieľov (sekvestrácia uhlíka, zadržiavanie vody) so zlepšením poskytovania ďalších ekosystémových služieb lesov (rekreácia, biodiverzita, produkcia dreva)</li> <li>• Využitie produkčného potenciálu lesných drevín na neobhospodarovaných poľnohospodárskych pozemkoch a v agrolesníckych systémoch</li> <li>• Asistovaná migrácia drevín budúcej klímy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stupňovanie prejavov zmeny klímy a ich nepriaznivých dopadov na zdravotný stav lesov</li> <li>• Strata niektorých lokálnych genotypov najviac ohrozených drevín v dôsledku odumretia celých populácií</li> <li>• Rozpory pri riadení spracovania náhodných ťažieb medzi rezortmi pôdohospodárstva a životného prostredia</li> <li>• Zvyšovanie výmery bezzásahových území v národných parkoch a s tým spojené väčšie riziko šírenia podkôrneho hmyzu do okolia</li> <li>• Vysoké stavy raticovej zveri</li> <li>• Zneužívanie v praxi málo funkčnej právnej ochrany drevín mimo lesných pozemkov (na tzv. bielych plochách) na uvádzanie nelegálne vyťaženého dreva na trh</li> <li>• Šírenie invázných druhov drevín a škodcov s ťažko predvídateľnými dopadmi na biodiverzitu budúcich lesných ekosystémov</li> </ul>

## Príloha 2 SWOT analýza - Tematická oblasť č. 2 – Lesy a drevo

<b>INTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<b>S – silné stránky</b>	<b>W – slabé stránky</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Priaznivý stav ukazovateľov produkcie dreva v súčasnosti: zvyšovanie výmery lesov, historicky najvyššia (kulminujúca) úroveň zásoby a prírastku lesov</li> <li>• Moderné a dobre rozvinuté celulózo-papierenské odvetvie</li> <li>• Pozitívny trend zvyšovania dovozu dreva vrátane dovozu cennejších sortimentov I.-III. triedy akosti</li> <li>• Obhospodarovanie lesov trvalo udržateľným spôsobom podľa platných programov starostlivosti o lesy; dve tretiny lesov sú certifikované podľa schém PEFC a FSC</li> <li>• Zavedený licenčný systém na zabezpečenie legálnosti obchodu s drevom a výrobkami z dreva</li> <li>• Príspevok LDS k zmierňovaniu zmeny klímy prostredníctvom ukladania uhlíka v lesoch, v produktoch z vyťaženého dreva a jeho náhradou za neobnoviteľné suroviny a energiu</li> <li>• Popredná úloha LDS v obehovom biohospodárstve</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zhoršujúci sa zdravotný stav lesov v dôsledku dopadov zmeny klímy, vysoký podiel náhodných (kalamitných) ťažieb s negatívnymi dopadmi na kvalitatívnu štruktúru a stabilitu dodávok dreva</li> <li>• Vysoký podiel lesov v národnej a Európskej sústave chránených území (CHÚ) s rôznym stupňom obmedzenia využívania produkcie lesov v porovnaní s inými krajinami</li> <li>• Nevyhovujúce logistické vzťahy medzi producentmi dreva a výrobnými odvetviami drevospracujúceho priemyslu</li> <li>• Chýbajúce spracovateľské kapacity na sortimenty surového dreva I. a II. kvalitatívnej triedy a listnatej piliarskej guľatiny</li> <li>• Využívanie kvalitnejších sortimentov dreva na výrobu produktov s nižšou pridanou hodnotou</li> <li>• Vysoký export surového dreva a reziva bez alebo s nízkou pridanou hodnotou</li> <li>• Nižší príspevok LDS k hospodárskemu rozvoju a zamestnanosti vrátane tvorby pridanej hodnoty, odvodených daní, sociálnych a zdravotných odvodov</li> <li>• Pretrvávajúci nedostatok finančných prostriedkov na rozšírenie chýbajúcich spracovateľských kapacít na niektoré triedy sortimentov surového dreva</li> </ul>
<b>EXTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<b>O - príležitosti</b>	<b>T - ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Silná podpora využívania surového dreva na Európskej úrovni ako ekologickej, obnoviteľnej a recyklovateľnej suroviny</li> <li>• Realizácia účinných opatrení na optimalizáciu produkcie a dodávok dreva prostredníctvom lepšieho zhodnocovania surového dreva lepšou sortimentáciou, zvyšovaním domácej spotreby a znižovaním exportu dreva</li> <li>• Vybudovanie chýbajúcich spracovateľských kapacít DSP pre sortimenty I. a II. kvalitatívnej triedy a listnatú piliarsku guľatinu na produkciu výrobkov s vyššou pridanou hodnotou</li> <li>• Podpora rozvoja odvetví s vyššou pridanou hodnotou a zápornou obchodnou bilanciou</li> <li>• Modernizácia techniky a technológií s cieľom vyššej efektívnosti produkcie v piliarskej výrobe a zvýšenia konkurencieschopnosti piliarskych prevádzok; vyššia finalizáciu reziva pre odberateľov v nábytkárskom priemysle a stavebno-stolárskej výrobe</li> <li>• Zlepšenie dostupnosti oficiálnych údajov o materiálových tokoch surového dreva a výrobkoch z dreva</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Naplnenie pesimistických scenárov zmeny klímy s negatívnym dopadom na produkciu dreva a kvalitu ekosystémových služieb</li> <li>• Zvyšovanie výmery bezzásahových území v národných parkoch s dopadmi na zníženia možností využívania produkcie dreva a zvyšovania rizika šírenia podkôrneho hmyzu</li> <li>• Nízke investície do spracovateľských kapacít DSP orientovaných na disponibilné kvalitné sortimenty dreva a pretrvávajúci vysoký objem exportu surového dreva a reziva</li> <li>• Konkurenčný boj o drevo ako surovinu, najmä v odvetviach vyrábajúcich drevné panely, celulózu a papier v dôsledku narúšania trhu dotovaním využívania biomasy na energetické účely</li> </ul>

### Príloha 3 SWOT analýza - Tematická oblasť č. 3 – Lesy a moderné technológie

<b>INTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<b>S – silné stránky</b>	<b>W – slabé stránky</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cyklická nepretržitosť ťažby dreva</li> <li>• Ťažba a doprava dreva je možná len s využitím vhodnej techniky</li> <li>• Zvýšená ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci pri využívaní modernej techniky</li> <li>• Menší negatívny vplyv moderných technológií a techniky na životné prostredie</li> <li>• Kvalitná a optimálne hustá lesná dopravná sieť podporuje polyfunkčný charakter lesov a princípy trvalo udržateľného hospodárenia</li> <li>• Existujúci informačný systém lesného hospodárstva</li> <li>• Zvyšovanie informatizácie a digitalizácie v LH</li> <li>• Dopyt po implementácii moderných geopriestorových dát, nástrojov na predikciu vývoja lesa a systémov na podporu rozhodovania, ktoré umožňujú posun k efektívnejšiemu a adaptívnejšiemu manažmentu lesa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nevhodná štruktúra technických prostriedkov</li> <li>• Vysoká cena environmentálne priaznivých a moderných technológií a techniky</li> <li>• Klesajúci počet kvalifikovaných pracovníkov</li> <li>• Nedostatočná podpora environmentálne vhodnejších technológií v ťažbovo-dopravnom procese</li> <li>• Značná časť lesnej dopravnej siete je v nevyhovujúcom stave</li> <li>• Nekvalitná lesná dopravná sieť má negatívny dopad na vodný režim a životné prostredie</li> <li>• Nedostatočný mechanizmus monitoringu a kontroly v uvedených oblastiach</li> <li>• Nedostatočná finančná podpora a zanedbaná činnosť preventívnych opatrení</li> <li>• Slabá IKT gramotnosť pracovníkov v lesnej prevádzke a zastaralé hardwarové a softwarové vybavenie</li> <li>• Zastaralé informačné štandardy a nedostatočná podpora aplikácií na zber údajov v teréne, grafickej evidencie, multiplatformovosť a multirežimovosť</li> </ul>
<b>EXTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<b>O - príležitosti</b>	<b>T - ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Intenzívny vývoj a výskum v oblasti environmentálne priaznivých a moderných technológií a techniky</li> <li>• Rastúci záujem o problémy, ktoré klimatická zmena spôsobuje</li> <li>• Zvýšený záujem o polyfunkčné lesné ekosystémy zo strany odbornej aj laickej verejnosti – lesy výrazne ovplyvňujú bilanciu vody v krajine a chránia pôdu pred eróziou</li> <li>• Štátna podpora naplňania strategických priorít Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (NKIVS)</li> <li>• Dopyt po transparentnom zverejňovaní informácií o stave lesov v SR</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nedostatočná finančná podpora</li> <li>• Nedostatočná synchronizácia príslušných legislatívnych predpisov (zákon o ochrane prírody, zákon o lesoch, stavebný zákon a iné)</li> <li>• Výskyt negatívnych prejavov klimatickej zmeny rastie</li> <li>• Komplikované prírodné a výrobné podmienky obmedzujúce využívanie moderných informačno-komunikačných technológií</li> </ul>

## Príloha 4 SWOT analýza - Tematická oblasť č. 4 – Lesy a spoločnosť

<b>INTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<p><b>S – silné stránky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Polyfunkčný charakter lesov, uplatňované princípy trvalo udržateľného hospodárenia</li> <li>• Lesy pozitívne prispievajú ku kvalite života a poskytujú spoločnosti široký rozsah rozmanitých produktov a služieb,</li> <li>• Lesy sú prístupné verejnosti bez rozdielu vlastníctva,</li> <li>• Podmienky na rozvoj obhospodarovania lesov malých výmer, fungujúce záujmové združenia vlastníkov a obhospodarovateľov</li> <li>• Lesnícko-drevársky sektor je dôležitým faktorom pri udržiavaní zamestnanosti vo vidieckych oblastiach,</li> <li>• Kvalitné, etablované a uznávané verejné inštitúcie (TU ZVOLEN, SAV) zaoberajúce sa vedou a výskumom v oblasti LDS</li> <li>• Existencia národného lesníckeho centra ako platformy pre výskum, inovácie, rozvojové a implementačné aktivity/ transfer poznatkov do praxe LDS</li> </ul>	<p><b>W – slabé stránky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Neefektívna koordinácia a spolupráca LDS s inými sektormi pri presadzovaní cieľov lesníckej politiky,</li> <li>• Odliv kvalifikovanej pracovnej sily, celoživotné vzdelávanie sa neprispôsobuje novým potrebám,</li> <li>• Nedostatočná úroveň vzdelávania a poradenstva,</li> <li>• Kvalita a motivácia ľudských zdrojov LDS klesá aj v dôsledku nízkeho finančného ohodnotenia a kreditu práce v LDS, vrátane štátnej správy LH</li> <li>• Existencia veľkého množstva vlastníkov lesa malých výmer, ktorí z dôvodu veľkosti ich lesných majetkov, rozdrobenosti, stavu lesa alebo malého záujmu o združovanie sa nie sú schopné vytvoriť dostatočné zdroje na ich efektívne obhospodarovanie, reprodukciu kapitálu a investície,</li> <li>• Absencia efektívnej komunikácie s verejnosťou a médiami na úrovni LDS,</li> <li>• Komunikačná defenzíva LDS.</li> </ul>
<b>EXTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<p><b>O - príležitosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Silnejúci politický aj občiansky záujem o otázky ŽP a zmeny klímy, využívanie ekosystémových služieb lesa, rekreačná využitie lesov,</li> <li>• Podpora informovanosti a transparentnosti pri rozhodovaní založená na vedeckých poznatkoch,</li> <li>• Posilňovanie princípov participácie a účasti občianskej spoločnosti na rozhodovaní,</li> <li>• Zvyšovanie environmentálneho povedomia, environmentálne vzdelávanie,</li> <li>• Podpora spolupráce na miestnej úrovni MAS, združenia,</li> <li>• Podporné opatrenia v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre diverzifikáciu činností, udržanie zamestnanosti na vidieku a vytvárania partnerstiev,</li> <li>• Zvyšovanie príspevku lesnícko-drevárskeho sektora do zelenej ekonomiky v rámci jeho potenciálu pri zvyšovaní zamestnanosti, efektívnosti využívania zdrojov, zmierňovaní klimatickej zmeny, produkcie obnoviteľnej energie, nízko-uhlíkového hospodárstva,</li> <li>• Potreba vyššej podpory výskumu a transferu inovácií,</li> <li>• Záujem verejnosti o vedecké poznatky a pravdivé informácie.</li> </ul>	<p><b>T - ohrozenia</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Konkurencia ekonomických, ekologických a sociálnych požiadaviek spoločnosti v lesoch a spôsobu ako ich jednotliví aktéri presadzujú,</li> <li>• Presadzovanie extrémnych postojov, vedúce k eskalácii konfliktov na úkor udržateľného hospodárskeho využívania lesa,</li> <li>• Znižovanie počtu zamestnancov v lesnom hospodárstve pri nedostatočnom využívaní iných služieb lesov a znižovaní možnosti hospodárenia v lesoch v osobitne chránených územiach,</li> <li>• Riziko zanechania hospodárenia vlastníkov malých výmer z dôvodu neschopnosti zabezpečenia reprodukcie kapitálu a investícií na zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch,</li> <li>• Nedostatočná podpora výskumu, transferu poznatkov a inovácií,</li> <li>• Chýbajúca vzájomná dôvera medzi rôznymi aktérmi brzdiaca spoluprácu.</li> </ul>

## Príloha 5 SWOT analýza - Tematická oblasť č. 5 – Lesy a verejná politika

<b>INTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<p><b>S – silné stránky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vysoká odborná lesnícka úroveň tvorby programov starostlivosti o les</li> <li>• Existencia verejných mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesa</li> <li>• Dlhodobá existencia systému kategorizácie lesov a funkčnej typizácie, ktorá tesne korešponduje s logikou ekosystémových služieb lesov</li> </ul>	<p><b>W – slabé stránky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Znížená schopnosť lesných podnikov zabezpečiť dlhodobú ekonomickú, ekologickú a sociálnu udržateľnosť vplyvom mimoriadnych krízových situácií v lesnom hospodárstve</li> <li>• Tvorba programov starostlivosti o les bez reálnej participácie záujmov na plnení rôznych ekosystémových služieb lesa</li> <li>• Neexistencia efektívnych súkromných a verejno-súkromných mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesa</li> <li>• Neexistencia efektívnych a solidárnych mechanizmov zmierňovania ekonomických dopadov v súvislosti s odstraňovaním následkov mimoriadnych krízových situácií pre lesné podniky</li> </ul>
<b>EXTERNÉ PROSTREDIE</b>	
<p><b>O - príležitosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zabezpečenie dlhodobej ekonomickej, ekologickej a sociálnej udržateľnosti lesných podnikov</li> <li>• Zmiernenie konfliktov spoločnosti pri využívaní rôznych ekosystémových služieb lesa prostredníctvom participatívnej tvorby programov starostlivosti o les</li> <li>• Zmiernenie konfliktov spoločnosti pri využívaní rôznych ekosystémových služieb lesa prostredníctvom efektívnych mechanizmov platieb za ekosystémové služby lesa</li> </ul>	<p><b>T - ohrozenia</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Neriešené mimoriadne krízové situácie v lesnom hospodárstve znižujúce schopnosť dlhodobej ekonomickej, ekologickej a sociálnej udržateľnosti lesných podnikov</li> <li>• Prehlbovanie konfliktov v spoločnosti pri využívaní rôznych ekosystémových služieb lesa</li> <li>• Nedostatok finančných prostriedkov na financovanie platieb za ekosystémové služby lesov a na odstraňovanie škôd spôsobených mimoriadnymi krízovými situáciami v lesnom hospodárstve</li> <li>• Programy starostlivosti o les a platby za ekosystémové služby lesov, ktoré nezmiernujú konflikty pri ich využívaní</li> </ul>

## Príloha 6 Analýza výnosov a nákladov - hodnotenie predpokladaných vplyvov realizácie plánovaných cieľov

Racionálne využívanie a spotreba dreva zohráva poprednú úlohu v obehovom biohospodárstve a zelenej ekonomike, podporuje priemysel, udržuje zamestnanosť a prispieva k rozvoju vidieka. Ukladanie uhlíka v lesoch, v produktoch z vyťaženého dreva a náhradou neobnoviteľných surovín LDS významnou mierou prispieva k zmierňovaniu zmeny klímy.

Prebiehajúca zmena klímy významne negatívne ovplyvňuje stabilitu primárnej produkcie dreva v lesoch a jeho dodávky na trh. Otepľovanie zvyšuje populačnú dynamiku a agresivitu biotických škodcov, a intenzitu extrémnych prejavov počasia, čo v synergii spôsobuje rozsiahle kalamity v lesoch. Pre LDS to znamená ohrozenie stability dodávok sortimentov dreva, fluktuácie až prechodný prepad trhov s niektorými sortimentami – viď odbytová kríza s ihličnatým drevom v rokoch 2019-2020, keď jeho ceny v Európe poklesli na polovicu úrovne predchádzajúcich rokov. Primárni producenti sú konfrontovaní so zvýšenými nákladmi na spracovanie kalamitného dreva, s výpadkom produkcie na kalamitných holinách, a so zvýšenými nákladmi na ich opätovné zalesnenie. Dlhodobé ekonomické dopady bude mať zníženie hodnotovej produkcie lesov v dôsledku očakávaných zmien v zastúpení drevín v prospech drevín s menej hodnotným drevom. Kľúčovým *win-win* riešením pre stabilizáciu objemu a štruktúry produkcie dreva v podmienkach zmeny klímy je prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL). Podľa publikovaných zahraničných poznatkov, a prvých domácich skúseností je z hľadiska produkcie dreva a výnosovosti hospodárenia prinajmenšom rovnocenné s bežným hospodárením. Vytváraním diverzifikovaných trvalo rôzovkových lesov bez holín významne znižuje riziko kalamít, podporuje biodiverzitu a plnenie ďalších ekosystémových služieb lesov, ako zdrojov budúcich doplnkových príjmov lesného hospodárstva. Pri prieskume vykonanom v roku 2018 Forest Europe 11 z 12 lesnícky vyspelých Európskych krajín uviedlo PBHL ako vhodné opatrenie pre adaptáciu lesov na zmenu klímy. Na Slovensku by sa podľa vypracovanej koncepcie prebudova na PBHL mala rozpracovať na 25 % výmery lesov do roku 2030 (MPRV, NLC 2019). Ďalšími opatreniami pre udržanie produkcie lesov sú už v minulosti osvedčené ozdravné opatrenia v lesoch po kalamitách, s dôrazom na zmenu ich druhového zloženia prenosom vhodných drevín a genotypov.

Napriek tomu, že na národnej úrovni sú vytvorené funkčné partnerské vzťahy, nie sú vytvorené dostatočné vertikálne a horizontálne štruktúry, ktoré by pomáhali posilňovať pozíciu prvovýrobcov, resp. prvovýrobcov a primárnych spracovateľov v rámci reťazca produkcie a spracovania dreva. V LDS sa v 90-tych rokoch významným spôsobom prerušili dodávateľsko-odberateľské vzťahy. V súčasnosti sa produkcia surového dreva a jeho spracovanie realizujú oddelene na trhových princípoch. Spôsobuje to, že domáca surovina sa v značnej miere vyváža bez ďalšieho spracovania čo zvyšuje negatívne saldo zahranično-obchodnej bilancie. Celý lesnícko-drevársky sektor charakterizuje stav vysokého technicko-technologického dlhu tak v lesnom hospodárstve (LH), ako aj v drevospracujúcom priemysle (DSP). Z hľadiska investičnej politiky bude potrebné modernizovať infraštruktúru strojno-technologickú základňu producentov dreva najmä, ale nie len vo väzbe na prírode blízke hospodárenie v lesoch. V DSP sa bude osobitná pozornosť venovať podpore rozvoja odvetví s vyššou pridanou hodnotou, kde je záporná obchodná bilancia a modernizácii techniky a technológií v piliarskej výrobe. Dôležitým predpokladom pre ďalší rozvoj vertikály a jej ekonomickú stabilitu je rozšírenie spracovateľských kapacít pre najcennejšie sortimenty surového dreva I. a II. kvalitatívnej triedy a listnatú piliarsku guľatinu, ktoré by vytvorilo tlak na približovanie tuzemských a exportných cien dreva a znížilo export dreva a reziva s nízkou pridanou hodnotou.

Napriek prijatým dokumentom v oblasti produkcie, spracovania a využitia dreva v SR (Národný program využitia potenciálu dreva v SR (2013) a jeho akčný plán (2014)) sa doposiaľ nerealizovala ucelená stratégia umožňujúca vytvorenie lepších podmienok pre rozvoj a stabilizáciu lesnícko-drevárskeho sektora. Preto je cieľom pripravovaného Národného lesníckeho programu SR na roky 2025 – 2030 zvyšovanie príspevku LDS k hospodárskemu rozvoju a zamestnanosti, tvorbe vyššej pridanej hodnoty, zlepšovaniu ochrany životného prostredia a zmierňovaniu dopadov zmeny klímy. Predpokladané ročné ťažby surového dreva na úrovni 9 mil. m<sup>3</sup> do roku 2035, z toho približne 8 mil.

m<sup>3</sup> v hospodárskych lesoch (s výhľadom na 10 rokov) dávajú predpoklad dostatku suroviny pre všetky výrobné odvetvia spracovania dreva. Postupne sa však bude meniť štruktúra ťažby dreva v prospech listnatých drevín a následne (približne po roku 2035) aj zníženie súčasných vyšších ťažbových možností v lesoch SR. Toto zníženie by mohol do určitej miery tlmieť prechod na PBHL, ktorý rozkladáním ťažieb na dlhšie obdobie (v cieľovom stave až na celý produkčný cyklus lesa) tlmí nárazové vlny výšky ťažby naviazané na vekovú štruktúru lesa. Účinné opatrenia bude potrebné realizovať v oblasti optimalizácie produkcie a dodávok prostredníctvom lepšieho zhodnocovania surového dreva lepšou sortimentáciou a zvyšovaním jeho domácej spotreby. Bude si to vyžadovať podporu domácich podnikateľov, resp. vstup zahraničného kapitálu, z dôvodu nutnosti rozšírenia spracovateľských kapacít pre dostupnú vysoko kvalitnú (najmä listnatú) guľatinu na výrobu dýh, stolárskeho reziva a ďalších výrobkov s vyššou pridanou hodnotou (napr. polotvrde vláknité dosky – MDF). Osobitnú pozornosť bude treba venovať podpore rozvoja odvetví s vyššou pridanou hodnotou, kde je záporná obchodná bilancia, ako sú výroba dýh (hlavne listnatých), výroba drevovláknitých dosiek, OSB dosiek a odvetviám zaoberajúcim sa výrobou sekundárnych výrobkov z papiera a spracovaní zberového papiera. V piliarskej výrobe bude potrebné zabezpečiť modernizáciu techniky a technológie s cieľom vyššej efektívnosti produkcie, a tým zvýšiť konkurencieschopnosť piliarskych prevádzok. Realizácia uvedených opatrení je podmienená investíciami do technologickkej modernizácie a aplikovaného výskumu zameraného na inovácie v produkcii, spracovaní a využití dreva s ohľadom na jeho disponibilný objemový a kvalitatívny potenciál v lesoch SR. Zlepšiť bude potrebné aj dostupnosť oficiálnych údajov o materiálových tokoch surového dreva a výrobkov z dreva, ktorá je v SR nedostatočná. V niektorých prípadoch takéto údaje vôbec neexistujú z dôvodu nekompletných štatistických zisťovaní, najmä v prípadoch malých prevádzok, ktoré nie sú predmetom štatistického zisťovania, alebo v dôsledku neexistujúceho marketingového informačného systému.

## **1. Ekonomická efektívnosť navrhnutých cieľov**

Pri lesných ekosystémoch s produkčným cyklom 100 a viac rokov je možné ekonomickú efektívnosť a návratnosť vynaložených prostriedkov zistiť len pomocou simulácií čistej súčasnej hodnoty lesa (t.j. sumy diskontovaných čistých finančných tokov) za obdobie najmenej jedného ukončeného produkčného cyklu. Tento údaj je možné konfrontovať s údajmi literatúry a konkrétnymi skúsenosťami (ak existujú). Možné je relevantne vyčíslieť všetky nákladové finančné toky, z príjmových tokov len tržby za drevo, nakoľko mechanizmy a obchodné modely platieb za mimoprodukčné ekosystémové služby zatiaľ nie sú funkčné.

### **• Prebudova na prírode blízke hospodárenie v lesoch**

Na Slovensku sa produkcii a ekonomike PBHL venujeme len krátky čas. Naše doterajšie merania a simulácie (zatiaľ len pre niektoré typy lesa) indikujú porovnateľnú a vyššiu hodnotu NPV prírode blízkeho lesov v porovnaní s bežným hospodárením pri lesnej úrokovej miere 2 % a nižšej. Pri vyššej úrokovej miere má vyššiu NPV bežné hospodárenie s tendenciou k holorubom (ktoré sú u nás zakázané). PBHL však oproti bežnému hospodáreniu lepšie produkuje ekosystémové služby, a zvyšuje bezpečnosť produkcie, o čom existuje mnoho publikovaných dôkazov.

### **• Ozdravné a adaptačné opatrenia v lesoch**

Modelové porovnanie ekonomicky optimalizovaného vývoja dospelého porastu smreka s finančnou podporou podsadiet chýbajúcich drevín vo výške 2 150 EUR/ha (simulácia poslednej výzvy PRV na ozdravné opatrenia) viedla pri úrokovej miere 2 % k NPV vyššej o 441 EUR/ha v porovnaní s porastom bez podpory. Pri podpore vo výške plných nákladov zabezpečenia podsadiet 4 300 EUR/ha bola NPV vyššia o 1 846 EUR/ha. Pri zohľadnení čisto drevoprodukčnej funkcie teda návratnosť investície nebola úplná. So stúpajúcou podporou však podstatne stúpala biodiverzita a celková zásoba porastu, čo vytvára predpoklady lepšej odolnosti a plnenia ekosystémových služieb lesov v budúcnosti. Návratnosť investície by takisto stúpala s klesajúcou úrokovou mierou. V súčasnosti sa diskutuje relevantnosť nižšej lesnej úrokovej miery na úrovni 1,5 – 1,0 %.

- **Modernizácia infraštruktúry a technológií ťažby dreva**

Publikované štúdie hodnotenia efektivity výkonu lesných mechanizmov na báze porovnania nákladov (odpisy, prevádzka, opravy) a výkonu uvádzajú vek, v ktorom je ekonomicky efektívne zariadenie vymeniť v rozpätí 7 až 12 rokov podľa typu stroja. Podľa výsledkov celoslovenského business to business dotazníkového prieskumu medzi dodávateľmi služieb v LH realizovaného v roku 2019 bol priemerný vek pri kolesových traktoroch až 20 rokov čo je viac ako dvojnásobok ich ekonomickej životnosti. Priemerný vek pri vyvážacích kolesových súpravách bol 9 rokov, a pri harvestoroch a procesoroch 9,8 roka, teda tiež sa pohyboval na hranici ekonomicky efektívnej životnosti. Najmä vývozné kolesové súpravy sú environmentálne vhodnou alternatívou približovacích traktorov, ich podiel je na Slovensku nízky a mal by stúpať v súvislosti so sortimentovou metódou a prírode blízkym hospodárením v lesoch.

Zvýšenie hustoty lesnej cestnej siete zvyšuje ekonomickú efektívnosť hospodárenia cez skrátenie približovacích vzdialeností a zníženie jednotkových nákladov na ťažbu a približovanie. Opatrenie však nie je primárne zamerané na zvýšenie hustoty, ale zvýšenie kvality, resp. komplexnú optimalizáciu lesnej cestnej siete. Táto zahŕňa aj asanáciu zerodovaných a nepotrebných ciest, rekonštrukciu a dobudovanie odvodnenia potrebných ciest, a len v nevyhnutnom stave dobudovanie nových ciest a liniek prioritne pre technológie PBHL. Z časti teda ide o riešenie environmentálneho dlhu LH z minulosti.

## **2. Ekonomická návratnosť navrhnutých cieľov**

V rámci základného prístupu sa namodelovala sa predikcia reálneho vývoja hlavných finančných a ekonomických ukazovateľov do roku 2030 a prepočet bol premietnutý na celý lesnícko-drevársky sektor. Priemer rokov 2015 až 2020 bol zbraný ako základňa pre rok 2021.

Modelovanie vývoja na základe známych zmien vo vývoji do roku 2030 v zmysle navrhnutých cieľov NLP.

Základné zámery navrhnutých cieľov NLP sú:

- stabilizácia a zníženie rizík produkcie v podmienkach zmeny klímy prechodom na prírode blízke, ktoré vyžaduje v počiatočnom období vstupné náklady,
- udržanie produkcie surového dreva ako aj zlepšenie jeho kvality prostredníctvom adaptačných opatrení v ohrozených a poškodených lesoch,
  - zlepšenie kvality sortimentov surového dreva - zvýšenie tržieb subjektov obhospodarujúcich lesy o 30 mil. EUR,
  - zníženie nákladov na produkciu surového dreva v dôsledku zlepšenia výrobných podmienok a modernizáciu technológií ťažby surového dreva,
- zvýšenie produkcie výrobkov z dreva s vyššou pridanou hodnotou ako je napr. lepené drevo, panely pre drevodomy, obalový papier o 250 mil. EUR,
  - zvýšenie produkcie lepeného dreva o 100 000 m<sup>3</sup> = zvýšenie tržieb o 45 až 50 mil. EUR / celá vertikála /s gradáciou v 2027/ s pozitívnym dopadom na pridanú hodnotu a výsledok hospodárenia,
  - zvýšenie produkcie panelov a komponentov pre drevodomy = zvýšenie tržieb o 60 mil. EUR s pozitívnym dopadom na pridanú hodnotu a zisk,
  - zvýšenie produkcie obalového papiera = zvýšenie tržieb o 140 mil. EUR s pozitívnym dopadom na pridanú hodnotu a zisk,
- zvýšenie spotreby tuzemskej produkcie výrobkov z dreva,
- dopad na zmeny v štruktúre zahraničného obchodu – zníženie dovozu výrobkov z dreva s vyššou pridanou hodnotou o 100 mil. EUR,
- pozitívny dopad na zamestnanosť.

## **3. Projekcia hlavných ukazovateľov v rámci modelovania efektívnosti**



V rámci projekcie hlavných ukazovateľov za zahrnuli údaje za tieto sektory: SK NACE 02 Lesné hospodárstvo, SK NACE 16 Piliarska výroba a SK NACE 17 Celulózo-papierenský priemysel. Predpokladá sa zvýšenie EBITDA v dôsledku zvýšenia kvality produkcie surového dreva a vyššej produkcie výrobkov s vyššou pridanou hodnotou (lepené drevo, komponenty pre drevodomy, obalový papier). EBITDA vzrastie o 30 mil. EUR ročne (9 mil. EUR v odvetví LH a 21 mil. EUR v odvetví spracovania dreva), z čoho bude možné splácať investičné úvery na spolufinancovanie investícií. Taktiež sa predpokladá zvýšenie rentability aktív je na úrovni 0,30% ročne (0,16% v odvetví LH a 0,36%v odvetví spracovania dreva)

#### **Riziká modelu:**

Do výpočtov sa zahrnul súbor podnikov, ktoré majú okrem sledovanej komodity (produkcia dreva a jeho spracovanie) aj ďalšiu produkciu a pridružené činnosti. Vplyvom investícií na ďalšiu produkciu sa ďalej môžu navýšiť, čiže celkový vplyv investícií na výnosy pre celkovú produkciu u predmetných podnikov bude väčší.

Uvažovalo sa s rastom výnosov na úrovni 1,5 % ročne. Inflácia v nasledujúcich rokoch môže byť oveľa vyššia, s čím model neuvažuje. Zvýšenie produktivity môže ovplyvniť zavedenie pokročilých technológií v spracovaní surového dreva.

#### **Vybrané ukazovatele lesnícko-drevárskeho sektora**

Lesnícko-drevársky sektor	Jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výnosy	mil. EUR	3 421	3 389	3 434	3 619	3 686	3 349
Tržby za vlastné výrobky a služby	mil. EUR	2 934	2 930	2 956	3 095	3 172	2 848
Náklady	mil. EUR	3 216	3 160	3 232	3 410	3 512	3 214
Odpisy a opravné položky	mil. EUR	171	179	194	198	214	206
Nákladové úroky	mil. EUR	17	16	15	12	13	12
Výsledok hosp. pred zdanením	mil. EUR	206	228	202	209	174	135
EBIDTA	mil. EUR	394	423	410	418	401	352
ROA	%	5,9%	6,2%	5,3%	5,4%	4,5%	3,4%
Celkové aktíva	mil. EUR	3 510	3 668	3 804	3 872	3 887	3 907
Neinvestičné dotácie	mil. EUR	16,00	20,00	15,00	18,68	28,01	31,57
Investičné dotácie	mil. EUR	39,00	5,00	36,00	19,72	8,79	7,87

*Prameň: ŠÚ SR 2015 -2020 (Výkaz Prod 3-04) Údaje v tabuľke sú výsledkom vlastného výpočtu za roky 2021-2023.*

### Projekcia hlavných ukazovateľov v rámci modelovania efektívnosti

Lesnícko-drevársky sektor	Jednotka	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Výnosy	mil. EUR	3 483	3 569	3 701	3 877	4 098	4 365	4 676	4 989	5 304	5 622
Tržby za vlastné výrobky a služby	mil. EUR	2 989	3 044	3 144	3 289	3 479	3 714	3 994	4 276	4 560	4 846
Náklady	mil. EUR	3 291	3 358	3 473	3 634	3 839	4 090	4 383	4 676	4 975	5 276
Odpisy a opravné položky	mil. EUR	194	202	212	224	237	251	267	285	304	325
Nákladové úroky	mil. EUR	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22
Výsledok hosp. pred zdanením	mil. EUR	192	211	227	243	259	275	293	313	330	346
EBIDTA	mil. EUR	400	428	455	483	513	544	580	618	655	693
ROA	%	5,0%	5,4%	5,7%	6,0%	6,3%	6,5%	6,7%	7,0%	7,2%	7,4%
Celkové aktíva	mil. EUR	3 880	3 922	3 977	4 047	4 132	4 230	4 343	4 455	4 567	4 678
Neinvestičné dotácie	mil. EUR	21,54	29,00	29,00	29,00	29,00	29,00	29,00	29,00	29,00	29,00
Investičné dotácie	mil. EUR	19,40	30,70	30,70	30,70	30,70	30,70	30,70	30,70	30,70	30,70
Výnosy	Priemer 2015/2020 + prevádzkové dotácie + účinok investície, rast pre roky 2024 až 2030 vo výške 1,5%										
Náklady	Zníženie zavedením pokročilých technológií										
Pridaná hodnota	Zvýšenie v dôsledku zvýšenia produkcie s vyššou pridanou hodnotou										
Odpisy	Mierne zvýšenie v dôsledku realizácie investícií										
Nákladové úroky	Zvýšené o nákladové úroky z úverov poskytnutých na investície v rokoch 2024-2030										
Neinvestičné dotácie	Zahrnutý len nárast podľa návrhu vo vertikále										
Investičné dotácie	30% z celkových investícií zhruba 111 mil. EUR										
Celkové aktíva	Premietnutý prírastok majetku z investícií z verejných zdrojov a premietnutie zisku do stavu majetku										
Výpočet EBIDTA	Výsledok hospodárenia pred zdanením + odpisy + nákladové úroky										
ROA	Výsledok hospodárenia pred zdanením / celkové aktíva										

Prameň: ŠÚ SR 2015 -2020 (Výkaz Prod 3-04) Údaje v tabuľke sú výsledkom vlastného výpočtu.

## Príloha 7 Limity trvalej udržateľnosti obhospodarovania lesov

Lesné hospodárstvo je založené na 3 pilieroch trvalo udržateľného obhospodarovania lesov (TUOL): ekonomickom, ekologickom a sociálnom. Podľa definície FAO a Forest Europe TUOL je spravovanie a využívanie lesov a lesnej pôdy spôsobom a v miere, ktorá zachováva ich biodiverzitu, produktivitu, regeneračnú schopnosť, vitalitu a ich potenciál plniť v súčasnosti a v budúcnosti príslušné hospodárske, ekologické a sociálne funkcie na miestnej, národnej a globálnej úrovni a ktorá nepoškodzuje iné ekosystémy. V tomto zmysle bol koncipovaný navrhovaný Národný lesnícky program.

Predpokladané ročné ťažby surového dreva na úrovni 9 mil. m<sup>3</sup> do roku 2035, z toho približne 8 mil. m<sup>3</sup> v hospodárskych lesoch (s výhľadom na 10 rokov) dávajú predpoklad dostatku suroviny pre všetky výrobné odvetvia spracovania dreva. Postupne sa však bude meniť štruktúra ťažby dreva v prospech listnatých drevín a následne (približne po roku 2035) aj zníženie súčasných vyšších ťažbových možností v lesoch SR. Toto zníženie by mohol do určitej miery tlmieť prechod na PBHL, ktorý rozkladáním ťažieb na dlhšie obdobie (v cieľovom stave až na celý produkčný cyklus lesa) tlmí nárazové vlny výšky ťažby naviazané na vekovú štruktúru lesa.

V súčasnosti z dôvodu prijatia nových legislatívnych predpisov na úrovni EÚ ako je napr. Európsky právny predpis v oblasti klímy Fit for 55, Európska zelená dohoda, dochádza k posunu priorít a oblasti plnenia funkcií lesov od produkčných k mimoprodukčným, prevažne smerovaných na ochranu biodiverzity a ukladanie uhlíka v ekosystémoch, čo má dopad na plnenie produkčnej funkcie lesov a tým aj financovania obhospodarovania lesov. Implementácia všetkých medzinárodných záväzkov, ako napr. účinne chrániť 30 % ekosystémov Zeme do 2030, uhlíková neutralita EÚ do 2050, alebo zabezpečiť do roku 2030 55 % redukciu emisií skleníkových plynov v porovnaní s rokom 1990 sa premietne do národných cieľov a politik.

Miera obmedzenia hospodárenia v lesoch bude závisieť aj od miery začlenenia týchto cieľov do národných politik na Slovensku a hlavne či pôjdu nad rámec európskych cieľov. Slovensko má v podiele chránených území pred Európou náskok, a cieľ 30 % chránenej pevniny už teraz výrazne prekračuje. Na základe inventúry emisií GHGs podanej do UNFCCC v roku 2022 vykázalo Slovensko v roku 2020 celkové emisie skleníkových plynov na úrovni 37 003 kt CO<sub>2</sub> ekv., z ktorých sektor LULUCF zachytil takmer 7 593 kt CO<sub>2</sub> ekv., teda viac než 17 % z celkových emisií. Vo všeobecnosti však lesy na Slovensku svojimi záchytmi kompenzujú výrazne vyšší podiel emisií CO<sub>2</sub> než priemer EÚ. Lesy (Forest land) sú v rámci LULUCF na Slovensku najvýznamnejšou kategóriou využívania krajiny, ktorá zabezpečuje viac ako 2/3 záchyty CO<sub>2</sub> v tomto sektore.

Na základe dostupných informácií je možné očakávať nasledovné 3 scenáre vývoja emisií/záchyty GHG do roku 2050:

- scenár s existujúcimi opatreniami (WEM), ktorý zahŕňa:
  - opatrenia už implementované (PRV, NLP, Nízkouhlíková stratégia) do r. 2020,
  - intenzita obnovy lesných porastov (ťažby dreva) podľa PSL,
- scenár s dodatočnými opatreniami (WAM1), ktorý zahŕňa:
  - opatrenia zo strategických dokumentov plánované do budúcnosti - z pripravovaného Národného lesníckeho programu (MPRV SR), Nízkouhlíkovej stratégie SR, a Stratégie environmentálnej politiky SR 2030 (MŽPSR, 2020),
  - intenzita obnovy lesných porastov (ťažby dreva) podľa reálneho priemeru 2013-2019,
- scenár s ambicióznejšími dodatočnými opatreniami (WAM2), ktorý zahŕňa:
  - rozšírenie bez zásahového režimu na 75 % výmery národných parkov, t. j. o výmeru približne 130 tis ha do roku 2030 v porovnaní so súčasným stavom (cieľ xy Envirostratégie),
  - zníženie objemu náhodných ťažieb opatreniami ochrany lesa z vyrovnanej kulminácie na úrovni 5,5 mil. m<sup>3</sup> v roku 2020 na hodnotu 4,4 mil. m<sup>3</sup> v roku 2030 (špecifický cieľ xy tohto NLP),
  - zvýšenie výmery lesa vysporiadaním a zahrnutím tzv. bielych plôch do lesných pozemkov v rozsahu 100 tis. ha do roku 2030 (špecifický cieľ xy tohto NLP).

Z pripravených 3 scenárov by bol schopný naplniť cieľ úrovne záchyto v r. 2030, vyplývajúci z nariadenia EÚ 2018/841 (t.j. priemerná hodnota záchyto za obdobie 2016 - 2018, navýšená o ďalších 512 kt CO<sub>2</sub> ekv) len tretí scenár WAM2. Aj tento scenár má však svoje riziká, za ktoré považujeme:

- modelované dodatočné opatrenie znižujúce objem náhodných ťažieb je závislé na budúcej podpore a včasnej realizácii opatrení ochrany lesa pred prírodnými faktormi vnímanými lesným hospodárstvom ako škodliví činitelia. V prípade nedostatočnej podpory, prípadne iných prekážkach brániacich k včasnej realizácii týchto opatrení, nie je reálne očakávať záchyty prameniace z tohto dodatočného opatrenia,
- vývoj klimatickej zmeny a výskyt extrémov počasia môže taktiež čiastočne ovplyvniť prírastok drevín a znížiť efektívnosť modelovaných opatrení,
- nedosiahnutie modelovaného podielu bez zásahových území v národných parkoch do roku 2030. Prípadné disturbancie znižujúce záchyty v týchto lesoch môžu taktiež znížiť efektívnosť tohto opatrenia (súčasná verzia modelu nezahrňuje riziká rozpadu porastov z dôvodu disturbancií, ktorých efekt sa ešte zvyšuje pod vplyvom klimatickej zmeny)
- pomalé tempo prevodov poľnohospodárskych nevyužívaných pozemkov spontánne zarastených lesnou vegetáciou (biele plochy) na lesné pozemky, resp. návrat k pôvodnému účelu ich využitia.

Odborníci v lesnom hospodárstve si uvedomujú dôležitosť príspevku sektora LULUCF k naplneniu ambiciózneho cieľa EÚ v oblasti klímy do roku 2030, ktorým je zníženie emisií o 55 percent. Potrebu znižovania emisií vnímajú ako kľúčovú pre spomalenie zmeny klímy, ktorá čoraz viac negatívne ovplyvňuje aj našu krajinu a lesy. Analýzy odborníkov ukazujú, že náš národný cieľ stanovený revidovaným nariadením EÚ je mimoriadne ambiciózne a bude ho veľmi ťažké naplniť. Podľa vyjadrenia expertov pri takto stanovenom celi nebude iná možnosť, len znížiť v budúcnosti výšku plánovaných ťažieb dreva, aby sa dosiahol určený národný cieľ. To však môže mať negatívne dopady na stabilitu a odolnosť lesov, stabilitu záchyto uhlíka v lesoch po roku 2030, na stabilitu lesníckeho a drevárskeho sektora na Slovensku, ale aj rozvoj vidieka.

- Riešením tejto situácie by mohol byť tzv. kombinovaný „trojcestný“ (triad) prístup navrhnutý EFI (2022), ktorý preferuje uplatnenie troch základných prístupov manažmentu lesov na jednom území.

Príloha 8 Špecifický príspevok k plneniu cieľov kľúčových dokumentov o lesoch na úrovni OSN, EU a Karpatského dohovor

Strategický plán OSN pre lesy – čiastkový cieľ 1 - 3

Špecifický cieľ NLP 2025 - 2030												
	Čiastkový cieľ 1.1: Výmera lesov vo svete sa zvýši o 3 percentá	Čiastkový cieľ 1.2: Zásoba uhlíka vo svetových lesoch je zachovaná alebo sa zvýši	Čiastkový cieľ 1.3: Podporiť realizáciu udržateľného obhospodarovania všetkých typov lesov, zastaviť odlesňovanie, obnoviť degradované lesy a významne zvýšiť zalesňovanie nelesných pozemkov a obnovu lesov zalesňovaním v globálnom meradle do roku 2020	Čiastkový cieľ 1.4: Odolnosť a adaptívna kapacita všetkých typov lesov voči prírodným katastrofám a dopadom zmeny klímy sa významne posilní v celosvetovom meradle	Čiastkový cieľ 2.1: Odstrániť extrémnu chudobu všetkých ľudí závislých na lesoch	Čiastkový cieľ 2.2: Zlepšiť prístup malých lesných podnikov, najmä v rozvojových krajinách, k finančným službám, vrátane k cenovo dostupným úverom, a ich integráciu do hodnotových reťazcov a trhov	Čiastkový cieľ 2.3: Príspevok lesov a stromov k potravinovej bezpečnosti sa významne zvýši	Čiastkový cieľ 2.4: Príspevok drevospracujúceho priemyslu, iných podnikov, ktorých činnosť je založená na lesoch, a lesných ekosystémových služieb k sociálnemu, ekonomickému a environmentálnemu rozvoju, okrem iného, sa významne zvýši	Čiastkový cieľ 2.5: Príspevok všetkých typov lesov k ochrane biodiverzity a zmierneniu zmeny klímy a prispôbavaniu sa zmene klímy sa posilní berúc do úvahy mandáty a prebiehajúce aktivity príslušných dohovorov a nástrojov	Čiastkový cieľ 3.1: Výmera lesov vyhlásených za chránené územia alebo chránených prostredníctvom iných účinných plošných ochranných opatrení sa v celosvetovom meradle významne zvýši	Čiastkový cieľ 3.2: Výmera lesov obhospodarovaných podľa dlhodobých programov starostlivosti o les sa významne zvýši	Čiastkový cieľ 3.3: Podiel produktov pochádzajúcich z lesov obhospodarovaných udržateľným spôsobom sa významne zvýši
1.1 Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch	0	+	+	++	0	0	0	+	+	0	0	0
1.2 Dosiahnuť premenu 10 % ha lesov s nevhodným drevinovým zložením na odolnejšie zmiešané lesy	0	+	++	++	0	0	0	+	+	0	0	0

1.3 Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín	0	0	+	++	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie najmenej na ¼ výmery lesov Slovenska	0	+	++	++	0	0	0	+	++	0	0	0
2.2 Vytvoriť predpoklady pre zníženie negatívneho vplyvu raticovej zveri na prirodzenú obnovu drevín	0	0	+	+	0	0	0	+	+	0	0	0
3.1 Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu tzv. bielych plôch	++	++	+		0	0	0	+	+	0	0	0
3.2 Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska	0	++	+	+	0	0	+	+	++	0	0	0
4.1 Zlepšiť kvalitatívnu štruktúru dodávok sortimentov surového dreva a zvýšiť jeho domácu spotrebu	+	++	++	+	+	+	+	++	+	0	+	+
4.2 Technologicky modernizovať a zvyšovať pridanú hodnotu lesnícko-drevárskeho sektora	+	+	+	0	+	+	+	++	+	0	0	+
4.3 Zvýšiť kaskádové a obehové využívanie dreva	+	+	+	+	+	+	+	++	+	0	+	++
5.1 Optimalizovať energetické využívanie palivovej drevnej biomasy na lesných a nelesných pozemkoch, recyklovaného dreva a zvyškov po spracovaní dreva	+	+	+	+	+	0	+	++	+	0	+	++
6.1 Dobudovať štatistické zisťovanie informácií o surovom dreve a výrobkoch z dreva	+	+	+	+	+	+	+	++	+	0	+	++
6.2 Zlepšiť dostupnosť údajov o surovom dreve	+	+	+	+	+	+	+	++	+	0	+	++

7.1 Podporovať certifikované produkty a spotrebiteľské reťazce	+	+	+	+	+	+	+	++	+	0	++	++
8.1 Modernizovať a ekologizovať technológie a techniku v LH	0	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	++
9.1 Zlepšiť kvalitu lesnej dopravnej siete	0	0	++	+	0	0	0	+	0	0	+	++
9.2 Zlepšiť vodný režim povodí a zvýšiť protieróznú funkciu lesa	+	+	++	++	0	0	0	++	++	+	+	++
10.1 Zlepšiť využitie údajov informačného systému LH v zmysle strategických priorít NKIVS	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+
11.2 Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
11.1 Vytvoriť trvalú platformu na zjednotenie rozmanitých záujmov pri využívaní lesa	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	0
12.1 Inovovať súčasné nástroje verejnej politiky s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	0	+	+	+	+	+	0	0	0	+	++	0
12.2 Posilniť kvalitu obhospodarovania lesných pozemkov s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	0	+	+	+	+	++	+	+	0	0	++	0
13.1 Realizovať výskum a vývoj pre podporu inovácií v lesníctve a súvisiacich odvetviach	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	+
13.2 Inovovať celoživotné vzdelávanie v súlade s potrebami prax	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0
14.1 Prezentovať činnosť vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a profesionálov z lesníckeho a drevárskeho sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

14.2 Popularizovať aktuálne výsledky vedecko-výskumných aktivít lesníckeho sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.3 Zabezpečiť prezentáciu lesníctva v spolupráci so súvisiacimi sektormi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.1 Formulovať a implementovať nové prvky spravovania pri využívaní PSL	0	+	++	+	0	0	0	+	++	+	++	++
16.1 Vypracovať a realizovať verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa	0	+	++	+	0	++	0	+	++	++	+	+
16.2 Spracovať analýzu metodiky hodnotenia a financovania ekosystémových služieb	0	++	+	+	0	++	0	++	++	+	+	+
17.1 Vypracovať a realizovať mechanizmy na prevenciu a odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky	0	+	+	++	0	+	0	++	+	0	0	+



Strategický plán OSN pre lesy – čiastkový cieľ 4 – 6

<p style="text-align: center;">Strategický plán OSN pre lesy</p> <p style="text-align: center;">Špecifický cieľ NLP SR 2025 -2030</p>	<p>Čiastkový cieľ 4.1: Mobilizovať významné prostriedky zo všetkých zdrojov a na všetkých úrovniach s cieľom financovania udržateľného hospodárenia v lesoch a poskytovania primeraných stimulov rozvojovým krajinám pri dosahovaní pokroku smerom k takémuto spodáreniu a v rámci toho aj na ochranu a obnovu lesov zalesňovaním</p> <p>Čiastkový cieľ 4.2: Príde k významnému zvýšeniu financovania lesov zo všetkých zdrojov na všetkých úrovniach vrátane financovania z verejných zdrojov (národných, bilaterálnych, multilaterálnych a tri-laterálnych), súkromných zdrojov a filantropie</p> <p>Čiastkový cieľ 4.3: Spolupráca Sever-Juh, spolupráca Juh-Juh, spolupráca Sever-Sever a tri laterálna spolupráca a verejno-súkromné partnerstvá v oblasti vedy, technológie a inovácií v lesnícko-drevárskom sektore sa významne posilnia a zintenzívnia</p> <p>Čiastkový cieľ 4.4: Počet krajín, ktoré vypracovali a implementujú stratégie financovania lesov a majú zabezpečený prístup k všetkým zdrojom financovania sa významne zvýši</p> <p>Čiastkový cieľ 4.5: Zber a disponibilnosť informácií týkajúcich sa lesov a prístup k týmto informáciám sa zlepši, napr. aj prostredníctvom multidisciplinárnych vedeckých hodnotení</p> <p>Čiastkový cieľ 5.1: Počet krajín, ktoré integrovali lesy do svojich národných plánov pre udržateľný rozvoj a/alebo stratégií znižovania chudoby sa významne zvýši</p> <p>Čiastkový cieľ 5.2: Vymáhateľnosť práva a správa v oblasti lesov sú posilnené, aj prostredníctvom významného posilnenia inštitúcií štátnej správy v oblasti lesov na národnej a sub-národnej úrovni, a nezákonná ťažba dreva a s ňou súvisiaci obchod sú významne edukované v celosvetovom meradle</p> <p>Čiastkový cieľ 5.3: Vnútroštátne politiky a programy týkajúce sa lesov sú koherentné, koordinované a vzájomne sa dopĺňajú naprieč ministerstvami, organizačnými útvarmi a úradmi, sú zosúladené s národným právom a zahŕňajú relevantné strany, miestne komunity a pôvodné obyvateľstvo pnie pritom uznávajú Deklaráciu Organizácie Spojených národov o právach pôvodného obyvateľstva</p> <p>Čiastkový cieľ 5.4: Otázky súvisiace s lesmi a lesnícko-drevársky sektor sú pnie integrované do procesov rozhodovania, ktoré sa vzťahujú na plánovanie využívania pôdy a rozvoj</p> <p>Čiastkový cieľ 6.1: Programy týkajúce sa lesov v rámci systému Organizácie Spojených národov sú koherentné, vzájomne sa dopĺňajú a integrujú v sebe globálne strategické a čiastkové ciele pre lesy, podľa potreby</p> <p>Čiastkový cieľ 6.2: Programy týkajúce sa lesov naprieč členskými organizáciami Partnerstva pre spoluprácu o lesoch sú koherentné a vzájomne sa dopĺňajú a spoločne zohľadňujú početné príspevky lesov a lesnícko-drevárskeho sektoru k Agende 2030 pre udržateľný rozvoj</p> <p>Čiastkový cieľ 6.3: Koordinácia a spolupráca medzi sektormi s cieľom podpory udržateľného hospodárenia v lesoch a zastavenia odlesňovania a degradácie lesov sú významne posilnené na všetkých úrovniach</p> <p>Čiastkový cieľ 6.4: Zlepši sa všeobecné pochopenie konceptu udržateľného hospodárenia v lesoch a identifikuje sa príslušný súbor ukazovateľov</p> <p>Čiastkový cieľ 6.5: Posilni sa vklad a zahrnutie hlavných záujmových skupín a ostatných relevantných strán pri implementácii strategického plánu, ako aj v rámci činnosti Fóra Organizácie Spojených národov o lesoch vrátane aktivít medzi jeho jednotlivými zasadnutiami</p>												
<p>1.1 Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porostoch</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<p>1.2 Dosiahnuť premenu 10 % ha lesov s nevhodným drevinovým zložením na odolnejšie zmiešané lesy</p>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1.3 Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie najmenej na ¼ výmery lesov Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2 Vytvoriť predpoklady pre zníženie negatívneho vplyvu raticovej zveri na prirodzenú obnovu drevín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1 Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu tzv. bielych plôch	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 Zlepšiť kvalitatívnu štruktúru dodávok sortimentov surového dreva a zvýšiť jeho domácu spotrebu	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0	+	0	0
4.2 Technologicky modernizovať a zvyšovať pridanú hodnotu lesnícko-drevárskeho sektora	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0	+	0	0
4.3 Zvýšiť kaskádové a obehové využívanie dreva	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0	+	0	0
5.1 Optimalizovať energetické využívanie palivovej drevnej biomasy na lesných a nelesných pozemkoch, recyklovaného dreva a zvyškov po spracovaní dreva	+	+	0	0	+	0	0	0	+	0	+	0	+	0
6.1 Dobudovať štatistické zisťovanie informácií o surovom dreve a výrobkoch z dreva	+	0	0	0	++	0	+	0	0	0	0	0	0	0

6.2 Zlepšiť dostupnosť údajov o surovom dreve	+	0	0	0	++	0	+	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Podporovať certifikované produkty a spotrebiteľské reťazce	+	++	0	0	+	0	+	0	+	0	+	+	0	0
8.1 Modernizovať a ekologizovať technológie a techniku v LH	0	0	+	0	0	0	0	0	0	+	++	+	+	+
9.1 Zlepšiť kvalitu lesnej dopravnej siete	0	+	++	0	0	0	0	0	+	+	++	+	+	+
9.2 Zlepšiť vodný režim povodí a zvýšiť protieróznú funkciu lesa	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	++	++	++	+
10.1 Zlepšiť využitie údajov informačného systému LH v zmysle strategických priorít NKIVS	0	0	+	0	++	0	+	+	+	+	++	0	+	+
11.2 Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa	0	+	+	0	++	0	++	+	+	+	++	+	+	+
11.1 Vytvoriť trvalú platformu na zjednotenie rozmanitých záujmov pri využívaní lesa	0	0	0	0	+	0	+	++	+	0	0	++	0	+
12.1 Inovovať súčasné nástroje verejnej politiky s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	0	+	0	0	0	0	++	+	+	0	0	0	0	0
12.2 Posilniť kvalitu obhospodarovania lesných pozemkov s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.1 Realizovať výskum a vývoj pre podporu inovácií v lesníctve a súvisiacich odvetviach	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13.2 Inovovať celoživotné vzdelávanie v súlade s potrebami prax	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	+	0
14.1 Prezentovať činnosť vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a profesionálov z lesníckeho a drevárskeho sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	++	0
14.2 Popularizovať aktuálne výsledky vedecko-výskumných aktivít lesníckeho sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0
14.3 Zabezpečiť prezentáciu lesníctva v spolupráci so súvisiacimi sektormi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	++	0
15.1 Formulovať a implementovať nové prvky spravovania pri využívaní PSL	0	+	0	0	+	0	+	++	++	0	0	++	++	0
16.1 Vypracovať a realizovať verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa	0	++	0	++	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0
16.2 Spracovať analýzu metodiky hodnotenia a financovania ekosystémových služieb	0	++	0	++	+	+	0	+	+	+	+	+	+	0
17.1 Vypracovať a realizovať mechanizmy na prevenciu a odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky	0	++	0	++	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0

Legenda: ++ ŠC prispieva k plneniu stratégie priamo; + ŠC prispieva k plneniu stratégie nepriamo; 0 ŠC nemá na plnenie stratégie vplyv

## Karpatský dohovor

<p>Karpatský dohovor</p> <p>Špecifický cieľ NLP SR 2025 -2030</p>	Článok 8 Zachovanie a zvyšovanie výmery lesov	Článok 9 Zabezpečovanie produkčných funkcií lesov a ich úlohy v rozvoji vidieka	Článok 10 Identifikácia a ochrana prírodných lesov, najmä pralesov	Článok 11 Obhospodarovanie lesov v chránených územiach	Článok 12 Zlepšovanie ochranných funkcií lesov	Článok 13 Podpora obnovy prírody blízkyh lesov	Článok 14 Lesné hospodárstvo a zmena klímy	Článok 15 Sociálna funkcia lesov	Článok 16 Lesné hospodárstvo, voľne žijúce živočíchy a voľne rastúce rastliny a ekologické siete	Článok 17 Kompatibilné monitorovacie a informačné systémy	Článok 18 Koordinovaný vedecký výskum a výmena informácií	Článok 19 Spoločné programy a projekty
1.1 Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesov v najviac ohrozených porastoch	0	+	+	0	+	+	+	0	0	0	0	0
1.2 Dosiagnúť premenu 10 % ha lesov s nevhodným drevinovým zložením na odolnejšie zmiešané lesy	0	+	0	+	+	++	++	+	0	0	0	0

1.3 Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín	+	+	0	0	0	+	++	0	0	0	+	+
2.1 Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie najmenej na ¼ výmery lesov Slovenska	0	+	0	++	+	++	++	+	+	0	0	0
2.2 Vytvoriť predpoklady pre zníženie negatívneho vplyvu raticovej zveri na prirodzenú obnovu drevín		+	+	0	+	+	+	+	0	0	0	0
3.1 Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu tzv. bielych plôch	++	+	0	0	+	0	++	0	+	0	0	0
3.2 Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska	+	+	0	0	+	0	++	+	+	0	0	0
4.1 Zlepšiť kvalitatívnu štruktúru dodávok sortimentov surového dreva a zvýšiť jeho domácu spotrebu	+	++	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
4.2 Technologicky modernizovať a zvyšovať pridanú hodnotu lesnícko-drevárskeho sektora	+	++	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
4.3 Zvýšiť kaskádové a obehové využívanie dreva	+	++	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0

5.1 Optimalizovať energetické využívanie palivovej drevnej biomasy na lesných a nelesných pozemkoch, recyklovaného dreva a zvyškov po spracovaní dreva	+	++	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	
6.1 Dobudovať štatistické zisťovanie informácií o surovom dreve a výrobkoch z dreva	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0	++	0	0
6.2 Zlepšiť dostupnosť údajov o surovom dreve	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0	++	0	0
7.1 Podporovať certifikované produkty a spotrebiteľské reťazce	+	++	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
8.1 Modernizovať a ekologizovať technológie a techniku v LH	0	+	0	+	++	++	++	+	+	0	+	+	+
9.1 Zlepšiť kvalitu lesnej dopravnej siete	0	++	0	+	++	++	++	++	+	0	+	+	+
9.2 Zlepšiť vodný režim povodí a zvýšiť protieróznu funkciu lesa	++	+	0	+	++	++	++	+	+	0	+	+	+
10.1 Zlepšiť využitie údajov informačného systému LH v zmysle strategických priorít NKIVS	0	+	++	++	+	++	++	+	+	++	+	+	+
11.2 Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa	0	+	++	++	+	++	++	+	+	++	++	+	+
11.1 Vytvoriť trvalú platformu na zjednotenie rozmanitých záujmov pri využívaní lesa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12.1 Inovovať súčasné nástroje verejnej politiky s osobitným	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	+

dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve													
12.2 Posilniť kvalitu obhospodarovania lesných pozemkov s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	0	+	
13.1 Realizovať výskum a vývoj pre podporu inovácií v lesníctve a súvisiacich odvetviach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	++	+	
13.2 Inovovať celoživotné vzdelávanie v súlade s potrebami prax	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	
14.1 Prezentovať činnosť vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a profesionálov z lesníckeho a drevárskeho sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	
14.2 Popularizovať aktuálne výsledky vedecko-výskumných aktivít lesníckeho sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	
14.3 Zabezpečiť prezentáciu lesníctva v spolupráci so súvisiacimi sektormi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	
15.1 Formulovať a implementovať nové prvky spravovania pri využívaní PSL	++	++	+	++	+	+	+	++	++	++	+	0	
16.1 Vypracovať a realizovať verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa	+	+	+	++	++	++	+	++	++	+	+	0	
16.2 Spracovať analýzu metodiky hodnotenia a financovania ekosystémových služieb	+	+	0	++	++	++	++	++	+	+	+	0	



17.1 Vypracovať a realizovať mechanizmy na prevenciu a odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky	++	++	0	++	++	+	+	+	+	+	+	0
---	----	----	---	----	----	---	---	---	---	---	---	---

Legenda: ++ ŠC prispieva k plneniu stratégie priamo; + ŠC prispieva k plneniu stratégie nepriamo; 0 ŠC nemá na plnenie stratégie vplyv

## Stratégia EÚ pre lesy

Špecifický cieľ NLP SR 2025 -2030	Stratégia EÚ pre lesy
2.1. Podpora udržateľného lesného biohospodárstva pre výroby z dreva s dlhou životnosťou	
2.2. Zabezpečenie udržateľného využívania zdrojov na báze dreva na výrobu bioenergie	
2.3. Podpora nedrevného lesného biohospodárstva a nadväzujúcich odvetví vrátane ekoturizmu	
2.4. Rozvoj zručností a posilnenie postavenia ľudí v udržateľnom lesnom biohospodárstve a nadväzujúcich odvetviach	
3.1. Ochrana posledných zostávajúcich pralesov a pralesovitých porastov v EÚ	
3.2. Zabezpečenie obnovy lesov a posilnené udržateľné obhospodarovanie lesov na zaistenie adaptácie na zmenu klímy a odolnosti lesov	
3.3. Zalesňovanie a obnova biologicky rozmanitých lesov	
3.4. Finančné stimuly pre vlastníkov a správcov lesov na zlepšenie kvantity a kvality lesov v EÚ	
4. Strategické monitorovanie lesov, podávanie správ a získavanie údajov o lesoch	
5. Silný výskumný a inovačný program na zlepšenie našich poznatkov o lesoch	
6. Inkluzívny a súdržný rámec riadenia lesného hospodárstva EÚ	
7. Intenzívnejšie vykonávanie a presadzovanie existujúceho acquis EÚ	

1.1 Zlepšiť účinnosť vykonávania opatrení ochrany lesa v najviac ohrozených porastoch	+	0	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0
1.2 Dosiahnuť premenu 10 % ha lesov s nevhodným drevinovým zložením na odolnejšie zmiešané lesy	+	0	+	0	0	++	+	0	0	0	0	0
1.3 Zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín	+	0	+	0	0	++	++	0	0	+	0	0
2.1 Rozpracovať prebudovu na prírode blízke hospodárenie najmenej na ¼ výmery lesov Slovenska	+	0	+	0	0	++	0	0	0	+	0	0
2.2 Vytvoriť predpoklady pre zníženie negatívneho vplyvu raticovej zveri na prirodzenú obnovu drevín	0	0	0	0	+	++	++	0	0	0	0	0
3.1 Vytvoriť podmienky na doriešenie statusu tzv. bielych plôch	+	+	+	0	0	0	0	+	0	0	+	0
3.2 Podporiť uplatnenie agrolesníckych systémov v podmienkach Slovenska	0	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+	0
4.1 Zlepšiť kvalitatívnu štruktúru dodávok sortimentov	++	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0

surového dreva a zvýšiť jeho domácu spotrebu													
4.2 Technologicky modernizovať a zvyšovať pridanú hodnotu lesnícko-drevárskeho sektora	++	+	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0
4.3 Zvýšiť kaskádové a obehové využívanie dreva	++	++	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
5.1 Optimalizovať energetické využívanie palivovej drevnej biomasy na lesných a nelesných pozemkoch, recyklovaného dreva a zvyškov po spracovaní dreva	+	++	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
6.1 Dobudovať štatistické zisťovanie informácií o surovom dreve a výrobkoch z dreva	++	++	0	0	0	0	0	+	++	0	0	0	0
6.2 Zlepšiť dostupnosť údajov o surovom dreve	++	++	0	0	0	0	0	+	++	0	0	0	0
7.1 Podporovať certifikované produkty a spotrebiteľské reťazce	++	+	0	0	+	+	+	++	0	0	0	0	0
8.1 Modernizovať a ekologizovať technológie a techniku v LH	+	+	0	+	0	++	+	++	0	+	0	0	0
9.1 Zlepšiť kvalitu lesnej dopravnej siete	+	+	+	0	0	++	0	++	0	+	0	0	0
9.2 Zlepšiť vodný režim povodí a zvýšiť protieróznú funkciu lesa	0	+	+	+	0	++	0	++	0	+	0	0	0
10.1 Zlepšiť využitie údajov informačného systému LH v	0	+	+	+	+	++	+	+	++	++	0	+	+

zmysle strategických priorit NKIVS												
11.2 Zvýšiť využívanie moderných informačno-komunikačných technológií a DPZ v zisťovaní stavu lesa	0	+	+	+	++	++	+	+	++	++	0	+
11.1 Vytvoriť trvalú platformu na zjednotenie rozmanitých záujmov pri využívaní lesa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	++	+
12.1 Inovovať súčasné nástroje verejnej politiky s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	0	+	0	0	0	0	0	++	0	0	++	+
12.2 Posilniť kvalitu obhospodarovania lesných pozemkov s osobitným dôrazom na lesy v neštátnom vlastníctve	0	0	0	0	0	0	0	++	0	0	0	0
13.1 Realizovať výskum a vývoj pre podporu inovácií v lesníctve a súvisiacich odvetviach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	++	0	0
13.2 Inovovať celoživotné vzdelávanie v súlade s potrebami prax	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0
14.1 Prezentať činnosť vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a profesionálov z lesníckeho a drevárskeho sektora	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0
14.2 Popularizovať aktuálne výsledky vedecko-výskumných aktivít lesníckeho sektora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	++	0	0

<b>14.3 Zabezpečiť prezentáciu lesníctva v spolupráci so súvisiacimi sektormi</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	++	0
<b>15.1 Formulovať a implementovať nové prvky spravovania pri využívaní PSL</b>	+	+	+	+	0	++	++	+	+	+	+	++	+
<b>16.1 Vypracovať a realizovať verejné mechanizmy platieb za ekosystémové služby lesa</b>	0	0	+	+	+	++	++	++	+	+	+	+	++
<b>16.2 Spracovať analýzu metodiky hodnotenia a financovania ekosystémových služieb</b>	0	0	++	+	0	++	++	++	+	+	+	+	++
<b>17.1 Vypracovať a realizovať mechanizmy na prevenciu a odstraňovanie následkov mimoriadnych krízových situácií na lesné majetky</b>	+	+	+	0	0	++	+	++	+	+	+	+	+

Legenda: ++ ŠC prispieva k plneniu stratégie priamo; + ŠC prispieva k plneniu stratégie nepriamo; 0 ŠC nemá na plnenie stratégie vplyv

## Príloha 9 Zoznam členov Rady pre tvorbu NLP SR 2025 - 2030

<b>Ústredné orgány štátnej správy – 7 + MPRV SR</b>	
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	Ing. Michal Tomčík
Ministerstvo financií SR	Mária Látalová
Ministerstvo životného prostredia SR	Ing. Peter Maňka, PhD.
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	Ing. Marta Mosná
Ministerstvo hospodárstva SR	Ing. Božena Brinzová
Ministerstvo vnútra SR	oznámené nemenovanie zástupcu
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Ing. Ľuboslav Svoboda
Ministerstvo dopravy SR	Mgr. Patrik Roman
Ministerstvo obrany SR	JUDr. Ing. Anna Jurovčíková, PhD.
<b>Štátne podniky lesného hospodárstva (obhospodarovatelia lesov vo vlastníctve štátu v zakladateľskej pôsobnosti MPRV SR a Ministerstva obrany SR) – 3</b>	
LESY Slovenskej republiky, štátny podnik	Ing. Peter Zima
Vojenské lesy a majetky SR, štátny podnik	Ing. Zuzana Balandová Ing. Ján Bučan – splnomocnený na zastupovanie p. Balandovej
Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, štátny podnik	Ing. Martin Mesároš
<b>Organizácie združujúce neštátnych vlastníkov lesov – 2</b>	
Únia regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska	Ing. Milan Ovseník
Združenie obecných lesov SR	Ing. Marian Radocha
<b>Stavovské organizácie – 2</b>	
Slovenská lesnícka komora	Ing. Milan Dolňan
Slovenská poľovnícka komora	Ing. Zuzana Balandová
<b>Príspevkové odborné organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MPRV SR – 2</b>	
Národné lesnícke centrum	Ing. Peter Balogh, PhD.
ŠTÁTNE LESY TATRANSKÉHO NÁRODNÉHO PARKU TATRANSKÁ LOMNICA	Ing. Miroslav Jurčo
<b>Príspevkové odborné organizácie v pôsobnosti Ministerstvo životného prostredia SR – 3</b>	
Slovenská agentúra životného prostredia	Ing. Alexander Králik
Štátna ochrana prírody SR	Ing. Eduard Apfel
Slovenský hydrometeorologický ústav	Mgr. Katarína Mikulová, PhD.
<b>Zástupcovia vedecko-výskumnej obce – 4</b>	
Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied	Ing. Tomáš Bucha, PhD.
Slovenská akadémia vied – Ústav ekológie lesa	Ing. Milan Barna, PhD.
Výskumný ústav papiera a celulózy	Ing. Štefan Boháček, PhD.
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva	Ing. Ivan Masár
<b>Akademická obec – 2</b>	
Technická univerzita vo Zvolene	Prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach	Doc. MVDr. Peter Lazár, PhD.
<b>Mimovládne organizácie a občianske združenia – 6</b>	
PEFC Slovensko	Ing. Štefan Orolin
WWF Slovensko	Milan Janák

	splnomocnenie pre: Michal Filípek
Pro Silva Slovensko	Prof. Ing. Milan Saniga, DrSc.
Lesoochránárske zoskupenie VLK	Ing. Juraj Lukáč
OZ Prales	Ing. Marian Jasík
Ekopolis	Peter Medved' oznámené nemenovanie zástupcu
Úrad splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti	Miroslav Mojžiš
<b>Zástupcovia priemyslu – 3</b>	
Zväz spracovateľov dreva SR	Ing. Milan Benco
Slovenský zväz výrobcov tepla	Ing. Martina Olejníková
Zväz celulózo-papierenského priemyslu SR	Ing. Luděk Heralť, PhD. splnomocnenie pre: Ing. Roman Suchan
<b>Zamestnávateľské zväzy – 2</b>	
Republiková únia zamestnávateľov	Ing. Igor Patráš
Združenie zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku	Ing. Zdenko Kováč
<b>Zástupcovia vyhotovovateľov programov starostlivosti o lesy – 1</b>	
Združenie taxačných kancelárií Slovenska Spolok taxátorov Slovenska	Ing. Rastislav Džubas Ing. Peter Gombárik
<b>Zástupcovia vodohospodárov – 1</b>	
Asociácia vodárenských spoločností	Mgr. Alexander Buzinkay
<b>Samospráva</b>	
<b>Štátna správa lesného hospodárstva a poľovníctva – 9</b>	
Slovenská lesnícko-drevárska inšpekcia	Ing. Jozef Jurkemík
Okresný úrad Košice, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Jozef Kováč
Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Pavol Madzin
Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Dušan Seifert
Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Jana Pinková
Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Katarína Anna Pivarčiová
Okresný úrad Nitra, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Ján Rosenberg
Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Augustín Chovaňák
Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor opravných prostriedkov	Ing. Marián Čiampor
<b>Odborové zväzy – 2</b>	
Konfederácia odborových zväzov SR	JUDr. Vlasta Szabová, PhD.
Odborový zväz Drevo Lesy Voda	Jozef Minarik
<b>Ostatné organizácie – 2</b>	
Pôdohospodárska platobná agentúra	Ing. Marián Ondrej
Slovenský pozemkový fond	Ing. Zdenko Židek

**Príloha 10 Zoznam členov Tematického výboru 1. Lesy a klíma**

<b>Tematická oblasť 1. Lesy a klíma</b>		
<b>Koordinátor - vedúci pracovnej skupiny a tematického výboru</b>	<b>Kulla Ladislav</b>	<b>NLC</b>
<b>Členovia pracovných skupín</b>	Saniga Milan	TUZVO
	Kučera Ján	NLC
	Slamka Marián	NLC
<b>Členovia z Rady</b>	Barna Milan	Ústav ekológie lesa, Slovenská akadémia vied
	Buzinkay Alexander	Asociácia vodárenských spoločností
	Čiampor Marián	Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov
	Džubas Rastislav	Združenie taxačných kancelárií SR
	Jasík Marián	PRALES, o.z.
	Králik Alexander	Slovenská agentúra životného prostredia
	Lazár Peter	Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
	Orolin Štefan	PEFC Slovensko
	Ovseník Milan	ÚNIA regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska
	Seifert Dušan	Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov
	Zima Peter	LESY SR, š.p.
	Jozef Kováč	Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov
	Madzin Pavol	Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov
	Balandová Zuzana	Vojenské lesy a majetky SR š.p. a Slovenská poľovnícka komora
	Baláž Peter	Štátna ochrana prírody SR
	Lukáč Juraj	Lesoochránárske zoskupenie VLK
	Boháček Štefan	Výskumný ústav papiera a celulózy a.s.
Mojžiš Miroslav	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti	
Rosenberg Ján	Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov	
<b>Nominovaní experti</b>	Mrekaj Ivan	Slovenský hydrometeorologický ústav
	Hlaváč Igor	Spolok taxátorov Slovenska
	Homolová Zuzana	ŠL TANAPu, Tatranská Lomnica
	Filípek Michal	WWF Slovensko



**Príloha 11 Zoznam členov Tematického výboru 2. Lesy a drevo**

<b>Tematická oblasť 2. Lesy a drevo</b>		
<b>Koordinátor - vedúci pracovnej skupiny a tematického výboru</b>	<b>Kovalčík Miroslav</b>	<b>NLC</b>
<b>Členovia pracovných skupín</b>	Moravčík Martin	NLC
	Oravec Milan	NLC
<b>Členovia z Rady</b>	Jurkemík Jozef	Slovenská lesnícko - drevárska inšpekcia MPRV SR
	Kováč Zdenko	Združenie zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku
	Masár Ivan	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, NPPC
	Orolin Štefan	PEFC Slovensko
	Saniga Milan	Pro Silva Slovensko
	Seifert Dušan	Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov
	Židek Zdenko	Slovenský pozemkový fond
	Heralť Lud	Slovwood Ružomberok, a.s.
	Brinzová Božena	Ministerstvo hospodárstva SR
	Maňka Peter	Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny
	Dolňan Milan	Slovenská lesnícka komora
	Benco Milan	ZSD SR
<b>Nominovaní experti</b>	Božeková Eva	WWF Slovensko
	Vysoký Juraj	PRALES, o.z.
	Užák Daniel	ÚNIA regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska
	Paluš Hubert	TUZVO
	Sabo Peter	Lesoochránárske zoskupenie VLK
	Ihnát Vladimír	Výskumný ústav papiera a celulózy a.s.
	Siska Andrej	ŠL TANAPu, Tatranská Lomnica

**Príloha 12 Zoznam členov Tematického výboru 3. Lesy a moderné technológie**

<b>Tematická oblasť 3. Lesy a moderné technológie</b>		
<b>Koordinátor - vedúci pracovnej skupiny a tematického výboru</b>	<b>Merganič Ján</b>	<b>TUZVO</b>
<b>Členovia pracovných skupín</b>	Sačkov Ivan	NLC
	Halvoň Ľuboš	NLC
<b>Členovia z Rady</b>	Džubas Rastislav	Združenie taxačných kancelárií SR
	Králik Alexander	Slovenská agentúra životného prostredia
	Látalová Mária	Ministerstvo financií SR
	Roman Patrik	Ministerstvo dopravy SR
	Zima Peter	LESY SR, š.p.
	Balandová Zuzana	Vojenské lesy a majetky SR š.p. a Slovenská poľovnícka komora
	Boháček Štefan	Výskumný ústav papiera a celulózy a.s.
	Gombárik Róbert	Spolok taxátorov Slovenska
	Bucha Tomáš	Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied
<b>Nominovaní experti</b>	Figúr Miroslav	ÚNIA regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska
	Andráš Ján	ŠL TANAPu, Tatranská Lomnica

**Príloha 13 Zoznam členov Tematického výboru 4. Lesy a spoločnosť**

<b>Tematická oblasť 4. Lesy a spoločnosť</b>		
<b>Koordinátor - vedúci pracovnej skupiny a tematického výboru</b>	<b>Sarvašová Zuzana</b>	<b>NLC</b>
<b>Členovia pracovných skupín</b>	Petrášová Viera	NLC
	Dobšínská Zuzana	TUZVO
	Lichý Ján	NLC
<b>Členovia z Rady</b>	Buzinkay Alexander	Asociácia vodárenských spoločností
	Chovanaák Augustín	Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov
	Čiampor Marián	Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov
	Jasík Marián	PRALES, o.z.
	Kováč Zdenko	Združenie zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku
	Mesároš Martin	Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š.p.
	Pinková Jana	Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov
	Židek Zdenko	Slovenský pozemkový fond
	Jozef Kováč	Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov
	Madzin Pavol	Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov
	Baláž Peter	Štátna ochrana prírody SR
	Szabová Vlasta	Konfederácia odborových zväzov SR
	Pivarčiová Katarína	Okresný úrad Trenčín, odbor OP
	Jurovčíková Anna	Ministerstvo obrany SR
	Mojžiš Miroslav	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti
Janák Milan	WWF Slovensko	
<b>Nominovaní experti</b>	Figúrová Anna	ÚNIA regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska
	Spitzkopf Peter	ŠL TANAPu, Tatranská Lomnica

**Príloha 14 Zoznam členov Tematického výboru 5. Lesy a verejná politika**

<b>Tematická oblasť 5. Lesy a verejná politika</b>		
<b>Koordinátor - vedúci pracovnej skupiny a tematického výboru</b>	<b>Šálka Jaroslav</b>	<b>TUZVO</b>
<b>Členovia pracovných skupín</b>	Štěrbová Martina	NLC
<b>Členovia z Rady</b>	Chovaňák Augustín	Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov
	Jurkemík Jozef	Slovenská lesnícko - drevárska inšpekcia MPRV SR
	Mesároš Martin	Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š.p.
	Ovseník Milan	ÚNIA regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska
	Ludek Heralt	Slovwood Ružomberok, a.s.
	Jurčo Miroslav	ŠL TANAPu, Tatranská Lomnica
	Maňka Peter	Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny
	Szabová Vlasta	Konfederácia odborových zväzov SR
	Mikulová Katarína	Slovenský hydrometeorologický ústav
<b>Nominovaní experti</b>	Vysoký Juraj	PRALES, o.z.
	Sajdák Maroš	Spolok taxátorov Slovenska

#### **Príloha 15 Zoznam členov koordinačného tímu**

Čarný Alexander	MPRV SR
Štěrbová Martina	NLC
Kulla Ladislav	NLC
Kovalčík Miroslav	NLC
Merganič Ján	TUZVO
Sarvašová Zuzana	NLC
Šálka Jaroslav	TUZVO
Vagač Filip	PDCS

## Príloha 16 Zoznam účastníkov stretnutia s odbornou verejnosťou

Stretnutie s odbornou verejnosťou	
Apfel Eduard	súkromné
Bača Miroslav	IFSA Slovakia
Baláž Peter	Bez inštitúcie, predtým ŠOP
Bošela Michal	Technická univerzita vo Zvolene
Černáková Eva	OZ EKO ĽUDIA
Činováská Ludmila	NRSR
Danilák Martin	LF TUZVO
Dobšovič Matej	Mestské lesy v Bratislave
Đurica Milan	OZ Iniciatíva Naše Karpaty
Flachbart Viliam	dôchodca
Giertli Anton	Slovenská poľovnícka komora
Hagovský Milan	Karpatské inovačné a rozvojové centrum
Janičková Andrea	BROZ Bratislavské regionálne ochranárske združenie
Jefimova Natalie	IKEA Purchasing services
Hapčo Ivan	Ministerstvo životného prostredia SR
Leontievová Tamara	Centrum vedecko-technických informácií SR
Lišháková Galina	Centrum vedecko-technických informácií SR
Kameniar Ondrej	Iniciatíva My sme les, Katedra Ekologie Lesa FLD ČZU
Kovalčík Miroslav	NLC
Kulla Ladislav	NLC
Matys Martin	Lesy SR š.p. OZ Smolenice
Marčíš Peter	KPLZI LF TUZVO
Merganič Ján	IKEA Purchasing services
Novodomský Vladimír	OLH
Paločko Anton	ŠOP SR, RCOP v Prešove
Páva Marek	Mestské lesy v Bratislave
Petluš Peter	UKF v Nitre
Remeňová Diana	Agentúra pre rozvoj vidieka
Róbert Kanka	Ústav krajinej ekológie SAV
Roessiger Joerg	Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav
Rybár Jeruš	TUZVO, Lesnícka fakulta, Katedra plánovania lesných zdrojov a informatiky

Rybár Vladimír	SZČO, odborný lesný hospodár
Sarvašová Zuzana	NLC
Segec Pavol	KRONOSPAN, s.r.o.
Selectký Marcel	Mestské lesy v Bratislave
Slaninka Róbert	IKEA Industry Slovakia s.r.o.
Stopka František	IKEA Industry
Sušková Miriam	Lesy Slovenskej republiky, OZ Semenoles Liptovský Hrádok
Szakallos Ladislav	Prezídium Policajného zboru, úrad kriminálnej polície
Šálka Jaroslav	TUZVO
Šibík Jozef	Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
Šíbl Jaromír	Poslanec NRSR
Štěrbová Martina	NLC
Urbančík Ján Matúš	OZ IFSA Slovakia
Vaľo Štefan	OZ Voda je život
Vida Tomáš	Aevis
Vojtašák Peter	SZOČ
Zemanová Anna	poslankyňa NRSR